

Ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013

Ulrika Jansson

Ekstrakt

BioFokus har på oppdrag fra Skedsmo kommune kartlagt og verdsatt ravinedaler og andre naturtyper innenfor ravineavgrensningene i kommunen. Kartleggingen har tatt utgangspunkt i ravineundersøkelsen fra 1995 der 15 ravineområder er pekt på som spesielt viktige i kommunen. Kartleggingen har fulgt nytt faktaark ravinedal 2014. Til sammen ble 50 naturtypelokaliteter kartfestet, og av disse var 22 lokaliteter ravineavgrensninger. De andre 28 lokalitetene fordelte seg på ferskvann: ravinebekk (1), kulturmark: naturbeitemark (5), slåttemark (1) og store gamle trær (1) og skog: flommarksskog (7), blandningsskog i lavlandet (4), rikere sump- og kildeskog (3), rik barskog (2), gammel boreal løvskog (2), rik edelløvskog (1) og gammel granskog (1). Av rødlistearter ble grøftelommemose og flaggmose hyppigst funnet, og disse er begge sterkt tilknyttet naken leire. Raviner er aktive systemer og oppfylling og/eller bekkelukking vil ødelegge ravinen som aktivt system. Det er fire lokaliteter som er kartlagte som hensynsområder da de ikke oppfyller minstekravene for ravinedal 2014.

Nøkkelord

Naturtype
Ravinedal
Leire
Rødlistearter
Skedsmo
Leira
Nitelva

Omslag

Øvre: Grøftelommemose. Foto: Kim Abel
Midtre: Rotvelt i ravine. Foto: Ulrika Jansson
Nedre: Beiteravine. Foto: Ulrika Jansson

LAYOUT (OMSLAG)
Blindheim Grafisk

ISSN: 1504-6370

ISBN: 978-82-8209-374-3

BioFokus-rapport 2014-20

Tittel

Ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013

Forfattere

Ulrika Jansson

Dato

22.10.2014

Antall sider

55 sider inkl. vedlegg

Publiseringstype

Digitalt dokument (Pdf). Som digitalt dokument inneholder denne rapporten "levende" linker.

Oppdragsgiver

Skedsmo kommune

Refereres som:

Jansson, U. 2014. Ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. BioFokus-rapport 2014-20. Stiftelsen BioFokus. Oslo

Tilgjengelighet

Dokumentet er offentlig tilgjengelig.

Andre BioFokus rapporter kan lastes ned fra:
<http://biolitt.biofokus.no/rapporter/Litteratur.htm>

BioFokus: Gaustadalléen 21, 0349 OSLO
Telefon 99550257

E-post: post@biofokus.no Web: www.biofokus.no

Forord

Stiftelsen BioFokus har på oppdrag fra Skedsmo kommune foretatt naturfaglige registreringer av ravinedaler i kommunen. Sigrid Louise Bjørnstad har vært vår kontaktperson hos oppdragsgiver. Ulrika Jansson har vært prosjektansvarlig og ansvarlig for utarbeiding av rapport. Vi vil takke Sigrid Louise Bjørnstad for godt samarbeid. Vi vil også takke Lars Erikstad (Norsk Institutt for Naturforskning) for nyttige diskusjoner om verdisetting og avgrensning av ravinedaler.

Oslo, 22. oktober 2014

Ulrika Jansson

Figur 1. Hardt beitet ravinedal i Bølersystemet.

Sammendrag

BioFokus har på oppdrag fra Skedsmo kommune kartlagt og verdsatt ravinedaler og andre naturtyper innenfor ravineavgrensningene. De 15 områdene pekt ut i ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) har vært et viktig grunnlag for registreringen. Ved kartleggingen i 2013 ble 50 naturtypelokaliteter kartfestet, mens fire lokaliteter blir pekt ut som hensysnområder da de ikke oppfyller minstekriteriene i faktaarkutkastet for ravinedal i 2014. Av naturtypelokalitetene er 22 ravinedaler. Verdiene fordeler seg på 8 svært viktige lokaliteter, 20 viktige lokaliteter og 22 lokalt viktige lokaliteter. Naturtypelokaliteter som helt eller delvis er kartlagt innenfor ravineavgrensningene fordeler seg mellom **ferskvann**: ravinebekk (1), **kulturmark**: naturbeitemark (5), slåttemark (1) og store gamle trær (1) og **skog**: flommarksskog (7), blandningsskog i lavlandet (4), rikere sump- og kildskog (3), rik barskog (2), gammel boreal løvskog (2), rik edelløvskog (1) og gammel granskog (1). Av rødlistearter ble grøftelommemose og flaggmose hyppigst funnet og disse er begge sterkt tilknyttet naken leire.

Raviner er aktive systemer og oppfylling, bakkeplanering og/eller bekkelukking vil ødelegge ravinen som aktivt system (Figur 2). Alle andre irreversible inngrep vil også forringe verdien. Hogstinnegrep har vanligvis liten betydning for verdien av selve ravinedalen, men vil kunne ha negativ påvirkning på verdien av naturtyper i skog som ligger innenfor en ravineavgrensning.

Figur 2. Bakkeplanering av liten ravinedalsrest.

Innhold

1	INNLEDNING	6
1.1	BAKGRUNN	6
1.2	OPPDRAG OG UNDERSØKELSE SOMRÅDE	6
1.3	NATURFORHOLD	6
1.3.1	<i>Kvartærgeologi</i>	<i>6</i>
1.3.2	<i>Vegetasjon</i>	<i>7</i>
1.3.3	<i>Påvirkning</i>	<i>7</i>
1.3.4	<i>Tidligere registreringer</i>	<i>8</i>
2	METODE	9
2.1	KARTLEGGINGSMETODIKK	9
2.2	PROSJEKTETS PRODUKTER	9
3	RESULTATER	10
3.1	OPPSUMMERING	10
3.2	RØDLISTEDE NATURTYPER	11
3.3	RØDLISTEARTER	11
3.4	LOKALITETER	13
4	DISKUSJON	16
4.1	RAVINEDALER SOM AKTIVE SYSTEMER	16
4.2	FORTSATT KARTLEGGINGSBEHOV	16
4.3	SKJØTSELSBETINGEDE NATURTYPER	16
5	REFERANSER	17
	VEDLEGG 1. NATURTYPEBESKRIVELSER	18
	VEDLEGG 2. FAKTAARKUTKAST FOR RAVINEDAL 2014	47

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

For å oppdatere kunnskapen og legge dataene i ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) til rette for innleggelse i Naturbase fikk BioFokus i 2013 i oppdrag å kartlegge og verdsette ravinedaler i kommunen etter utkast til faktaark for ravinedal i Miljødirektoratets nye veileder (Miljødirektoratet 2014). Kommunene har lenge hatt fokus på ravinesystemene, men etter at Artsdatabanken vurderte ravinedal som en sårbar (VU) naturtype (Lindgaard & Henriksen 2011) har nye verktøy for verdiesetting blitt tilgjengelige (Erikstad 2014). Grunnlaget for vurderingen av ravinedaler som en sårbar naturtype er at ravinedaler har vært utsatt for sterk (antatt minst 30-50 %) arealmessig reduksjon i Norge i løpet av de siste 50 årene (kriterie 1.2). Tidligere arealreduksjon skyldes stort sett bakkeplanering til jordbruksformål. I dag er gjenfylling i forbindelse med mottak av masser, skredsikring og nedbygging til boligfelt eller veier økende trusler. Forurensede masser kan også true vann og vassdrag.

1.2 Oppdrag og undersøkelsesområde

BioFokus har på oppdrag for Skedsmo kommune kartlagt ravinedaler i kommunen. Både ravinedalene i seg selv og skog- og kulturmarkstyper innenfor ravineavgrensningene skulle kartlegges. Fokus ble lagt på å stedfeste og beskrive de ravinedalene som er listet i ravinerapporten og på å kartlegge nye naturtyper innenfor disse (Tabell 1). I tillegg ble elleve tidligere kartlagte naturtyper innenfor og utenfor ravineavgrensningene oppdatert. Flere ravinedaler i kommunen er så påvirket av infrastruktur og bebyggelse at de ikke fanges opp av kriteriene i det nye faktaarkutkastet for ravinedal. Disse kan imidlertid være viktige for lokalmiljøet og fire slike er avgrenset og beskrevet som hensynsområder.

Tabell 1 Prioriterte områder for ravinekartlegging 2013.

Ravinesystem

Tveita/Møyen
Bøler/Farseggen
Kjushagan
Huseby
Tuterud
Kjellerravinen
Vestvollen
Valstad
Tærud
Steinbekk (begge sider vei 380)
Skjettenbyen
Leikvoll
Østvollen (N for Slogum)
Dalheim
Hauglibakken
Asak-ravinene
Flaen

1.3 Naturforhold

1.3.1 Kvartærgeologi

Skedsmo kommune er kvartærgeologisk todelt med en del areal ovenfor marin grense og en del nedenfor marin grense. Under marin grense finnes store flommarkssletter som leirelvslettene og et utpreget ravinelandskap. I tiden etter siste istid har bekker og elver gravd seg ned gjennom leirlagene (gammel havbunn) og dannet et karakteristisk ravinelandskap der hyppige leirutrasninger og mindre skred utvider systemet over tid. Fordi

ravinedaler er dannet gjennom langsomme og storskala naturlige prosesser, er det en landform som er umulig å gjenskape kunstig. Dette betyr i praksis at hvis vi ødelegger et ravinesystem er det gått tapt for alltid.

1.3.2 Vegetasjon

Kommunens høyereliggende deler ligger i sørboreal vegetasjonssone, mens de lavereliggende arealene ned mot Øyeren hører til boreonemoral vegetasjonssone med innslag av bl. a. eik. Marin leire gir grunnlag for rik, frodig og høyproduktiv vegetasjon. Rike løvskoger er vanlige på ustabil leire og gråor trives særlig godt. På noe mer stabil mark vokser gjerne gran. Høgstauder dominerer feltsjiktet og i nedre del av ravinesidene forekommer ofte noe kildepreget vegetasjon. På naken leire i leirskred og utglidninger finnes pionerarter som flytter seg i takt med suksesjon og nydannelse av naken leire.

1.3.3 Påvirkning

Marin leire gir produktiv jordbruksmark, og store arealer er derfor blitt planert ut til åkermark. Ikke planerte deler av ravinedalene har i stor grad vært brukt til beitemark og hagemark. Bekkelukking, skredsikring og gjenfylling truer gjenværende ravinesystem og vannkvaliteten risikerer å bli dårlig der bekkene ligger i rør gjennom urene masser. Inngrep på tvers av ravinedalene, som for eksempel veier, påvirker også de kvartærgeologiske verdiene negativt (Figur 3). I dag er ekstensivt beite blitt mer uvanlig og store areal er plantet igjen med granskog eller har vokst naturlig igjen med løvskog.

Figur 3. Ravinedalen ved Tuterud er delt i to der E6 krysser ravinedalen. E6 går på bro over ravinedalen, men under broen er det fylt ut med masser og bekken er lagt i rør. Restene av Tuterudravinen mister her stor del av sin geomorfologiske verdi og kun den nordlige delen når fortsatt opp til minstekravene for naturtypen ravinedal.

1.3.4 Tidligere registreringer

Kommunen har gjennomført en omfattende ravinekartlegging på 1990-tallet der man undersøkte både kvartærgeologiske verdier og biologiske verdier i form av vegetasjon, vilt, fugler og kulturlandskap. Dette resulterte i en ravinerapport der all naturfaglig informasjon ble sammenstilt (Skedsmo kommune 1995). I rapporten er fem hovedsystem pekt ut (Bergertrinet - Leira, Nitelva - Vannskillet mot Gjerdrum, Leira - Asakmarka, Nitelva - Gjelleråsen/ Lørenskog og Romeriksletta (mot grensen til Gjerdrum)) med tilsammen 15 ravineområder. I 2001-2002 ble det også gjort naturtype- og skogkartlegging i kommunen (Blindheim 2002; Blindheim & Løvdal 2002) (Figur 4). Det ble også laget en sammenstilling og prioritering av kommunens arbeid for raviner i 2011 (Jansson 2011). Disse undersøkelsene ble lagt til grunn for prioritering av ravineundersøkelsen i 2013.

Figur 4. Gråorskog i kilderavine ved Flaen øst for Leira. Lokaliteten inngår i en ravineavgrensning og er kartlagt i 2001 og oppdatert i 2013.

2 Metode

2.1 Kartleggingsmetodikk

Ravinedaler ble avgrenset og verdsatt på grunnlag av utkast til faktaark for naturtypen ravinedal (Erikstad 2014). Skogtyper og kulturlandskapstyper ble kartlagt etter foreløpige faktaark for skog (Miljødirektoratet 2014) og etter DN Håndbok 13 (Direktoratet for naturforvaltning 2007). Sjeldne og rødlistede arter, med fokus på moser på forstyrret leire og andre relevante substrat, ble registrert og legges ut på Artskart.

Ulrika Jansson brukte til sammen 8 dager i felt. Flere ravinedaler i kommunen er kun små rester, mens andre ravinedaler er langstrakte. Flere hadde stor mengde død ved og bratte og glatte sider (Figur 5). Dette medførte at kartleggingen var svært arbeids- og tidkrevende i felt.

Flyfoto og kart ble brukt underveis i feltkartleggingen og funn ble stedfestet med håndholdt GPS. Kart med høydekoter og informasjon om treslag og skogsalder var også viktige datakilder.

2.2 Prosjektets produkter

Prosjektets produkter består av foreliggende rapport, kartavgrensninger i SOSI-format og egenskapsdata, inkludert bilder og bildetekster. Kartavgrensninger, bilder og egenskaper er sendt direkte til Fylkesmannen i Oslo og Akershus for innlegging i Naturbase. Registrerte arter blir gjort tilgjengelige i Artskart via BioFokus' artsbase (BAB).

Figur 5. Liggende død ved, frodig vegetasjon og glatt leire gjør ravinedalene tidkrevende å feltkartlegge.

3 Resultater

3.1 Oppsummering

Kartleggingen resulterte i 50 kartlagte naturtypelokaliteter og 4 hensynsområder (Tabell 2). Totalt er 43 områder nykartlagt og 11 revidert. Vanligste naturtype er ravinedal med 22 lokaliteter (26 inkl. hensynsområder). Kartleggingen ble utført med overlappende naturtyper, dvs at en ravinedal kan ha andre helt eller delvis overlappende naturtyper innenfor avgrensningen. Dette gir separat informasjon om ravinedalen som kvartærgeologisk forekomst og til hvilke deler det er knyttet spesielle biologiske verdier. I flere av ravinesystemene ligger også tidligere registrerte naturtypelokaliteter. Elleve av disse er oppdatert, mens de andre blir stående med eksisterende data i Naturbase. Naturtypen ravinedal dekker i denne kartleggingen 4872 daa. På 422 daa er det kartlagt andre naturtyper enn ravinedal, men dette er delvis overlappende areal. Syv ravinedaler ble vurdert som svært viktige, seks ble vurdert som viktige og ni ble vurdert som lokalt viktige. I tillegg ble fire vurdert som hensynsområder, men uten å nå opp til kravene i faktaarkutkastet for ravinedal 2014.

Tabell 2. Fordeling av naturtyper etter verdi og antall.

Naturtype		Delnaturtype	Verdi- setting			Hensyns- områder	Totalt antall
			A	B	C		
Geotoper	Ravinedal	Ravinedal uten kildefremspring	1			1	2
		Svakkilde-ravinedal	2	1	2		5
		-	4	5	7	3	19
Kulturmark	Slåttemark	Svak lågurtslåtteeeng		1			1
	Naturbeitemark	Svak lågurtbeiteeng		2	3		5
	Store gamle trær	Ask			1		1
Ferskvann	Viktig bekke- drag	Ravinebekk		1			1
Skog	Rik edellauv- skog	Rasmark-almeskog		1			1
	Gråor- heggeskog	Flommarksskog		4	3		7
	Rik sump- og kildeskog	Boreal kildeskog	1	1			2
		Varmekjær kildelauvskog		1			1
	Gammel boreal lauvskog	Gammel gråorskog		1	1		2
	Rik blandings- skog i lavlandet	Sørboreal blandingskog		2	2		4
	Rik barskog	Høgstaudegranskog			2		2
	Gammel granskog	Gammel lavlandsgranskog			1		1
Totalt			8	20	22	4	54

3.2 Rødlistede naturtyper

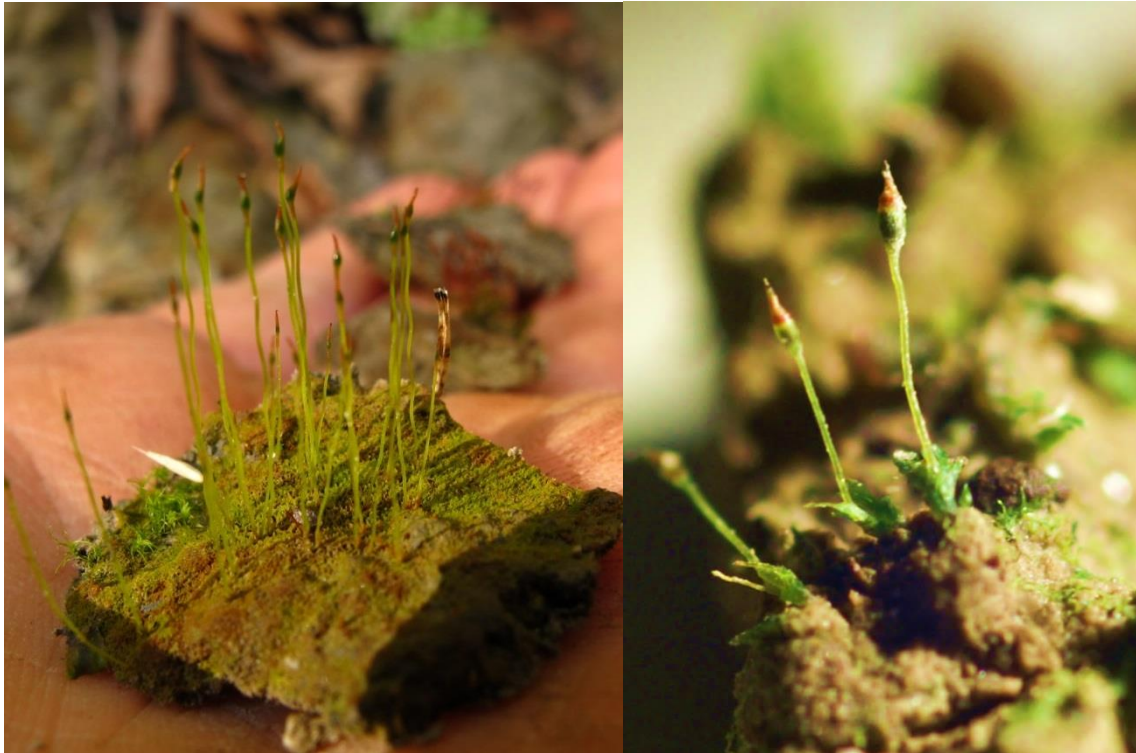
Ravinedal er vurdert som sårbar (VU) på Norsk Rødlista for Naturtyper og nesten 4900 daa ravinedal ble kartlagt i prosjektet. Naturbeitemark og slåttemark er rødlistet innenfor enheten kulturmarkseng som sårbare (VU) naturtyper. Slåttemark er også utvalgt etter Naturmangfoldloven. Bekker og elver er vurdert som nær truet (NT). Av skogtyper er mandelpilkratt vurdert som nært truet (NT), varmekjær kildeskog vurdert som sårbar (VU), kildeskogsmark vurdert som nær truet (NT) og høgstaudegranskog vurdert som nær truet (NT) (Lindgaard & Henriksen 2011).

3.3 Rødlistearter

Det ble registrert flere rødlistearter i ravinedalene, hvorav de fleste funnene var moser. Flest forekomster hadde grøftelommemoser og flaggmose (Figur 6, Figur 7). Disse er begge tilknyttet blottlagt leire og har trolig sine opprinnelige habitater i ravinedaler. Begge er rødlistet som nær truet (NT). Alle artsfunn er ikke lagt inn på Artskart per 1. oktober 2014, men vil legges inn senest i løpet av våren 2015. Artsfunn er gjort både i og utenfor kartlagte biotoper.

Figur 6. Voksested for flaggmose i Bøler-systemet.

Figur 7. Flaggmose til venstre og grøftelommemose til høyre. Begge er vurdert som nær truet (NT)

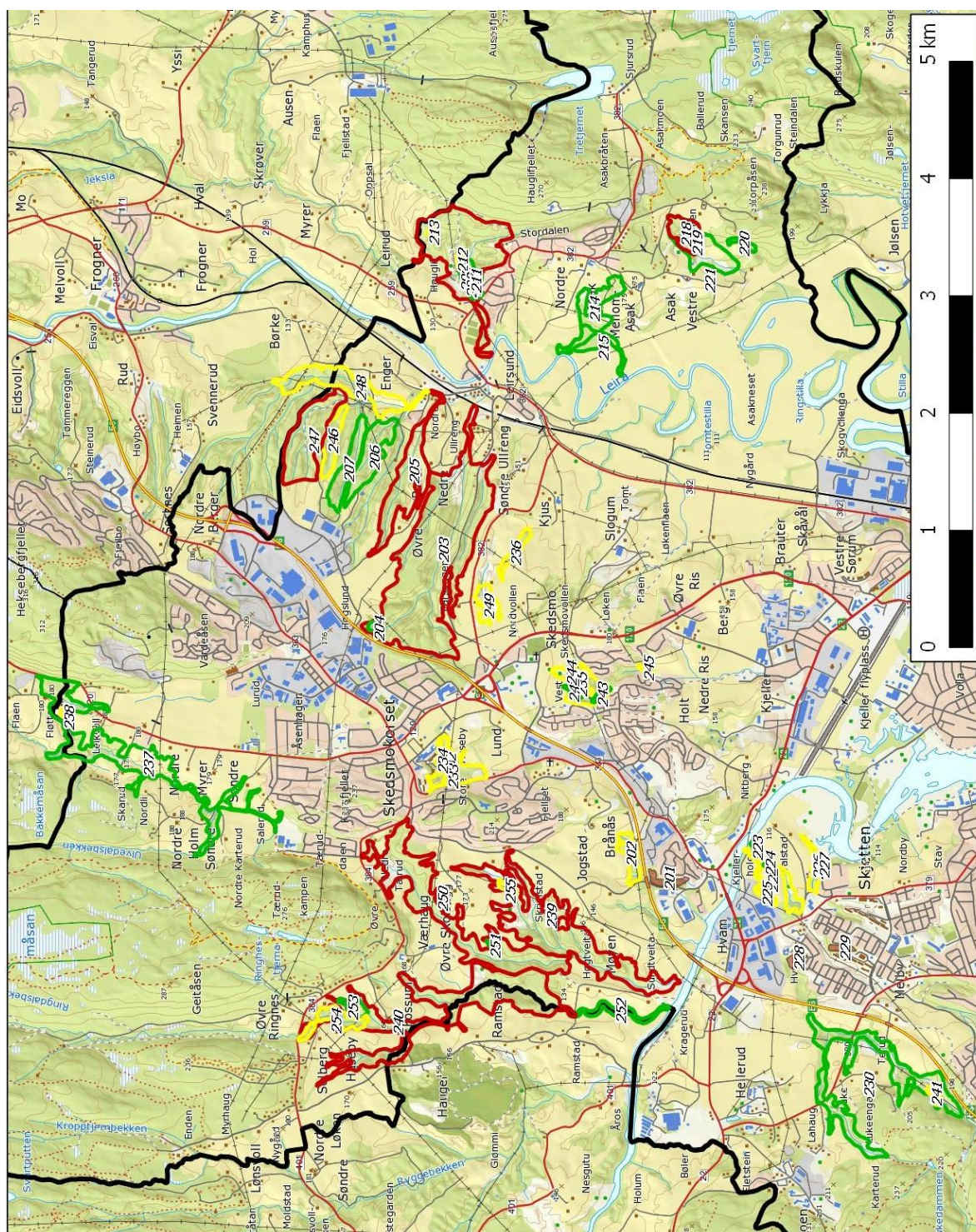
3.4 Lokalteter

BioFokus kartla ravinedaler og andre naturtyper på marin leire i Skedsmo kommune. I de tilfeller vi fant andre naturtyper i ravinedalene ble disse lagt i et eget lag ovenpå ravineavgrensningen (Figur 8). Det ble kartlagt 50 lokaliteter i prosjektet og fire hensynsområder (Tabell 3). Naturtypebeskrivelser finnes i Vedlegg 1.

Tabell 3. Oversikt over kartlagte naturtypelokaliteter (med BN-nummer for endrete lokaliteter). Hensynsområder har betegnelsen «U» i Verdi-feltet.

Lokal ID	BN-nummer	Navn	Naturtype	Delnaturtype	Verdi	Areal (daa)
201		Tuterud V	Ravinedal	Ravinedal uten kildefremspring	U	21,5
202		Tuterud N	Ravinedal	Svakkilde-ravinedal	C	40,7
203		Farseggen	Ravinedal	Svakkilde-ravinedal	A	908,8
204		Farseggen NV	Rik blandingsskog i lavlandet	Sørboreal blandingsskog	B	11,2
205		Øvre Bøler	Ravinedal	Ravinedal uten kildefremspring	A	195,5
206		Bøler I	Ravinedal		B	112,2
207		Bøler II	Ravinedal		B	83,5
208		Haugli Ø	Ravinedal	Svakkilde-ravinedal	A	412,0
209	BN00016033	Hauglibakken SØ I	Gråor-heggeskog	Flommarksskog	B	13,2
210		Hauglibakken SØ II	Rik sump- og kildeskog	Varmekjær kildelauvskog	B	0,9
211		Hauglibakken SØ III	Gammel boreal lauvskog	Gammel gråorskog	B	20,3
212		Hauglibakken Ø	Rik barskog	Høgstaudegranskog	C	7,4
213		Haugli NØ	Rik barskog	Høgstaudegranskog	C	5,4
214		Asak mellom	Ravinedal		B	105,7
215		Asak mellom VI	Gråor-heggeskog	Flommarksskog	B	54,4
217		Flaen	Ravinedal	Svakkilde-ravinedal	B	140,4
218	BN00016040	Flaen vest	Rik sump- og kildeskog	Boreal kildeskog	A	53,3
219		Flaen vest II	Rik blandingsskog i lavlandet	Sørboreal blandingsskog	C	4,0
220	BN00016041	Flaen sørvest	Rik blandingsskog i lavlandet	Sørboreal blandingsskog	B	10,9
221		Asak, Østre	Store gamle trær	Ask	C	0,4
222	BN00016151	Valstad N I	Ravinedal		C	60,2
223		Valstad NØ I	Gråor-heggeskog	Flommarksskog	B	4,5
224		Valstad NØ II	Gråor-heggeskog	Flommarksskog	C	1,5
225		Valstad N II	Gråor-heggeskog	Flommarksskog	C	4,9
226		Solvangen	Ravinedal		C	30,4
227		Solvangen Ø	Gråor-heggeskog	Flommarksskog	B	1,4
228		Skjettenbyen N	Ravinedal		U	12,4
229		Skjettenbyen	Ravinedal		U	11,3
230		Tærud	Ravinedal		B	285,5
231		Helladalen	Ravinedal		U	18,4
232		Huseby I	Ravinedal	Svakkilde-ravinedal	C	95,4
233		Huseby II	Gråor-heggeskog	Flommarksskog	C	6,5
234	BN00016164	Huseby III	Gammel boreal lauvskog	Gammel gråorskog	C	27,7
235		Vestvollen	Ravinedal		C	86,8
236		Kjushagan	Ravinedal		C	28,1
237	BN00016160	Ulvedalsbekken S	Ravinedal		B	362,1

238		Dalen	Naturbeitemark	Svak lågurtbeiteeng	C	6,5
239		Møyen	Ravinedal		A	461,7
240	BN00089206	Tveitabekken/Rin gdalsbekken	Ravinedal		A	573,2
241		Tærudenga	Naturbeitemark	Svak lågurtbeiteeng	C	10,6
242		Vestvollen II	Rik edellauvskog	Rasmark-almeskog	B	8,3
243		Vestvollen III	Rik sump- og kildeskog	Boreal kildeskog	B	7,0
244		Prestegården Skedsmo kirke	Naturbeitemark	Svak lågurtbeiteeng	C	25,9
245		Ris	Rik blandingsskog i lavlandet	Sørboreal blandingsskog	C	7,0
246		Bøler III	Ravinedal		C	56,6
247		Bøler IV	Ravinedal		A	206,8
248		Enger	Ravinedal		C	163,4
249		Kjushagan II	Ravinedal		C	39,3
250		Nedre Skolsegg SV	Ravinedal		A	424,0
251		Nedre Skolsegg SV II	Slåttemark	Svak lågurtslåtteeng	B	3,3
252	BN00016172	Tveitabekken S	Viktig bekkedrag	Ravinebekk	B	38,8
253	BN00016105	Ringnes S	Naturbeitemark	Svak lågurtbeiteeng	B	27,7
254	BN00016159	Nedre Ringnes V	Gammel granskog	Gammel lavlandsgranskog	C	49,7
255	BN00016152	Haug V	Naturbeitemark	Svak lågurtbeiteeng	B	9,7

Figur 8. Oversiktskart over kartlagte naturtypelokaliteter i Skedsmo kommune 2013. Røde er A-lokaliteter, grønne er B-lokaliteter og gule er C-lokaliteter. Svart linje er kommunegrense. Nord er mot venstre i kartet.

4 Diskusjon

4.1 Ravinedaler som aktive systemer

Ravinedaler skiller seg fra de fleste andre naturtyper ved at det er de kvartærgeologiske og hydrologiske kvalitetene og ikke de biologiske som ligger til grunn for avgrensing og verdisetting. Mange tiltak som vil ødelegge de biologiske verdiene som for eksempel hogst, tilplantning, gjødsling etc. påvirker i liten grad ravinedalen som aktivt system. Kartfesting av en ravinedal legger derfor ingen hindringer for bruk av ravinedalen så langt denne bruken ikke påvirker selve ravinesystemet, eller det er kartlagt andre naturtyper (med fokus på biologiske verdier) innenfor avgrensningen.

Ravinedaler er aktive systemer der bekkene graver i leiren. Større og mindre skred er helt naturlige og nødvendige for å bevare ravinedalene som intakte naturtyper. Bekkelukking, skredsikring og oppfylling av ravinedaler truer naturtypen ved å stabilisere ravinesidene og utelukke de naturlige prosessene.

For å unngå skredfare som truer folk og bygninger er det viktig å være føre var, dvs. først og fremst å gjøre en analyse av skredfare (nærhet til ravine) *før* oppføring av nye bygninger. Veier kan legges rundt ravinedalene, på ravineåser, eller legges på bro over ravinene (uten fylling og rørlegging).

4.2 Fortsatt kartleggingsbehov

Alle ravinedaler som er undersøkt i ravinerapporten fra 1995 er kartlagt og verdivurdert etter ny metodikk i 2013. Det foreligger derfor inget behov for ytterligere ravinekartlegging i disse områdene (så fremt det ikke skal gjøres potensielt negative tiltak i ravinedalene). Det kan fortsatt finnes ikke kartlagte naturtypelokaliteter med biologiske verdier innenfor ravineområdene, men mesteparten er trolig fanget opp. Det finns en del ikke oppdaterte gamle registreringer som delvis kan oppdateres til ny standard uten ny feltbefaring.

4.3 Skjøtselsbetingede naturtyper

For å opprettholde eller videreutvikle kulturmarksverdiene er det viktig å følge opp eller opprette skjøtselsplaner for de viktigste naturbeitemarkene og for slåttemarken. Det bør prioriteres å ta fatt i skjøtselen i de lokalitetene som har fått A- eller B-verdi og/eller ligger innenfor større helhetlige kulturlandskap.

5 Referanser

- Blindheim, T. (2002) Kartlegging av biologisk viktige områder i skog i Skedsmo kommune, Akershus. Siste Sjanse - rapport 2002-1. Oslo: Siste Sjanse.
- Blindheim, T. & Løvdal, I. (2002) Kartlegging og verdisetting av naturtyper i Skedsmo kommune. Siste Sjanse - rapport 2002-3. Oslo: Siste Sjanse.
- Direktoratet for naturforvaltning. (2007) Kartlegging av naturtyper - verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13. 2. utgave 2006 (oppdatert 2007). Trondheim: Direktoratet for naturforvaltning.
- Erikstad, L. (2014) Ravinedal. Miljødirektoratets veileder for kartlegging, verdisetting og forvaltning av naturtyper på land og i ferskvann. Utkast til faktaark som skal brukes ved kartlegging 2014: Geotoper. Trondheim: Miljødirektoratet.
- Jansson, U. (2011) Notat fra forprosjekt om raviner i Skedsmo kommune. Oslo: BioFokus.
- Lindgaard, A. & Henriksen, S. (Red.). (2011) Norsk rødliste for naturtyper 2011. Trondheim: Artsdatabanken.
- Miljødirektoratet. (2014) Miljødirektoratets veileder for kartlegging, verdisetting og forvaltning av naturtyper på land og i ferskvann. Utkast til faktaark som skal brukes ved kartlegging 2014. Trondheim: Miljødirektoratet.
- Skedsmo kommune. (1995) Ravinene i Skedsmo. En naturfaglig undersøkelse. Lillestrøm: Skedsmo kommune.

Vedlegg 1. Naturtypebeskrivelser

Naturtyper – Oversikt

.....

201 Tuterud V

Ravinedal – Ravinedal uten kildefremspring Verdi: **U**

Innledning: Området er kartlagt den 5. september 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Ravinedal er vurdert som en sårbar naturtype (VU) av Artsdatabanken (Lindgaard & Henriksen 2011). Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for ravinedal 2014 (Erikstad 2014).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten utgjør søndre del av Tuterudravinen og ligger sør for E6 rett vest for Tuterud. Ravinedalen ligger mellom Jogstadveien og et boligfelt. Ravinedalen har gravd seg ned i finkornete marine avsetninger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten utgjør en liten rest av et større ravinesystem som starter på nordsiden av E6. Ravinebekken er lagt i rør under E6 og det er kummer på begge sider. Tuterud-ravinen er derfor delt opp i to. Lengst sør forsvinner ravinebekken inn i et rør under fyllinger ved Jogstadveien. Innenfor den avgrensede delen av ravinedalen (300 m lang) er landformen relativt intakt, med bratte ravinesider (særlig på vestsiden av bekken). Her er det flere utglidninger. Ravinedalen dekkes først og fremst av ung løvskog (rogn), til dels med frodig bakkevegetasjon under. Nærmest bekken står enkelte eldre gråor og hegg. Vegetasjonen domineres her av mjøddurt, med innslag av vendelrot, korsknapp, bekkedarse, brennesle og springfrø. Enkelte steder vokser strutseving.

Artsmangfold: Ingen funn av sjeldne arter og liten potensial for slike. Det ble i 2013 ikke gjenfunnet tidligere registrerte engindikatorer som bakketimjan og marianøkleblom (Skedsmo kommune 1995) og det vurderes som lite sannsynlig (men ikke umulig) at de fortsatt finnes i lokaliteten. Det ble ikke registrert naturbeitemark innenfor avgrensningen. Lokaliteten har en viss verdi for fugl, men kun vanlige småfugler er registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning: I østre del av avgrensningen går hagene ned i ravinedalen. Langs etter Jogstadveien er det kastet mye søppel ned i ravineskråningen. Gammel eng i området er plantet til med gran.

Fremmede arter: Rødhyll (HI) er spredt i busksjikt. Mongolspringfrø (SE) finnes ved bekken i søndre delen av avgrensningen. Lengst sør er det en stor forekomst av kanadagullris (SE) i kanten mot fyllmasser. I fyllingen ved E6 nord for avgrensningen vokser kjempebjørnekjeks (SE).

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten var tidligere en del av et større ravinesystem (Tuterud), men er avskåret av E6 som går på bro over fyllmasser.

Verdivurdering: Minstelengde for ravinedaler som skal avgrenses er satt til 500 m i nyeste faktaarkutkastet (2014), slik at denne ravinedalen ikke oppfyller kriteriet for naturtype. Den har imidlertid bratte sider med utglidninger og en åpen bekk i bunn med enkelte eldre trær i kantsonen. Den ble i 1995 vurdert å ha liten interesse rent kvartærgeologisk sett. Lokaliteten rapporteres inn som et hensynsområde, men ikke som en naturtypelokalitet.

Skjøtsel og hensyn: De små gjenstående kvartærgeologiske verdiene vil reduseres eller helt forsvinne ved fylling, skredsikring etc. De små biologiske verdiene vil begunstiges av fjerning av fremmede arter og ved å unngå å bruke område til dumping av hageavfall og annet avfall.

.....

202 Tuterud N

Ravinedal – Svakkilde-ravinedal Verdi: **C**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 5. september 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Ravinedal er vurdert som en sårbar naturtype (VU) av Artsdatabanken (Lindgaard & Henriksen 2011). Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for ravinedal 2014 (Erikstad 2014). Østre del av ravinedalen er ikke grundig befart.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten utgjør nordre del av Tuterud-ravinen og ligger nord for E6, nord for boligfeltet Tuterud. Ravinedalen ligger øst for Jogstadveien og strekker seg i øst-vestlig retning. Den har gravd seg ned i finkornete marine avsetninger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen ravinedal. Den utgjør en liten rest av et større ravinesystem som fortsetter på sørsiden av E6. Ravinebekken er lagt i rør under E6 og det er kummer på begge sider. Tuterud-ravinen er derfor delt opp i to. I nordvest kommer den ene ravinearmen ut fra et rør under et jorde. Ravinedalen har en hovedarm fra øst til vest med tre sideraviner i østre del og en kort ravinearm fra nord til sør. Innenfor den avgrensede delen av ravinedalen (der hovedarmen er 500 m lang) er landformen relativt intakt, men ravinedalen grenser i nord mot jorder og i sør mot E6. Ravinedalen dekkes først og fremst av ung løvskog, grunnet en bred kraftgate som går langs etter ravinedalen. Et lite område med kildeskogkarakter finnes innenfor avgrensningen i sørøst, men det er for lite til å avgrenses som egen naturtypelokalitet. Tresjiktet er gråordominert og det er mye mjøddurt og springfrø i feltsjiktet. Det er også leirutglidninger i bratte partier av ravinedalen. Det finnes ikke naturbeitemark innenfor avgrensningen.

Artsmangfold: Ingen funn av sjeldne arter og liten potensial for slike. Et lite område med rik kildevegetasjon, blant annet springfrø. Det ble i 2013 ikke gjenfunnet tidligere registrerte engindikatorer som bakketimjan og marianøkleblom (Skedsmo

kommune 1995) og det vurderes som lite sannsynlig (men ikke umulig) at de fortsatt finnes i lokaliteten. Lokaliteten har en viss verdi for fugl, men kun vanlige småfugler er registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er omkranset av veier og fyllinger i vest og sør og av jordbruksmark i nord og øst. Det ligger gamle rør i tilknytting til kummer i sør, også søppel. En kraftgate krysser lokaliteten.

Fremmede arter: Rødhyll (HI) spredt i busksjikt. I åpne partier under kraftledning vokser kanadagullris (SE) og andre fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten var tidligere en del av et større ravinesystem (Tuterud), men er avskåret av E6 som går på bro over fyllmasser.

Verdivurdering: Lokaliteten er akkurat 500 m lang og har mer enn to sideraviner. Den er omkranset av fyllinger, veier og åkermark og er ikke lenger del av en større helhet. Lokaliteten vurderes som lokalt viktig (C).

Skjøtsel og hensyn: Flere fyllinger eller skredsikring vil redusere eller helt ødelegge de kvartærgeologiske verdiene i lokaliteten. De biologiske verdiene er små, men det beste for det biologiske mangfoldet vil være å la den lille kildepregete skogen få utvikle seg fritt.

.....

203 Farseggen

Ravinedal – Svakkilde-ravinedal Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt 17. oktober 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Ravinedal er vurdert som en sårbar naturtype (VU) av Artsdatabanken (Lindgaard & Henriksen 2011). Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for ravinedal 2014 (Erikstad 2014). Lokaliteten er stikkprøvemessig befart, med fokus på kvartærgeologiske verdier.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten utgjør de to parallelle ravinedalene på hver sin side av Farseggen. De strekker seg fra E6 i vest og ned til bebyggelse og jernbane i øst. Ravinedalene har gravd seg ned i finkornete marine avsetninger, men bekkene har ikke direkte kontakt med Leira som ravinedalene drenerer mot. Det er innblanding av silt i leiren på grunn av tilknyttingen til israndtrinn ved Berger. Dette betyr trolig at ravinedalene er mer stabile og mindre påvirket av skred enn i områder med kvikkleire (Skedsmo kommune 1995).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen ravinedal. Den nordre ravinedalen er rikt forgreinet i vestre del og er stort sett ikke gjennomkorset av veier eller stier. Denne delen av avgrensningen er over 2 km lang og har over 3 sideraviner i øvre del. Den søndre ravinedalen er kortere (ca. 1,4 km) og er mer påvirket av bakkeplanering. Den er stort sett ugreinet. Ravinedalene ligger på hver sin side om Oldtidsveien over Farseggen, men er avgrenset sammen. Ravinedalen dekkes først og fremst av granskog (plantet), men det finnes mindre områder med litt eldre gran- og løvskog, særlig i bratte partier og nærmest bekkene. I øst finnes også arealer som fortsatt beites. Den vestre delen av avgrensningen har kompleks topografi med mange sideraviner og intakte ravineåser og daler. Det er store områder med utglidninger og rotvelt, særlig høy er aktiviteten ved bekkemøter. Østre delen av ravinedalen har stort sett rake sider, med få sideraviner. Innenfor avgrensningen finnes også flate partier som ennå ikke er gravd ut av ravinebekkene. Dette er gammel havbunn, som er tilplantet med gran. Her vil ravinen kunne fortsette å grave uten å påvirke jordbruk eller bygninger. Vegetasjon, vilt- og fuglverdier er nøye beskrevet i ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995). Generelt er det fuktig og frodig vegetasjon med mjødurt, skogsvinerot og storklokke i dalbunnen og rik men tørrere vegetasjon med blåveis, kratthumleblom, bregner, gaukesyre og trollbær høyere opp i sidene. Stedvis presses det fram vann ur ravinesidene og ved slike mindre kildefremspring vokser engsnelle, skogstjerneblom, springfrø etc. Naturtyper med biologiske verdier er avgrenset overlappende (BN00016036, BN00016117, BN00016118 og Farsegggen NV) og vegetasjon er beskrevet utførligere der.

Artsmangfold: Området er stort og mange plantesamfunn er repressert. Dette gir grunnlag for rik insektsfauna, rikt fugeliv og mye vilt (Skedsmo kommune 1995). De igjenplantete arealene er tette og mørke og har lavere biologisk mangfold. I mindre leirutglidninger er det potensial for pionerarter, blant annet av moser, og rotveltene gir grunnlag for kjuke. I nordvestre del av lokaliteten blev grøftelommose (NT) funnet i en liten utglidning og rynkeskinn (NT) ble registrert på en rotvelt av gran.

Bruk, tilstand og påvirkning: Oldtidsveien går langs etter Farseggen og deler lokaliteten i to. Lokaliteten er relativt intakt i vestre del, men det er kummer i ravinearmene nærmest E6. Her ligger også gamle rør og en del annet søppel. Store deler av arealet er gjenplantet med gran og det finnes derfor mindre traktorveier, særlig på ravinerygger. Lengst øst er ravinedalene avskåret fra Leira av jernbane, jorder og bebyggelse.

Fremmede arter: Rødhyll (SE) spredt i busksjikt.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et område med flere viktige ravinedaler (Farseggen/Bøler).

Verdivurdering: Lokaliteten er svært stor og har intakte ravineprosesser, og er i liten grad påvirket av tekniske inngrep. Østligste deler er planert ut og ravinedalen har ikke kontakt med Leira. Lokalitetens totale lengde (over 2 km), de bratte sidene, den rikt forgreinede vestre delen og områdets relative intakthet gir lokaliteten verdi som svært viktig (A).

Skjøtsel og hensyn: Inngrep som går på tvers av ravinedalen eller som går i dalbunnen vil redusere de kvartærgeologiske og biologiske verdiene. Ferdsel med større kjøretøy på ravineryggene vil gi økt risiko for erosjon.

.....

204 Farseggen NV

Rik blandingsskog i lavlandet – Sørboreal blandingsskog Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt 17. oktober 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger lengst nordvest i ravinedalen Farseggen. Skogen vokser på marine avsetninger, nære israndstrinnet i den øverste delen av ravinen. Lokaliteten ligger nært opp til E6. Den avgrenses av yngre skog og skog med mindre død ved i alle retninger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som en gammel ravineblandningsskog. Skogaldern er ikke så høy, men det er svært store forekomster av død ved (over 15 elementer per daa). Gran er dominerende treslag, men også gråor inngår sammen med enkelte andre løvtrær. Bakkevegetasjonen er rik med arter som blåveis, mjørdurt, skogsvinerot, ormetelg og skogsivaks. Det er flere små leirutglidninger og rotvelt.

Artsmangfold: Grøftelommemose (NT) vokser på et parti med tørket leire i en leirutglidning. Rynkeskinn (NT) vokser på en eller flere av granstokkene som ligger på kryss over bekken. Stor potensial for andre kjuker og for insekter knyttet til død ved, og for fugl.

Bruk, tilstand og påvirkning: Kum rett utenfor lokaliteten. Ligger gamle rør i ravinebunnen i øvre del. Hogstpåvirkning rundt og delvis i lokaliteten.

Fremmede arter: Rødhyll finnes spredt i hele ravinedalen.

Del av helhetlig landskap: Inngår i ravinedalen Farseggen.

Verdivurdering: Lokaliteten er liten, men har stor mengde død ved elementer og enkelte rødlistearter. Skogen er lite påvirket av nyere inngrep, men har vært gjennomhogd. Den vurderes som viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: De biologiske verdiene vil forringes eller ødelegges av hogst i lokaliteten. Gjenfylling eller skredsikring vil påvirke ravineprosessene negativt og føre til mindre dannelse av rotvelt og naken leire, som er viktige substrat i skogtypen.

.....

205 Øvre Bøler

Ravinedal – Ravinedal uten kildefremspring Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt 18. oktober 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Ravinedal er vurdert som en sårbar naturtype (VU) av Artsdatabanken (Lindgaard & Henriksen 2011). Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for ravinedal 2014 (Erikstad 2014). Lokaliteten er stikkprøvemessig befart, med fokus på kvartærgeologiske verdier.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten utgjør en ravinedal nord for Østre Bøler og sør for søppelfyllingen på Bøler. Den grenser i vest både mot jorder (i sør) og søppelfylling (i nord). I østre del av ravinedalen er det bakkeplanerte jorder både nord og sør for ravinedalen/ravinebekken. Ravinedalene har gravd seg ned i finkornete marine avsetninger. Hovedbekken har ikke direkte kontakt med Leira som ravinedalen drenerer mot. Det er innblanding av silt i leiren på grunn av tilknytningen til israndstrinnet ved Berger. Dette betyr trolig at ravinedalene er mer stabile og mindre påvirket av skred enn i områder med kvikkleire (Skedsmo kommune 1995).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen ravinedal. Hovedbekken er ca. 1,3 km lang og ravinedalen har 3 lengre intakte ravinearmene, mens en (1) er ekskludert på grunn av sterk påvirkning. Ravinen er skogkledd i vestre del og har åpne beitearealer i øst. Langs hovedbekken er det en smal kantsone med trær gjennom beitearealet i østre del. Ravinen er som mest 25-30 m dyp. Beitearealets østre del er tidligere kartlagt som lokalt viktig naturbeitemark (BN00016116) og her vokser både gjengroingsarter som timotei og sølvbunke, med også naturengarter som engknoppurt, ryllik og prestekrage. Beitemarken var ikke sterkt nedbeitet ved befaring. Skogen er til dels gjengroingsskog etter hogst, til dels tett planet granskog og til dels mer døvedrik løvskog, men det er ikke kartlagt viktige skoglokaliteter innenfor avgrensningen.

Artsmangfold: Ask (NT) er registrert i skogen. Ellers er det til dels typiske naturengarter på beitearealet. Området er relativt stort og mange plantesamfunn er derfor representert. Dette gir grunnlag for rik insektsfauna, rikt fugeliv og mye vilt (Skedsmo kommune 1995). De tilplantete arealene er tette og mørke og har lavere biologisk mangfold. I mindre leirutglidninger er det potensial for pionerarter, blant annet av moser og rotveltene gir grunnlag for vedlevende sopp.

Bruk, tilstand og påvirkning: Den nordligste av ravinearmene i ravinedalen er ikke tatt med i avgrensningen da den er sterkt påvirket av søppelfyllingen på Bøler, med svartlistearter og flere kummer slik at ravinearmen ikke lenger er en del av en aktiv ravine. Lengst øst er ravinedalen avskåret fra Leira av jernbane, jorder og bebyggelse. En større kraftlinje krysser lokaliteten, men dette påvirker først og fremst skogen og ikke selve ravineformen.

Fremmede arter: Rødhyll (SE) spredt i busksjikt, særlig under kraftgaten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et område med flere viktige ravinedaler (Farseggen/Bøler).

Verdivurdering: Ravinedalen er ca. 1,3 km lang og har minst 3 intakte ravinearmene. Inngreppsstatusen innenfor avgrensningen er god, men det er ekskludert en mer påvirket ravinearm. Samlet vurderes lokaliteten som svært viktig (A).

Skjøtsel og hensyn: Inngrep som går på tvers av ravinedalen eller som går i dalbunnen vil redusere de kvartærgeologiske verdiene. Videre utbygging av søppelfyllingen sørover vil kraftig redusere de kvartærgeologiske verdiene i området.

.....

206 Bøler I

Ravinedal – Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt 17. oktober 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Ravinedal er vurdert som en sårbar naturtype (VU) av Artsdatabanken (Lindgaard & Henriksen 2011). Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for ravinedal 2014 (Erikstad 2014). Lokaliteten er stikkprøvemessig befart, med fokus på kvartærgeologiske verdier.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nordøst for søppelfyllingen på Bøler og utgjøres av en forholdsvis intakt ravinearm. Ravinedalen har gravd seg ned i finkornete marine avsetninger. Det er innblanding av silt i leiren på grunn av tilknytningen til israndtrinet ved Berger. Dette betyr trolig at ravinedalene er mer stabile og mindre påvirket av skred enn i områder med kvikkleire (Skedsmo kommune 1995).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen ravinedal. Ravinedalen grenser mot en vei som går på en ravinerygg i nordkanten. Denne ravinen er 950 meter lang, men har kun 2 mindre sideraviner. Ravinedalen er 20-25 m dyp i den dypeste delen. Ravinebekken har ikke direkte kontakt med Leira som ravinedalene drenerer mot.

Artsmangfold: Artsmangfoldet er ikke nøye undersøkt i biotopen i 2013, men flagggmose (NT) ble registrert i en veiskjæring i nordkanten av lokaliteten. Ingen rødlistearter eller viktige naturtyper er tidligere kartlagt innenfor avgrensningen.

Bruk, tilstand og påvirkning: Bekken nedenfor søppelfyllingen luktet vondt ved befaring og er trolig forurensset. Denne delen er ikke inkludert i avgrensningen fordi den har en søppelfylling i vestre del og en vei i bunnen i østre del.

Fremmede arter: Kanadagullris (SE) vokser i veikant i nordkanten av lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større ravinelandskap ved Bøler.

Verdivurdering: Lokaliteten er langstrakt (950 m), men har få sideraviner og er derfor ikke særlig kompleks. Ravinebekken går inn i rør lengst i øst og når derfor ikke erosjonsbasis i Leira. Avgrensningen ekskluderer mer påvirkede deler i sør og lokaliteten vurderes å være lite påvirket. Den ligger i et system med viktige ravinedaler ved Farseggen og Bøler. Lokaliteten vurderes som viktig (B)

Skjøtsel og hensyn: Inngrep som går på tvers av ravinedalen eller som går i dalbunnen vil redusere de kvartærgeologiske verdiene. Ferdsel med større kjøretøy på ravineryggen i nord kan gi økt risiko for erosjon og derved behov for skredsikring som vil redusere verdiene av ravinedalen.

.....

207 Bøler II

Ravinedal – Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt 17. oktober 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Ravinedal er vurdert som en sårbar naturtype (VU) av Artsdatabanken (Lindgaard & Henriksen 2011). Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for ravinedal 2014 (Erikstad 2014). Lokaliteten er stikkprøvemessig befart, med fokus på kvartærgeologiske verdier.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nord for Bøler og øst for industriområdet ved E6. Ravinedalen følger bekken østover mot Leira og avgrenses i sør av en vei og i nord av en bratt ravineegg. Ravinedalene har gravd seg ned i finkornete marine avsetninger. Det er innblanding av silt i leiren på grunn av tilknytningen til israndtrinet ved Berger. Dette betyr trolig at ravinedalene er mer stabile og mindre påvirket av skred enn i områder med kvikkleire (Skedsmo kommune 1995).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen ravinedal. Ravineavgrensningen utgjøres av en ravinebekk og dess ravinesider og stopper der ravinebekken krysses av en vei i øst. Det er lite leirutglidninger i befarte deler. Den lengste ravinebekken er 840 m lang. Den har to sideraviner i øvre del som går sammen til en bekk i nedre del. Etter bekkemøtet renner ravinebekken i nesten 500 m innen den krysses av veien i øst. Ravinedalen er 20-25 m dyp i den dypeste delen. Det er både granplantefelt, ungskog og noe eldre løvskog innenfor ravineavgrensningen, men ingen biologisk viktige naturtyper er kartlagt.

Artsmangfold: Artsmangfoldet er ikke nøye undersøkt i biotopen i 2013. Ingen rødlistearter er tidligere registrert innenfor avgrensningen.

Bruk, tilstand og påvirkning: I vestre del er ravinesystemet påvirket negativt av utbygging og det er kummer i bunn av ravinen. Denne delen av ravinen er derfor ekskludert fra avgrensningen. I øst når ravinebekken ikke ned til hovedbekken i Bølersystemet på grunn av et veikryss.

Fremmede arter: Kanadagullris (SE) i veikant i sørkanten av lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større ravinelandskap ved Bøler.

Verdivurdering: Ravinesystemet innenfor avgrensningen har en lengde på 840 meter og har to sideraviner. Den er avgrenset i vest og øst av fysiske inngrep, men er lite påvirket innenfor avgrensningen. Systemet er lite komplekst i seg selv men inngår i et større ravinesystem ved Bøler. Samlet vurderes lokaliteten som viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: Inngrep som går på tvers av ravinedalen eller som går i dalbunnen vil redusere de kvartærgeologiske verdiene.

.....

208 Haugli Ø

Ravinedal – Svakkilde-ravinedal Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 9. og 10. september 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Ravinedal er vurdert som en sårbar naturtype (VU) av Artsdatabanken (Lindgaard & Henriksen 2011). Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for ravinedal 2014 (Erikstad 2014).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger øst for Leira, øst for Haugli gård i nordøstre delen av Skedsmo kommune, på grensen mot Sørums. Ravinen har gravd seg ned i rike marine avsetninger. I østre del av lokaliteten blir avsetningene tynnere og det kommer også opp berg i dagen. I deler er det også elveavsetninger. I sørvestre del (på sørsiden av veien) blir ravinen smal og denne delen er inkludert fordi veien går på bro over bekken og fordi bekken når erosjonsbasis i Leira. Denne delen ville ikke ha blitt avgrenset som egen lokalitet. Sørøstre del av avgrensningen er ikke nøye befart.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen ravinedal. Hovedbekken kommer inn nordfra fra Sørums. Vestre siden av den opprinnelige ravinen er planert ut, mens den østre siden av hovedbekken har et lite påvirket ravinesystem, med flere sideraviner. Den lengste intakte sideravinen er over 600 m og har mer enn fem ravinearmer. Dybden er som mest ca 30 m. Langs etter hovedbekken er bunnen av ravinedalen stedvis bred og flat og bekken meandrerer noe. De mest utpregete "elveslettene" er kartlagt som flommarksskog i tillegg til ravinedal. Ravinedalen har tett med små utglidninger og rotvelt. Det er også kartlagt overlappende naturtyper innenfor ravinedalen, som kildeskog, flommarksskog og gammel granskog. Andre deler av arealet er åpent beite, skyttebane eller plantet granskog.

Artsmangfold: Flere utglidninger og rotvelt gir stor potensial for sjeldne pionermoser. Artsmangfold knyttet direkte til andre kartlagte naturtyper beskrives i egne naturtypebeskrivelser.

Bruk, tilstand og påvirkning: En større vei (Branderudveien), krysser lokaliteten på bro i sørvest og nedre del av ravinedalen er svært smal. Kjerreveier krysser lokaliteten i de skogkledte delene i nordøst. En skyttebane er etablert i lokaliteten.

Fremmede arter: Alaskakornell (SE), brunskogsnekl (SE) og gravmyrt (SE) ble observert i tilknytning til hageavfall i utkanten av avgrensningen. Rødhyll (HI) finnes spredt, særlig i lysninger i skogen.

Verdivurdering: Ravinesystemet på østsiden av hovedbekken har mange sideraviner, der den lengste er over 600 m lang. Dybden er ca. 30 m og inngreppsstatusen i denne delen er liten. Dette tilsier verdi som svært viktig (A). Den venstre og sørvestre delen av avgrensningen har lavere verdi i seg selv, men er inkludert som del av et helhetlig ravinelandskap.

Skjøtsel og hensyn: Alle inngrep som påvirker naturlige ravineprosesser som graving og utrasninger vil påvirke de kvartærgeologiske verdiene negativt. Forstyrrelse av flomregimet vil også redusere de biologiske verdiene. Det vil være positivt for det biologiske mangfoldet hvis de fremmede artene ble fjernet.

.....

209 Hauglibakken SØ I

Gråor-heggeskog – Flommarksskog Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 9. og 10. september 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for flommarksskog 2014 (Miljødirektoratet 2014). Lokaliteten er kartlagt tidligere (BN00016033) og informasjon fra tidligere kartlegging er videreført og oppdatert.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Flommarksskogen ligger langs etter en bekk ved Hauglibakken, øst for Leira i nordøstre del av Skedsmo kommune. Bekken er hovedbekk i et større ravinesystem som har gravd seg ned i marine avsetninger, nesten helt ned til erosjonsbasis. Det er elveavsetninger på flaten nærmest bekken.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som flommarksskog med delnaturtypen gråordominert flommarksskog. Skogen er gråordominert (30-40 cm i diameter i brysthøyde), med innslag av andre løvtrær. I feltsjiktet vokser snerprørkvein, trollurt, bekkekar, springfrø, krypsoleie, mjørdurt og slyngsøtvier. Det er store mengder gadd og læger av gråor (ca. 10 per daa). Bekken meandrerer gjennom skogen og det er en del naken leire i utglidninger ned mot bekken. Det er også leiravsetninger både på stammer, gadd og læger, hvilket gir et spesielt substrat først og fremst for moser.

Artsmangfold: Stor potensial for spesialiserte moser på leirete stammer. Her kan også epifytter trives i det fuktige lokalklimaet. Noe potensial for kjuke på død ved. Området er et viktig område for fugl med arter som svartspett, duetrost, toppmeis, svartmeis, granmeis og grankorsnebb (Skedsmo kommune 1995).

Bruk, tilstand og påvirkning: Høyspent i vestre del begrenser utbredelsen av flommarksskogen.

Fremmede arter: Spredt med rødhyll (HI) under høyspent.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i en større ravinedal og grenser i øst mot rike gråordominerte skoger.

Verdivurdering: Skogen er tydelig flompåvirket og her finnes både eldre trær, gadd og læger. Det er potensial for sjeldne moser og lokaliteten er rik på fugl. Lokaliteten er ca. 12 daa stor. Lokaliteten vurderes som viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: For å opprettholde de biologiske verdiene er det ikke behov for noen skjøtsel. Uttak av trær eller død ved vil forringe de biologiske verdiene i lokaliteten. Det beste for naturverdiene vil være et fortsatt intakt flomregime.

.....

210 Hauglibakken SØ II

Rik sump- og kildeskog – Varmekjær kildelauvskog Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 9. september 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert.

Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for rikere sump- og kildeskog 2014 (Miljødirektoratet 2014). Lokaliteten er skilt ut fra tidligere kartlagt lokalitet (BN00016033) og informasjon fra tidligere kartlegging er videreført og oppdatert.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Kildeskogen vokser i en ravineside ved Hauglibakken, øst for Leira i nordøstre del av Skedsmo kommune. Området utgjør grensesoner mellom marine avsetninger og elveavsetninger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som rik sump- og kildeskog med delnaturtypen varmekjær kildeløvsog, men deler av arealet har svakere kildepreg og må betegnes som rik høgstaudekog. I tresjiktet finnes både gråor og grove almer. I feltsjiktet dominerer skavgras i store deler, men arter som trollbær, engsnelle, bekkekarse er også vanlige. I bunnsjiktet vokser storkransemose. Det er både utglidninger og rotvelt i lokaliteten.

Artsmangfold: Epifytter trives i det fuktige lokalklimaet. Noe potensial for kjuke på død ved. Ravineområdet er et viktig område for fugl med arter som svartspett, duetrost, toppmeis, svartmeis, granmeis og grankorsnebb (Skedsmo kommune 1995).

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er stubber etter grove grantrær innenfor avgrensningen.

Fremmede arter: Spredt med rødhyll (HI) i området rundt, og trolig også innenfor avgrensningen,

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i en større ravinedal og grenser i vest og øst mot rike gråordominerte skoger.

Verdivurdering: Lokaliteten er liten (ca. 1 daa), men har typiske arter for kildepåvirket skog samt et tresjikt med både alm og gråor. Skogen er rotete med både gadd og rotvelt. Varmekjær kildeløvsog er rødlistet som en sårbar naturtype (VU). Samlet vurderes lokaliteten som viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: For å opprettholde de biologiske verdiene er det ikke behov for noen skjøtsel. Uttak av trær eller død ved vil forringe de biologiske verdiene i lokaliteten.

.....

211 Hauglibakken SØ III

Gammel boreal lauvskog – Gammel gråorskog Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 9. september 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for gammel og rik boreal løvskog (Miljødirektoratet 2014). Lokaliteten er skilt ut fra en tidligere kartlagt lokalitet (BN00016033) og informasjon fra tidligere kartlegging er videreført og oppdatert.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Gråorskogen vokser i et ravineside ved Hauglibakken, øst for Leira i nordøstre del av Skedsmo kommune. Den vokser på både ravinerygger og i ravinedaler og grenser både mot ungsog, granplantefelt og andre viktige naturtyper med gråor. Skogen vokser på rike marine avsetninger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som rik boreal løvskog med delnaturtypen rik løvskog i liser. Den domineres av gråor, men det er også spredt innslag av gran og alm (NT-2010). Skogen er ikke flompreget, kildepreg eller forsumpet. Gråor måler mellom 10 og 40 cm i brysthøydiameter. Enkelte graner måler ca. 60 cm i diameter. Feltsjiktet har mye store bregner, kratthumleblom og skogsnelle. Det er både gadd og læger samt rotvelt i lokaliteten, samlet til en mengde av mellom 2 og 5 per daa. Ravineformen er intakt, med mange bratte sider, spisse rygger og dype daler.

Artsmangfold: Epifytter trives i det fuktige lokalklimaet. Noe potensial for kjuke på død ved. Ravineområdet er et viktig område for fugl med arter som svartspett, duetrost, toppmeis, svartmeis, granmeis og grankorsnebb (Skedsmo kommune 1995).

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er stubber etter grove grantrær innenfor avgrensningen.

Fremmede arter: Spredt med rødhyll (HI) innenfor avgrensningen,

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i en større ravinedal og grenser i vest mot rike gråordominerte skoger.

Verdivurdering: Skogen vokser på høgstaudemark og kan klassifiseres som rik boreal frisk løvskog (DD). Den er ca 20 daa stor. Den er ikke registrert andre rødlistearter enn alm (NT). Basert på dette bør lokaliteten verdsettes som lokalt viktig, men på grunnlag av overlappende verdier knyttet til gammel boreal løvskog trekkes verdien opp til viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: For å opprettholde de biologiske verdiene er det ikke behov for noen skjøtsel. Uttak av trær eller død ved vil forringe de biologiske verdiene i lokaliteten.

.....

212 Hauglibakken Ø

Rik barskog – Høgstaudegranskog Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 10. september 2013 av Ulrika Jansson ved BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for gammel granskog og rik barskog 2014 (Miljødirektoratet 2014).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Granskogen vokser på en ravinerygg øst for Hauglibakken, øst for Leira i nordøstre del av Skedsmo kommune. Den grenser mot yngre skog i øst, mot en kraftgate i nordvest og mot en smal åpning/vei i sør. Skogen vokser på rike marine avsetninger inntil elveavsetninger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som rik barskog i kombinasjon med gammel granskog. Den er i sammenbruddsfase og er dominert av gran. Det er innslag av gråor. Det er tett med død ved av gråor i skogen (>10 per daa) og her finnes også både gadd og læger av gran (>5 per daa). Granskogen er relativt grov med trær som måler ca. 40-60 cm i brysthøyde. I bunnsjiktet vokser blant annet storkransemose. Feltsjiktet domineres av store bregner og urter som krypsleie, gaukesyre, trollbær og fugleteig. Det er rogn og rødhyll (HI) i busksjiktet.

Artsmangfold: Noe potensial for kjuker på død ved. Ravineområdet er et viktig område for fugl med arter som svartspett, duetrost, toppmeis, svartmeis, granmeis og grankorsnebb (Skedsmo kommune 1995).

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er omkranset av yngre skog og åpen mark.

Fremmede arter: Spredt med rødhyll (HI) innenfor avgrensningen,

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i en større ravinedal.

Verdivurdering: Lokaliteten har store mengder død ved og vokser på intermediaer til rik grunn. Den er 7 daa stor. Det er ikke registrert sjeldne arter i lokaliteten og den vurderes som lokalt viktig (C).

Skjøtsel og hensyn: For å opprettholde de biologiske verdiene er det ikke behov for noen skjøtsel. Uttak av trær eller død ved vil forringe de biologiske verdiene i lokaliteten.

.....

213 Haugli NØ

Rik barskog – Høgstaudegranskog Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 10. september 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for gammel granskog og rik barskog 2014 (Miljødirektoratet 2014).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Granskogen vokser i en ravinedal øst for Hauglibakken, øst for Leira i nordøstre del av Skedsmo kommune. Den grenser både mot ungskog og granplantefelt. Skogen vokser på rike marine avsetninger i nærhet til elveavsetninger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som rik barskog i kombinasjon med gammel granskog. Den domineres av gran, men det er også innslag av gråor og rogn. Skogen er noe kildepreget, men ikke tilstrekkelig for å klassifiseres som kildeskog. Granskogen er grov med trær som måler ca. 60 cm i brysthøyde og her finnes rotvelt og læger i flere nedbryningsstadier. I feltsjiktet vokser springfrø, korsknapp og skogburkne, med brennesler og bringebær i lysninger. I bunnsjiktet vokser blant annet rosettmose.

Artsmangfold: Noe potensial for kjuker på død ved. Ravineområdet er et viktig område for fugl med arter som svartspett, duetrost, toppmeis, svartmeis, granmeis og grankorsnebb (Skedsmo kommune 1995).

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er omkranset av yngre skog og hogstfelt.

Fremmede arter: Spredt med rødhyll (HI) innenfor avgrensningen,

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i en større ravinedal.

Verdivurdering: Lokaliteten er liten (ca. 5 daa), men har tydelig rik vegetasjon og kan klassifiseres som høystaudegranskog som er rødlistet som nær truet (NT). Her finnes både grove trær, læger og rotvelt, med en tetthet på ca. 5 daa. Lokaliteten vurderes som lokalt viktig (C).

Skjøtsel og hensyn: For å opprettholde de biologiske verdiene er det ikke behov for noen skjøtsel. Uttak av trær eller død ved vil forringe de biologiske verdiene i lokaliteten.

.....

214 Asak mellom

Ravinedal – Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 10. september 2013 av Ulrika Jansson ved BioFokus i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Ravinedal er vurdert som en sårbar naturtype (VU) av Artsdatabanken (Lindgaard & Henriksen 2011). Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for ravinedal 2014 (Erikstad 2014).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger øst for Leira, mellom Gudleivs vei og Leira, rett nord for Asak Mellem i nordøstre delen av Skedsmo kommune. Ravinen har gravd seg ned i rike marine avsetninger, stedvis helt ned til grunnfjellet. Ravinedalen når erosjonsbasis på elvesletten ved Leira. I disse delene renner bekken gjennom gamle elveavsetninger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen ravinedal. Det er flere ravinebekker som går sammen og renner ned til Leira, lengst vest meanderende over en elveslette. Den lengste intakte sideravinen er over 800 m. Systemet har tre sideraviner, der den midtre i sin tur er delt i to. Ravinedalen er stort sett slak og grunn, med en maksimal dybde på ca. 15 m, men der storparten av systemet har en dybde på 5-10 meter. Ravinedalen er trolig gammel beitemark og det står igjen enkelte grove løvtrær (alm, eik), styvete trær (alm) og hasselkjerr i den nå stort sett yngre løvskogen. Ask skyter opp i busksjiktet. Feltsjiktet er sparsomt, men her finnes arter som trollbær, liljekonvall, skogburkne og storklokke. I vest er det et område med flommarksskog langs etter det meanderende bekkeløpet. Her vokser arter som strutseving, mjødurt, springfrø, korsknapp og skogsivaks. Det er kartlagt flere naturtyper i området som delvis overlapper med ravineavgrensningen.

Artsmangfold: Grøftelommose (NT) ble registrert på leire ved en rotvelt av alm. Det er flere partier med naken leire der flere pionermoser kan finnes. Død ved av edelløvtrær, styvingstrær og grove hule løvtrær gir god potensial for både insekter, vedsopp og epifytter. Artsmangfold knyttet direkte til andre kartlagte naturtyper beskrives i egne naturtypebeskrivelser.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lengst øst, i øvre del av en av ravinearmene, er det dumpet både hageavfall og annet avfall. I vestre del er det kjørespor trolig fra en firhjulig (ATV) rett gjennom flommarksskogen.

Fremmede arter: Kanadagullris (SE), rødhyll (HI) og hvitsteinkløver (SE) vokser i overkant av en av ravinearmene der det er dumpet hageavfall. Kanadagullris og rødhyll finnes også andre steder i åkerkanten. Langs etter Leira vokser kjempespringfrø (SE).

Del av helhetlig landskap: Det er flere grunne ravinedaler på østsiden av Leira.

Verdivurdering: Ravinedalen er grunn, men er forholdsvis intakt og når erosjonsbasis ved Leira. Den er over 800 m lang og har flere sideraviner i østre del. Den vurderes som viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: Alle inngrep som har negativ påvirkning på naturlige ravineprosesser som graving og utrasninger vil påvirke de kvartærgeologiske verdiene negativt. Dette kan for eksempel være veier på tvers av ravinesystemet eller veier i bunn. Forstyrrelse av flomregimet vil også redusere de biologiske verdiene. Det vil være positivt for det biologiske mangfoldet hvis de fremmede artene ble fjernet.

.....

215 Asak mellom VI

Gråor-heggeskog – Flommarksskog Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 10. september 2013 av Ulrika Jansson ved BioFokus i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for flommarksskog 2014 (Miljødirektoratet 2014).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Flommarksskogen ligger på en elveslette øst for Leira, delvis innenfor en ravineavgrensning, nordvest for Asak mellom i nordøstre del av Skedsmo kommune. Skogen vokser på elveavsetninger og den søndre delen av lokaliteten er trolig et gammelt flomløp av Leira som nå delvis er kanalisert.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som flommarksskog med delnaturtypen gråordominert flommarksskog. Skogen er gråordominert, men her forekommer også gråselje og mandelpil. I feltsjiktet vokser mjøddurt, springfrø, korsknapp, skogsivaks, slyngsøtvier, bekkeblom, bekkekarse og enghumleblom. I den smale bekkestrengen i sør vokser også mye vassgro, elvesnelle og guldusk. Gråorskogen er for det meste ung (10-25 cm i brysthøydiameter), men deler har grove trær (35-40 cm) og mye død ved (>15 per daa). Bekken flyter ut til sumpige partier gjennom flommarken før den når Leira. Det er også partier med naken leire og stedvis leire avsatt både på stammer, gadd og læger, noe som gir et spesielt substrat først og fremst for moser.

Artsmangfold: Forekomst av mandelpil (VU). Potensial for epifytter på stammer og leirete ved i det fuktige lokalklimaet. Noe potensial for kjuke på død ved. Området er et viktig område for fugl med arter som rosenfink (VU), nattergal (NT), myrsanger og gulsanger. Det er også et godt habitat for spetter og andre hullrugere både i lokaliteten og i ravineskogen i øst (Skedsmo kommune 1995).

Bruk, tilstand og påvirkning: Kjørespor av firhjul (ATV) gjennom flommarksskogen.

Fremmede arter: Kjempespringfrø (SE) nede ved Leira og enkelte rødhyll (HI) i skogen.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår delvis i en større ravinedal (Asak mellom).

Verdivurdering: Lokaliteten er stor (54 daa), men hele arealet er ikke gammel skog. Flomregimet er trolig noe forstyrret da Leira er regulert høyere opp, men det er tydelig at det er regelmessige oversvømmelser både fra Leira og fra ravinebekken som rennen gjennom området. Partier har grovere gråorskog og relativt stor forekomst av gadd og læger. Mandelpil vokser i deler av skogen. Lokaliteten vurderes samlet som viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: For å opprettholde de biologiske verdiene er det ikke behov for noen form for skjøtsel. Uttak av trær eller død ved vil forringe de biologiske verdiene i lokaliteten. Ytterligere forstyrrelse av flomregimen eller rørlegging av ravinebekken vil redusere de biologiske verdiene i lokaliteten.

.....

217 Flaen

Ravinedal – Svakkilde-ravinedal Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 11. september 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Ravinedal er vurdert som en sårbar naturtype (VU) av Artsdatabanken (Lindgaard & Henriksen 2011). Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for ravinedal 2014 (Erikstad 2014).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger øst for Leira, mellom Flaen i øst og Østre Asak i vest i nordøstre delen av Skedsmo kommune. Ravinedalen har en nord-sydlig utstrekning og har gravd seg ned i rike marine avsetninger, stedvis helt ned til grunnfjellet. Det er en breelvavsetning i overkanten av ravinedalen og det er en godt utviklet kildeskog her. Ravinedalen slutter i sør der ravinebekken går inn i et rør under et jorde. Ravinesidene er diffuts avgrenset mot øst og vest.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen ravinedal. I øvre (nordre) del av avgrensningen er det flere ravinebekker som går sammen. De har sitt opphav i kildeframspring i grensesonen mellom marine avsetninger og breelvavsetninger. Den lengste intakte sideravinen er over 800 m. Systemet har fire sideraviner i øvre del, og bekken renner deretter gjennom en slak og bred ravinedal, med en ravinebekk som kommer inn fra øst. Ravinedalen er smalere og dypere i nord og stort sett slak i søndre del. Den maksimale dybden er ca. 15 m. I den nordre delen av avgrensningen er det også avgrenset en kildeskog, og der har et areal tidligere vært demmet opp. Søndre del av ravinedalen brukes som beitemark, delvis med innsått gress. Det biologiske mangfoldet er beskrevet i beskrivelser av overlappende naturtyper.

Artsmangfold: Typisk kildevegetasjon med springfrø, bekkekarse, maigull, enghumleblom, engsnelle og ask (NT) i kildeskogen. Det er innslag av gamle engarter ved en hytte i østre del av avgrensningen. Artsmangfold knyttet direkte til andre kartlagte naturtyper beskrives i egne naturtypebeskrivelser.

Bruk, tilstand og påvirkning: Beitemarken i søndre del består delvis av innsått gress og det er kun små areal med mer opprinnelig beitemark. Deler av beitemarken har tidligere vært dyrket opp. I kildeskogen har man tidligere brukt en kilde som

drikkevann og det er rester av lokk og kanter igjen ved kilden. Det er også en gammel voll/demning i denne delen. I beitemarken er bekken i en av de østlige sideravinenene trolig lagt i rør.

Fremmede arter: Bulkemispel (SE) i ravinekant i nord. Ved en hytte i østre lisiden står det fagerfredløs (SE) og spireabusker.

Del av helhetlig landskap: Det er flere grunne ravinedaler på østsiden av Leira.

Verdivurdering: Ravineavgrensningen har en hovedbekk på ca. 800 m og flere sideravinedaler. Nordre del av ravinedalen er tydelig kildepåvirket. Søndre del har slakere ravineformer (dybde ca 15 m.) og beitemarkene er stort sett tilsådd. Lokaliteten vurderes samlet som viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: Alle inngrep som påvirker naturlige ravineprosesser som graving og utrasninger negativt vil påvirke de kvartærgeologiske verdiene negativt. Dette kan for eksempel være veier på tvers av ravinesystemet eller veier i bunn.

.....

218 Flaen vest

Rik sump- og kildeskog – Boreal kildeskog Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 11. september 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for rikere sump- og kildeskog 2014 (Miljødirektoratet 2014). Lokaliteten er tidligere kartlagt i 2001, og informasjon fra den kartleggingen er oppdatert og videreført.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i de nordlige delene av en ravineavgrensning, rett vest for Flaen på østsiden av Leira i nordøstre delen av Skedsmo kommune. Lokaliteten ligger i grensesonen mellom breelvavsetninger og rike marine avsetninger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Skogen er kartlagt som rikere sump- og kildeskog med delnaturtypen boreal kildeskog. Skogen vokser i flere intilliggende kildepregete ravinedaler, med noen tørrere mindre åspartier inkludert. Gråor dominerer skogbildet, men her finnes også andre løvtrær i mindre mengder, blant annet oppslag av ask og enkelte grove asker. Det er både yngre og noe eldre skog inkludert og det finnes holt med grovere trær og død ved og gadd av lauv. Totalt sett er gran svært sparsom i denne ravinen, men enkelt grantrær finnes i størrelsen 30-40 cm i brysthøydiameter. De fleste trærne er under 25 cm i brysthøydiameter, men i partier måler gråoren opp til 35 cm i diameter. Feltsjiktet er svært frodig, med dominans av kilde- og sumparter som bekkekarse, springfrø, korsknapp, sløke, skogburkne, engsnelle, fredløs, enghumleblom, skogsvinerot, skogsivaks, elvesnelle, myrkongle, strutseving, mjødukt, vendelrot, skogsnelle, skogstjerneblom, trollurt og maigull. Det er mye fagermoser i bunnsjiktet. I hele lokaliteten siver det ut vann fra ravinesidene og vannet samler seg i små bekker som går sammen til større bekker som renner nedover ravinedalen. Marken er våt og stedvis svært løs.

Artsmangfold: Stort mangfold av typiske kildearter. 14 arter av landsnegler er tidligere registrert i lokaliteten (Blindheim og Løvdaal 2002). Lokaliteten ligger i et viktig viltområde og er individ- og artsrikt hva gjelder fugl.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er et sammenrast mindre bygg rundt en kilde og vannet fra kilden er rustfarget. Det finnes også en gammel demning i lokaliteten der det har vært en dam der det kan ha vært inplantet fisk. I 2002 vokste stor andemat i restene av dammen, men arten ble ikke ettersøkt i 2013.

Fremmede arter: Rødhyll (HI) fins spredt. I kant til en hage i overkant av lokaliteten vil fremmede arter kunne bli et problem, hvis hageavfall dumpes her

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Lokaliteten er svært artsrik hva gjelder kildearter, og disse artene er nesten heldekkende. Det siver ut vann i hele ravinesidene og området er svært vått. Ask (NT) finnes både i et lavere sjikt og med enkelte eldre individer. Skogen har vært påvirket av oppdemming og kildevann er tidligere brukt til drikkevann. Lokaliteten ligger i overkant av en kildepreget ravinedal. Lokaliteten vurderes på grunnlag av sin sterke kildepåvirkning og totale dominanse av kildeskogarter som svært viktig (A).

Skjøtsel og hensyn: For å fremme de biologiske verdiene bør rester av forbygninger ved kilder fjernes. Hogst vil forringe de biologiske verdiene.

.....

219 Flaen vest II

Rik blandingsskog i lavlandet – Sørboreal blandingsskog Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 11. september 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på en ravinerygg i den nordøstlige delen av en ravineavgrensning, sørvest for Flaen på østsiden av Leira i nordøstre delen av Skedsmo kommune. Lokaliteten ligger på rike marine avsetninger, stedvis med fjellblotninger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Skogen er kartlagt som blandingsskog i lavlandet med delnaturtypen ravineblandingsskog. I tresjiktet vokser gran, bjørk, selje, rogn, furu og hassel. Ask i busksjikt. I feltsjiktet vokser blant annet trollbær, ormetelg, og liljekonvall. Det er god aldersspredning i skogen og enkelte bjørker er opp til 60 cm i diameter og gran opp til 50 cm i brysthøyde. Enkelte læger av gran og bjørk.

Artsmangfold: Det er ikke registrert sjeldne arter i lokaliteten, men det er potensial for arter knyttet til hassel (markboende sopp) og død ved (gran).

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen virker lite påvirket av skogsbruksaktiviteter, men har trolig vært mer åpen under perioder med beite.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter er registrert.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger på en ravinerygg i øvre deler av en ravineavgrensning.

Verdivurdering: Lokaliteten har grove trær, rik bakkevegetasjon og noe død ved. Den ligger nært opp til en svært viktig kildeskog og i en viktig ravinedal. Lokaliteten vurderes som lokalt viktig (C).

Skjøtsel og hensyn: De biologiske verdiene vil reduseres ved hogstinnngrep.

.....

220 Flaen sørvest

Rik blandingsskog i lavlandet – Sørboreal blandingsskog Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 11. september 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Lokaliteten er tidligere kartlagt i 2001, og informasjon fra den kartleggingen er oppdatert og videreført.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sørvest for Flaen på østsiden av Leira i nordøstre delen av Skedsmo kommune. Skogen vokser i et søkk med marin leire i bunn og og nakne bergvegger i sidene. Vestre delen av lokaliteten utgjøres av skogen i en bergrot. Skogen avgrenses i sør mot ung plantet skog.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Skogen er kartlagt som blandingsskog i lavlandet med delnaturlypen sørboreal blandingsskog. Vestre del av lokaliteten er en rik skog nedenfor en brattere skrent. I tresjiktet finnes gran, selje, rogn, alm, osp, gråor og grove hasselkjerr. Ask i lavt busksjikt. Enkelte graner er opp mot 70 cm i brysthøydiameter, men de fleste trærne er mindre. Lenger øst vokser blandingsskogen i en bekekløft/ravinedal med nord-sørlig utstrekning og bekk i bunn. I feltsjiktet vokser blant annet ormetelg, liljekonvall, kratthumleblom, skogsallat, gaukesyre og blåveis. Nærmest bekken også strutseving. Spesielt i denne delen er lokaliteten rik på gammelskogselementer. Skogen er flersjiktet med god spredning og det finnes en rekke elementer som læger, gadd, mosedekte bergvegger og blokkmark, sesongbetont bekk, høystubber og grove læger.

Artsmangfold: Potensial for hasselkjuke på grove døende hasselstammer og for arter knyttet til fuktig miljø og bergvegger (moser og lav). Lokaliteten er en del av større viltområde.

Bruk, tilstand og påvirkning: Trolig gammel beitebakke som fått gro igjen til skog.

Fremmede arter: Spredt med rødhyll (HI) i skogen, særlig i tilknytting til plantet granskog sør for lokaliteten.

Verdivurdering: Skogen har svært stor treslagsblanding og god aldersspredning. Vegetasjonen er rik og deler av lokaliteten har høy luftfuktighet. Det forekommer både gamle grove trær av flere treslag og død ved med variasjonsbredde både hva gjelder treslag og nedbrytningsgrad. Det er samlet stor variasjon over et svært lite areal. Lokaliteten vurderes som viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: De biologiske verdiene vil reduseres ved hogstinnngrep.

.....

221 Asak, Østre

Store gamle trær – Ask Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 11. september 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Asketrærne vokser langs en vei ved gården Østre Asak på østre siden av Leira i Skedsmo kommune. De står i hagekanten, på marin leire og/eller fyllmasser.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som store gamle trær med delnaturlypen ask og består av fire grove asketrær med brysthøydiameter på ca 60 cm i diameter. Det er både moser og lav på stammene, men disse ble ikke artsbestemt.

Artsmangfold: Dette ble dårlig undersøkt, men det er potensial for epifytter og insekter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Enkelte døde greiner i kronen. Enkelte nedre greiner er blitt kappet.

Fremmede arter: Hagebusker står mellom trærne.

Verdivurdering: Lokaliteten består av fire asker som såvidt oppfyller inngangsverdiene på størrelse. Den vurderes som lokalt viktig (C).

Skjøtsel og hensyn: De biologiske verdiene fremmes ved å la døde greiner bli sittende i kronen, eller å la de ligge kvar på bakken hvis de kappes eller faller ned.

.....

222 Valstad N I

Ravinedal – Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 2. september 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Ravinedal er vurdert som en sårbar naturtype (VU) av Artsdatabanken (Lindgaard & Henriksen 2011). Lokaliteten er en revidering av tidligere registrert naturtype (BN00016151), som er vurdert på ny etter faktaarkutkast for ravinedal 2014 (Erikstad 2014).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten utgjøres av to ravinebekker som går sammen og har sitt utløp i Nitelva. Lokaliteten ligger i et friområde mellom Valstadsvingen og Hvamsvingen i Skedsmo kommune. Ravinedalen har gravd seg ned i finkornete marine avsetninger. Den nordre ravinebekken og hovedbekken er kartlagt sammen med den mer intakte søndre ravinearmen, men ravinen er forstyrret som helhetlig system.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som en ravinedal. Den er relativ grunn og når sin erosjonsbasis i Nitelva. I nordvest kommer den ene ravinebekken ut fra et rør under fyllmasser. Den opprinnelige ravinearmen vest for fyllmassene er ikke inkludert i avgrensningen. Den lengste mer eller mindre intakte delen av ravinedalen er 600 m (søndre ravinearm). Denne ravineren har kun små og korte sideraviner. Dybden er som mest ca 15 m. Bunnen av ravinedalen er stedvis bred og flat og bekken meandrerer noe. De mest utpregete "elveslettene" er kartlagt som flommarksskog i tillegg til ravinedal. Ravinedalen er relativ stabil med få utglidninger. Tresjiktet er gråordominert og det er mye mjøddurt og springfrø i feltsjiktet. Stedvis dominerer mandelpil (VU). De biologiske verdiene er nærmere beskrevet i lokalitetsbeskrivelsene til naturtypelokalitetene (Valstad N II og Valstad NØ II).

Artsmangfold: Mandelpil (VU) er registrert innenfor avgrensningen. Lokaliteten har verdi for fugl, og rosenfink (VU), myrsanger, grønnspekk og tornirisk (NT) er tidligere registrert i området. Stor produksjon av insekter i de fuktige delene. Antas å være leveområde for frok og andre amfibier.

Bruk, tilstand og påvirkning: Nedstrøms bekkemøtet er bekken til dels rettet ut og det er nylig bygget vei helt inntil bekken helt ned til elva. En flommarksskog er derved avskåret fra ravinedalen og avgrenset som egen naturtype (Valstad NØ I). Store arealer både sør og nord for ravinedalen er bakkeplanert. Det er også et bakkeplanert jorde mellom bekkene. Det er flere private søppelplasser i jordekanter og inntil småveier. Ved utløpet til Nitelva er det fyllmasser og bekken munner i et rør. Den naturlige flomregimen og naturlige ravineprosesser som utglidninger og små ras er forstyrret.

Fremmede arter: Rødhyll (HI) spredt i busksjikt. I åpne partier under kraftledning vokser de svartlistede artene kanadagullris (SE) og hagelupin (SE). Nederst mot Nitelva vokser alaskakornell (SE) og i kanten til fyllmasser i østre del står kjempebjørnekjeks (SE).

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten utgjøres av tre deler som tidligere hang sammen i en naturlig ravinedal. De er avgrenset sammen, men den mest intakte delen er den søndre ravinearmen.

Verdivurdering: Ravinen ble i 1995 vurdert som lokalt verneverdig (Skedsmo kommune 1995), som den eneste gjenvarende ravinedalen som møter erosjonsbasis ved hovedelven (Nitelva), men nyere inngrep har til dels ødelagt dette. Den mest intakte delen er ca. 600 m lang og har enkelte korte sideraviner. Det er utført bakkeplanering både sør og nord for ravinearmen. Samlet vurderes lokaliteten som lokalt viktig (C), men ytterligere inngrep vil redusere både de kvartærgeologiske og biologiske verdiene.

Skjøtsel og hensyn: Alle inngrep som påvirker naturlige ravineprosesser som graving og utrasninger vil påvirke de kvartærgeologiske verdiene negativt. Forstyrrelse av flomregimet vil også redusere de biologiske verdiene. Det vil være positivt for det biologiske mangfoldet hvis de fremmede artene ble fjernet.

.....

223 Valstad NØ I

Gråor-heggeskog – Flommarksskog Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 2. september 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for flommarksskog og åpen flommark 2014 (Miljødirektoratet 2014).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved utløpet av ravinedalen Valstad N I i Nitelva, nord for Valstad i Skedsmo kommune. Løsmassene er finkornete marine avsetninger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som en flommarksskog med mandelpil sammen med åpne flomarealer (rik grasflomsonne). Lokaliteten lå tidligere i utløpet av ravinebekken i Nitelva, men er nå avskåret fra bekken og ravinesystemet ved en vei, fyllmasser og forbygninger ved ravinebekken. I mandelpilbestandet finnes både eldre trær (over 20 cm i DBH) og liggende og stående død eller døende mandelpil. Feltsjiktet i mandelpilbestandet er glissent med mye naken leire. Vassgro ble observert. Det er også leire opp på stammen, noe som kjennetegner fluktuerende vannstand. Den åpne flommarken er gressdominert og er trolig en gjengroende flomdam.

Artsmangfold: Mandelpil er rødlistet som sårbar (VU). Høy produksjon av insekter som gir grunnlag for rik fuglfauna. Potensial for amfibier. Potensial for moser som vokser på leirete stammer, men kun ospemose er registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er anlagt vei både nordvest for og nordøst for lokaliteten. Dette har avskåret lokaliteten fra både ravinebekken og selve Nitelva og og det naturlige flomregimet er herved forstyrret. Jorder grenser mot lokaliteten i sør. Det er dumpet fyllmasser og byggmateriale og annet søppel i lokaliteten.

Fremmede arter: Kjempebjørnekjeks (SE) står i jordekanten mot sør.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger nært opp til en ravinedal, ved utløpet av ravinebekken i Nitelva.

Verdivurdering: Lokaliteten oppfyller inngangsverdiene til flommarksskog og åpen flommark. Lokaliteten er ca. 4 daa, der den åpne flommarken utgjør ca. 40 %. Det er mange individer av mandelpil og her finnes både eldre trær og døde trær. Flomdynamikken er forstyrret, men bestandet utsettes fortsatt for avsetning av leire ved flom. Lokaliteten flommes trolig fortsatt av Nitelva ved særlig høy vannstand. Samlet vurderes lokaliteten, til tross for forstyrret flomregime, som viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: Forandring av vannstand og flomregime i ravinebekken og Nitelva vil redusere de biologiske verdiene i lokaliteten, som er avhengig av et mer eller mindre intakt flomregime. Fjerning av fyllmasser, søppel og forbygninger vil øke de

biologiske verdiene i lokaliteten. Fjerning av fremmede arter som kjempebjørnekjeks er også positivt for det biologiske mangfoldet.

224 Valstad NØ II

Gråor-heggeskog – Flommarksskog Verdi: **C**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 2. september 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for flommarksskog og åpen flommark 2014 (Miljødirektoratet 2014).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i en ravinedal i et friområde mellom Valstadsvingen og Hvamsvingen i Skedsmo kommune. Løsmassene er finkornete marine avsetninger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som en flommarksskog med mandelpil sammen med åpne flomarealer (rik grasflomsone) og en bekkestreng. Lokaliteten utgjør et lite flommarkssystem i bunn av en ravinedal som har nått sin erosjonsbasis og derfor ikke graver mer nedover. Tresjiktet er glissent og dominert av vierarter, inkludert mandelpil, og gråor. I feltsjiktet er bekkemarkse stedvis helt dominerende. Andre arter er springfrø og mjødurt, hundekveke og andre gress. Flomskogen er fortsatt tydelig flomutsatt, med leire høyt opp på trestammene.

Artsmangfold: Mandelpil er rødlistet som sårbar (VU). Høy produksjon av insekter som gir grunnlag for rik fuglfauna. Potensial for amfibier. Noe potensial for moser som vokser på leirete stammer.

Bruk, tilstand og påvirkning: Jorder omgir lokaliteten i øst og vest.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i sin helhet i en ravinedal.

Verdivurdering: Lokaliteten oppfyller inngangsverdiene til flommarksskog og er ca. 1, 5 daa stor. Det er få individer av mandelpil og flomdynamikken er trolig noe forstyrret. Samlet vurderes lokaliteten som lokalt viktig (C).

Skjøtsel og hensyn: Forandring av vannstand i bekken vil redusere de biologiske verdiene i lokaliteten, som er avhengig av et mer eller mindre intakt flomregime.

225 Valstad N II

Gråor-heggeskog – Flommarksskog Verdi: **C**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 2. september 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for flommarksskog og åpen flommark 2014 (Miljødirektoratet 2014).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i en ravinedal i et friområde mellom Valstadsvingen og Hvamsvingen i Skedsmo kommune. Løsmassene er finkornete marine avsetninger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som en flommarksskog med gråor og vierkratt sammen med åpne flomarealer (rik grasflomsone) og en bekkestreng. Den utgjør et lite flommarkssystem i bunn av en ravinedal som har nått sin erosjonsbasis og derfor ikke graver mer nedover. Tresjiktet er glissent og dominert av gråor, mens vier dominerer i busksjiktet. I feltsjiktet i flomskogen og i den åpne flommarken vokser strutseving, skogsivaks, springfrø, mjødurt, bekkemarkse og vendelrot. Området er tydelig flomutsatt, med leire høyt opp på trestammene.

Artsmangfold: Høy produksjon av insekter som gir grunnlag for rik fuglfauna. Potensial for amfibier. Noe potensial for moser som vokser på leirete stammer, men kun ospemose ble registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning: Fyllmasser i nordkanten av lokaliteten truer lokaliteten med fremmede arter som kan spre seg inn. I kanten mot jordet er det en privat søppelfylling som også kan påvirke negativt.

Fremmede arter: Kanadagullris (HI) på fyllmasser i nord.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i sin helhet i en ravinedal.

Verdivurdering: Lokaliteten oppfyller inngangsverdiene til flommarksskog og er nesten 5 daa stor. Det ble ikke registrert rødlistearter, men lokaliteten har fler enn tre kjennetegnende arter (elvesnelle, skogsivaks, mjødurt, springfrø, vendelrot, strutseving). Den blir samlet vurdert som lokalt viktig (C).

Skjøtsel og hensyn: Fjerning av fremmede arter i kanten mot fyllmassene vil redusere risikoen for innspredning i lokaliteten. Ytterligere fyllmasser eller forandring av vannstand i bekken vil redusere de biologiske verdiene i lokaliteten, som er avhengig av et intakt flomregime.

226 Solvangen

Ravinedal – Verdi: **C**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 2. september 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Ravinedal er vurdert som en sårbar naturtype (VU) av Artsdatabanken (Lindgaard & Henriksen 2011). Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for ravinedal 2014 (Erikstad 2014).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten utgjøres av en ravinebekk og en ravineskrent mellom Solvangen i sør og Valstad i nord i Skedsmo kommune. Den munner i et våtmarks/flommarksområde (BN00016128) som grenser mot Nitelva (BN00016174). Ravinedalen har gravd seg ned i finkornete marine avsetninger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som en ravinedal. Den er relativ grunn og når sin erosjonsbasis i Nitelva. I nordvest kommer ravinebekken ut fra et rør under fyllmasser og vei (Valstadsvingen). Den lengste nesten intakte delen av ravinedalen er drøyt 300 m og har små og korte sideraviner. Dybden er som mest ca 15 m. Bunnen av ravinedalen er stedvis bred og flat og bekken meandrerer noe over en liten "elveslette". Lengst sørøst er det kartlagt en liten lokalitet med åpen flommark innenfor ravineavgrensningen (Solvangen Ø). Ravinedalen er relativ stabil med få utglidninger, men i sideravinen er det mindre stabilt og her finnes små leirutglidninger og rotvelt. Den sørvendte ravinesiden mangler stort sett tresjikt, mens den nordvendte har blandingsskog med gråor, gran, rogn, selje, bjørk og furu. På "elvesletten" vokser mandelpil og andre vierarter. Feltsjiktet er frodig og artsrikt med blant annet springfrø, skogsivaks, bekkeblom, mjødurt, hestehov, mjødurt, springfrø, tysbast, trollbær, skogburkne, bekkekarse, slyngsøtvier og bekkeveronika. De biologiske verdiene i østre del er nærmere beskrevet i lokalitetsbeskrivelsen til naturtypelokaliteten Solvangen Ø.

Artsmangfold: Mandelpil (VU) er registrert innenfor avgrensningen. Lokaliteten har verdi for fugl, særlig fordi det ligger nært opptil det viktige fagleområdet ved Nitelva, der flere rødlistede og truede arter er observert. Stor produksjon av insekter i de fuktige delene. Stor sannsynlighet for å være leveområde for frosk og andre amfibier.

Bruk, tilstand og påvirkning: Oppe ved veien er det dumpet søppel. Det ligger også gamle rør igjen i bekken fra tidligere forsøk på å legge bekken i rør. I ravinekanten mot boligfeltet ved Solvangen er det dumpet svært mye hageavfall med fremmede arter som er på god spredning ned i ravinedalen. Det er en del vedhogstaktivitet i ravinedalen.

Fremmede arter: Kurvpil (PH), kirsebær (HI) og rødhyll (HI) finnes spredt i tre- og busksjikt. Langs etter ravinekanten mot Solvangen har parkslirekne (SE), kanadagullris (SE), hvitsteinkløver (SE), rynkerose (SE), rødhyll (HI), kjempespringfrø (SE), villvin (NK), pryddstrandvind (SE), fagerfredløs (HI), hagerips (SE) m.fl. etablert seg fra dumpet hageavfall. Disse truer det biologiske mangfoldet i hele ravinedalen.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en rest av et tidligere større ravinesystem (Skjettenbyen). Ravinedalen munner i Nitelva og henger naturlig sammen med flommarken ved Nitelva.

Verdivurdering: Lokaliteten er kort (300 m) og ikke særlig dyp. Den munner imidlertid i Nitelva og har innenfor avgrensningen en naturlig ravineform, åpen bekk i bunn og mindre utrasninger (særlig i de små sideravinene). Den vurderes, på tross av ikke oppnådd minstelemgde på 500 m (Erikstad 2014), til lokalt viktig (C).

Skjøtsel og hensyn: Det beste for de kvartærgeologiske verdiene vil være å unngå kanalisering av bekken og å tilse at kontakten med Nitelva ikke brytes av veier eller andre typer fyllinger. De beste for de biologiske verdiene vil være å fjerne hageavfallsdumpen (inkludert fremmede arter som har etablert seg) fra Solvangensiden av ravinedalen.

.....

227 Solvangen Ø

Gråor-heggeskog – Flommarksskog Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 2. september 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for flommarksskog og åpen flommark 2014 (Miljødirektoratet 2014).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten utgjøres av en liten flommark i bunnen av en ravine. Den ligger nær utløpet til Nitelva i ravinedalen (Solvangen) mellom Solvangen i sør og Valstad i nord i Skedsmo kommune. Den grenser mot et større våtmarks/flommarksområde (BN00016128) som grenser mot Nitelva (BN00016174). Flommarksskogen vokser på finkornete marine avsetninger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som en flommarksskog med vierkratt og åpen flommark. Flomskogen domineres av vierkratt., med enkelte individer av mandelpil, der en mandelpil hade en diameter i brysthøyde på ca. 40 cm. Det er store mengder liggende døde og halvdøde stammer av vier, og ved flom avsettes leire på disse. Feltsjiktet, som stedvis er glissent eller mangler, har arter som mjødurt, piggeknepp, bekkekarse, slyngsøtvier, skogsivaks, bekkeblom og bekkeveonica.

Artsmangfold: Mandelpil (VU) er registrert innenfor avgrensningen. Stor potensial for moser på leirete vierstammer. Lokaliteten har verdi for fugl, særlig fordi det ligger nært opptil det viktige fagleområdet ved Nitelva, der flere rødlistede arter er observert. Stor produksjon av insekter i de fuktige delene. Stor sannsynlighet for å være leveområde for frosk og andre amfibier.

Bruk, tilstand og påvirkning: I ravinekanten mot boligfeltet ved Solvangen er det dumpet svært mye hageavfall med fremmede arter som er på god spredning ned i ravinedalen og som risikerer å spre seg inn i flomskogen.

Fremmede arter: Kurvpil (PH) og rødhyll (HI) finnes spredt i tre- og busksjikt. Utenfor lokaliteten, men med risiko for innspredning, vokser blant annet parkslirekne (SE), kjempespringfrø (SE) og pryddstrandvind (SE). som har etablert seg i ravinedalen.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger innenfor ravinedalen Solvangen og grenser opp mot flommarken ved Nitelva.

Verdivurdering: Lokaliteten er i seg selv liten (1,5 daa), men den grenser mot og henger naturlig sammen med et svært stor flommarks/våtmarks-område ved Nitelva. Her finnes mandelpil og det er potensial for flere rødlistearter (særlig fugl og evt. moser). Lokaliteten er lite forstyrret av inngrep. Den gis på grunnlag av dette verdi som viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: De biologiske verdiene er avhengige av minst mulig forstyrrelse av flomregimet og av at trær og buskas ikke blir ryddet bort. Fjerning av fremmede arter med svært høy økologisk risiko like sør for området vil redusere risikoen for innspredning.

.....

228 Skjettenbyen N

Ravinedal – Verdi: **U**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 2. september 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Ravinedal er vurdert som en sårbar naturtype (VU) av Artsdatabanken (Lindgaard & Henriksen 2011). Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for ravinedal 2014 (Erikstad 2014).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten utgjøres av en liten ravinedalsrest med to korte ravinearmer som ligger mellom Landskronaveien og Hvamveien i nordre del av Skjettenbyen i Skedsmo kommune. Ravinedalen har gravd seg ned i finkornete marine avsetninger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som en ravinedal. Det er to korte sideraviner til en ellers ødelagt ravinedal som tidligere hang sammen med ravinesystemet nord for Valstad. I hovedravinen ligger bekken i rør. De avgrensede sideravinene har åpne bekker og den lengste sideravinen er som den øverste nesten 200 m. Den er grunn (ca 10 m) og avsluttes i en brønn. Ravinedalen er relativt stabil med noen få utglidninger og rotvelt. Ravinearmen er delvis skogkledd med et ungt tresjikt av gråor, selje, bjørk og gran. Hegg i busksjikt. Tilnærmet naturlig vegetasjon med store bregner, springfrø, bekkedarse og skogstjerneblom.

Artsmangfold: Svært liten potensial for sjeldne arter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Ravinedalen er lagt i kulvert rett nord for avgrensningen og lokaliteten utgjør en svært liten rest uten kontakt med andre ravinearmer.

Fremmede arter: Kjempespringfrø (SE) i hovedravinen rett ved siden av lokaliteten. Rødhyll (HI) finnes spredt i busksjikt.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en liten rest av et tidligere større ravinesystem (Skjettenbyen).

Verdivurdering: Lokaliteten har to korte sideraviner, er grunn og har ikke funksjonell kontakt med hovedravinen da denne er ødelagt. Det er åpne bekker i bunn og noe utglidninger og rotvelt. Vegetasjonen er tilnærmet naturlig. Den oppfyller strengt tatt ikke kriteriene til ravinedal og har størst verdi som en 100-meters-skog.

Skjøtsel og hensyn: Skredsikring, oppfylling eller kulvertering av bekken vil ødelegge de siste små kvartærgeologiske verdiene i lokaliteten.

.....

229 Skjettenbyen

Ravinedal – Verdi: **U**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 2. september 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Ravinedal er vurdert som en sårbar naturtype (VU) av Artsdatabanken (Lindgaard & Henriksen 2011). Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for ravinedal 2014 (Erikstad 2014).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten utgjøres av en liten ravinedalsrest som ligger mellom boligfeltet ved Tårnbyveien og boligfeltet ved Alingsåsveien i Skjettenbyen i Skedsmo kommune. Ravinedalen har gravd seg ned i finkornete marine avsetninger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som en ravinedal. Det er den øverste nesten intakte delen av en ravinearm som tidligere var en del av et større ravinesystem i Skjettenbyen og som munnet i Leira ved Solvangeren eller ved Valstad. Den er grunn (10-15 m) og kort (230 m) og avsluttes i en brønn/kulvert. Ravinedalen er relativt stabil med noen få utglidninger og rotvelt. Ravinearmen er skogkledd med et tresjikt av gråor, gran, selje og rogn. De kraftigste trærne er 35-40 cm i brysthøydiameter, men det er mest yngre skog. I feltsjiktet finnes store bregner, mjødurt og noe trollbær. Enkelte granlæger.

Artsmangfold: Liten rest med tilnærmet naturlig vegetasjon, men svært liten potensial for sjeldne arter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Ravinebekken er lagd i kulvert rett nord for avgrensningen og lokaliteten utgjør en svært liten rest uten kontakt med andre ravinearmer.

Fremmede arter: Rødhyll (HI) finnes spredt i busksjikt.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en liten rest av et tidligere større ravinesystem (Skjettenbyen).

Verdivurdering: Lokaliteten er liten, grunn og har ikke kontakt med andre ravinearmer. Den har en åpen bekk i bunn og noe utglidninger og rotvelt og tilnærmet naturlig vegetasjon. Den oppfyller strengt tatt ikke kriteriene til ravinedal og har størst verdi som en 100-meters-skog.

Skjøtsel og hensyn: Skredsikring, oppfylling eller kulvertering av bekken vil ødelegge de siste små kvartærgeologiske verdiene i lokaliteten.

.....

230 Tærud

Ravinedal – Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 3. september 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Ravinedal er vurdert som en sårbar naturtype (VU) av Artsdatabanken (Lindgaard & Henriksen 2011). Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for ravinedal 2014 (Erikstad 2014).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten utgjøres av to ravinebekker på hver sin side av Tærud som går sammen ved Buhaugen. Lokaliteten ligger vest for E6 i søndre delen av Skedsmo kommune. Ravinedalen har gravd seg ned i finkornete marine avsetninger. Begge ravinearmene er påvirket av infrastruktur og bakkeplanering og det er den østre ravinearmen som har lengst intakt del. Ravinedalene er avgrenset sammen, men verdivurderinger gjelder først og fremst den østre ravinermermen. Innenfor avgrensningen finnes flere overlappende naturtyper, som ikke er oppdatert (BN00016077, BN00016078, BN00016079, BN00016080, BN00016081, BN00016082).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som en ravinedal. Ravinearmene starter i overgangen mellom grunnfjell i sørvest og marine avsetninger. Ravinedalen hang tidligere sammen med Skjettenravinen og hadde sitt utløp i Nitelva. Kartlagt ravinedal avsluttes i rør under et jorde øst for Buhaugen. I søndre del er ravinedalen relativt dyp (ca 30 m), mens den er svært grunn (5-15 m) flere steder lenger nord grunnet bakkeplanering og fordi den stedvis har gravd seg ned til grunnfjellet. Den lengste nesten intakte delen av ravinedalen er 900 meter (østre ravinearmen sør for kjerrevei og dump). Sør for kjerreveien har denne ravinedalen fire-fem noe større sideraviner. Den vestre ravinearmen er ca. 700 m lang (sør for Bråteveien). Bunnen av ravinedalen er stedvis bred og flat og bekken meandrerer noe. I nord er det kildepreget areal langs etter bekken. I vestre ravinermermen finnes også små oppdemte dammer. Ravinedalen er relativt stabil med få utglidninger. Tresjiktet er gråor- og grandominert, og det er mye mjørdurt og springfrø i fetsjiktet. De biologiske verdiene er nærmere beskrevet i lokalitetsbeskrivelsene til naturtypelokalitetene og i ravinerapporter fra 1995 (Skedsmo kommune 1995).

Artsmangfold: Mandelpil (VU) er registrert innenfor avgrensningen (Skedsmo kommune 1995). Lokaliteten har verdi for fugl og for annet vilt. Stor produksjon av insekter i de fuktige delene. Antas å være leveområde for frok og andre amfibier, særlig i tilknytting til dammene i vestre ravinedalen.

Bruk, tilstand og påvirkning: Stedvis utgjøres ravinedalen kun av en smal bekkstreng mellom bakkeplanerte jorder. Hele systemet forsvinner ned i en kulvert og har ikke kontakt med hovedelva. Det utgjør imidlertid de øverste delene av det gamle ravinesystemet. Bråteveien krysser begge ravinearmene og en mindre kjerrevei krysser den østre ca 300 m sør for Bråteveien. Her er det en søppelplass med opplagring av materiell og fyllmasser. Store forekomster av fremmede arter finnes her. Den vestre ravinearmen er demmet opp flere steder slik at små dammer er dannet. Midt i lokaliteten under en kraftgate er skogen ryddet og det er store oppslag av fremmede arter. Ved en liten kjerrevei i østre ravinen, rett sør for Bråteveien, er det også dumpet søppel, blant annet en sofa.

Fremmede arter: Rødhyll (HI) spredt i busksjikt i store deler av avgrensningen. I jordekanter og ved veier og fyllmasser står stedvis kanadagullris (SE). Ved lagringsplassen i østre kanten til den østre ravinearmen vokser prydststrandvind (SE), parkslirekne (SE), kanadagullris (SE), hvitsteinkløver (SE) og ullborre (SE).

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten utgjøres av flere deler som tidligere hang sammen i en intakt ravinedal. De er avgrenset sammen, men den mest intakte delen er den søndre delen av den østre ravinearmen.

Verdivurdering: Avgrensningen inneholder en over 900 m lang ravinearm og en ca 700 m lang ravinearm. De er avgrenset sammen med de nordlige, mer påvirkede delene av ravinesystemet. Det er både mindre veier, bakkeplanering og oppdemming som påvirker ravinesystemet. Samlet vurderes det som viktig (B). Innenfor avgrensningen finnes flere avgrensede naturtyper med biologiske verdier.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for de kvartærgeologiske verdiene vil være å unngå ytterligere veier, oppfylling/skredsikring og bakkeplanering. Fjerning av fremmede arter vil begunstige de biologiske verdiene. I gjengroende beite- og/eller slåttemark innenfor avgrensningen bør riktig hevd gjenopptas.

.....

231 Helladalen

Ravinedal – Verdi: U

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 2. september 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Ravinedal er vurdert som en sårbar naturtype (VU) av Artsdatabanken (Lindgaard & Henriksen 2011). Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for ravinedal 2014 (Erikstad 2014).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten utgjøres av en liten ravinedalsrest med en kort ravinedal som ligger mellom Bråteveien og en sykkelvei mellom Nybakkveien og Rettenveien nord for Bråte i Skedsmo kommune. Ravinedalen har gravd seg ned i finkornete marine avsetninger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som en ravinedal. Det er en kort ravine som ligger inneklemt mellom infrastruktur og bebyggelse. Den fortsatte tidligere både vestover på andre siden av Bråteveien og østover på andre siden av sykkelveien. Den avgrensede ravinen har åpen bekk i bunn og er ca 200 m lang. Den er grunn (15-20 m), og bekken har gravd seg helt med til grunnfjellet. Tresjiktet har gran, gråor, selje og i sørvest er det et lite granplanefelt. Det er små utglidninger og rotvelt innenfor avgrensningen. Den sørvendte siden av reavinedalen har yngre skog eller er åpen gjengroingsmark. I skogen er det arter som skogstjerneblom, kratthumleblom, skogsvinerot, engsnelle, skogsnelle, og noe stutseving og trollbær i feltsjiktet.

Artsmangfold: Svært liten potensial for sjeldne arter. Området brukes både av vilt og fugl.

Bruk, tilstand og påvirkning: Ravinedalen starter og stopper i rør under infrastruktur.

Fremmede arter: Rødhyll (HI) finnes spredt i busksjikt. Kanadagullris (SE) står i kant mot Bråteveien.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en liten rest av et tidligere større ravinesystem (Helladalen/Steinbekk).

Verdivurdering: Lokaliteten er kort, grunn og påvirket av infrastruktur. Den vurderes å ha lav kvartærgeologisk verdi, men har stedvis tilnærmet naturlig vegetasjon. Den har stort verdier som 100-metersskog.

Skjøtsel og hensyn: Fuglelivet vil fremmes ved å spare døde og gamle trær i skogen.

.....

232 Huseby I

Ravinedal – Svakkilde-ravinedal Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 5. september 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Ravinedal er vurdert som en sårbar naturtype (VU) av Artsdatabanken (Lindgaard & Henriksen 2011). Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for ravinedal 2014 (Erikstad 2014).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten utgjør et ravinesystem vest for Huseby, omgitt av infrastruktur og bebyggelse i vest og nord og av jordbruksmark i sørøst. Ravinedalen har gravd seg ned i finkornete marine avsetninger. Ravineområdet er også påvirket av mindre leirras slik at ravineformen er noe uklar.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som en ravinedal. Den utgjør en liten rest av et større ravinesystem der resten av systemet er bakkeplanert eller utfylt. Det er 3-4 sideraviner, men flere krysses av små turveier. Lengden av ravinedalen er ca. 500 m og dybden er som mest 15-20 m. Det er store flate areal midt i avgrensningen. Der ravinearmene starter kommer bekken ut ur rør og det finnes også kummer i utkantene. Ravineavgrensningen dekkes først og fremst av ung løvskog, men i nordøst er det innslag av eldre løvtrær. Det finnes bjørk, osp, lønn, hegg, rogn, gråor, hassel, selje, alm og gran i tresjiktet. Et lite område i vestre del av avgrensningen har flom- og kildeskogskarakter. Det er stort sett lite død ved i området, men det finnes lokalt opp til 5-10 dødvedelementer per daa. Feltsjiktet er variert med både ugressarter, engvegetasjon og lågurt- og høgstaudevegetasjon. De biologiske verdiene er nærmere beskrevet i lokalitetsbeskrivelsene til de delvis overlappende naturtypelokalitetene (Huseby II og Huseby III).

Artsmangfold: Ingen funn av sjeldne arter og liten potensial for sjeldne karplanter eller kryptogamer. Derimot er det er rikt fugleliv i biotopen med arter som gulsanger, bøksanger og dvergspett (Skedsmo kommune 1995). Området fungerer også som en viltbiotop.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er store deler av det opprinnelige ravinesystemet som er oppfylt, særlig den søndre delen er påvirket av dette. Det går flere stier og mindre turveier gjennom området. Spredt ligger fyllmasser av grus og stein i lokaliteten, og dette er trolig rester av istandsetting av turveier. I sør har gjenfyllingen resultert i en liten dam. I nord ligger deler av byggmassene til sykehjemmet nede i det opprinnelige ravinesystemet. Området har trolig vært beitemark og hagemark tidligere.

Fremmede arter: Langs etter turveier, stier, veikanter og åkerkanter vokser flere fremmede arter: kanadagullris (SE), alaskakornel (SE), rødhyll (HI), kjempespringfrø (SE). Det er også en hageavfallsdump i tilknytting til sykehjemmet.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger isolert fra andre ravinesystem i Skedsmo kommune.

Verdivurdering: Ravinedalen er kort (ca. 500 m), og er påvirket av fyllinger, infrastruktur og bebyggelse. Området er trolig påvirket av mindre skred som har gitt ravinedalen en diffus form. Ravinedalen har 3-4 nesten intakte sideraviner. Samlet vurderes lokaliteten som lokalt viktig (C).

Skjøtsel og hensyn: De relativt små kvartærgeologiske verdiene vil reduseres hvis det blir mer fyllinger i området. Verdiene vil økes hvis de deler av bekkene som ligger i rør under turveier åpnes opp. Grus og sten som ligger i området bør også fjernes. De biologiske verdiene vil opprettholdes eller økes hvis hagedumper og fremmede arter fjernes fra området.

.....

233 Huseby II

Gråor-heggeskog – Flommarksskog Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 5. september 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i vestre delen av ravineområdet Huseby i Skedsmo kommune. Skogen og den åpne flommarken finnes på finkornete marine avsetninger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som åpen flommark, flommarksskog med gråor og boreal kildeskog. De er avgrenset sammen fordi de ligger nært opptil hverandre og har delvis overlappende artssammensetting. I den åpne flommarken vokser skogsivaks og mjødukt. Nedstrøms den åpne flommarken finnes et parti med gråordominert flomskog. Trærne er ca 20-30 cm i diameter og feltsjiktet har arter som strutseving, bekkemark, skogstjerneblom, skogsnelle og mjødukt. Fagermoser i bunnsjikt. Lenger sørvest er vegetasjonen mer kildepreget. Her vokser foruten mjødukt og skogsivaks også springfrø, mannasøtgras, skogsvinerot og bekkeveronika. Tresjiktet er her ung gråorskog.

Artsmangfold: Typisk flomskogs- og kildeskogsvegetasjon med strutseving, springfrø og fagermoser. De fuktige områdene gir høy produksjon av insekter som legger grunnen for rikt fugleliv i lokaliteten.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er rustfarget slam i en del av ravinebekkene, trolig fra at vannet er gått gjennom urene masser. Det går en tursti på fyllmasser langs etter nordøstre kanten av lokaliteten. I sørøst krysser sti lokaliteten og bekken ligger her i rør.

Fremmede arter: Flere fremmede arter i kanten av lokaliteten, først og fremst kanadagullris (SE) ved turstien, men også alaskakornell (SE) ved broen. Denne risikerer å spre seg inn i de fuktige områdene i lokaliteten. I et fuktområde ca. 100 m øst for lokaliteten finnes et større bestand kjempespringfrø (SE) som på sikt kan være en trussel mot arts mangfoldet i lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger innenfor en ravineavgrensning og grenser mot en løvblandningsskog.

Verdivurdering: Lokaliteten er sammensatt av åpen flommark, flommarksskog og boreal kildeeskog. Disse fuktige naturtypene gir grunnlag til rik karplanteflora og stor produksjon av insekter. Dette er gunstig for fuglelivet. Skogen har stor dekning av typiske kilde- og flomskogsarter. Den er relativt ung og har stort sett lite død ved. Den vurderes samlet som lokalt viktig (C).

Skjøtsel og hensyn: De biologiske verdiene vil best opprettholdes eller videreutvikles ved å unngå uttak av virke og ved å la bekken ha et tilnærmet intakt flomregime. Det er mer gunstig å legge tursti på bro over flombekken enn å la bekken gå i rør. Fjerning av fremmede arter fra hele ravineområdet vil redusere risikoen for at disse tar over i lokaliteten.

.....

234 Huseby III

Gammel boreal lauvskog – Gammel gråorskog Verdi: **C**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 5. september 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) og fra kartleggingen i 2002 (Blindheim og Løvdaal 2002) er videreført og oppdatert.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten utgjør den nordre delen av Husebyravinen i Skedsmo kommune. Skogen vokser på rike marine avsetninger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Skogen er kartlagt som gammel gråorskog og som rik løvskog, og det er mange treslag som er representert i lokaliteten. Hovedsakelig løvskog med bjørk, osp, lønn, hegg, rogn, rødhyll, hassel, selje og gråor. De østre delene opp mot Huseby er svært fuktig ravineskog med nesten ren gråorskog. Noen kirsebærtrær finnes også her, muligens plantet på tidligere beitemark. Det er flere gamle trær i området, bla. gammel alm opp mot Huseby. Det er kun få og enkeltstående grantrær. Det er generelt lite død ved i området, men langs etter bekkene er det lokalt opp mot 5-10 dødvedelementer per daa. Vegetasjonen er svært preget av nitrofile planter som f.eks. rød jonsokblom og brennesle, og også av varmekjære arter som f.eks. edelløvtrærne.

Arts mangfold: Løvskogen på lokaliteten gir godt grunnlag for fuglelivet, og er særlig viktig som hekkeplass for en rekke ulike sangere. Det er klassifisert som et område med usedvanlig høy artsdiversitet av fugl, og tilsvarende områder finnes ikke lenger på Skedsmorkorset. Dvergspett ble observert på 1990-tallet.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er noe fragmentert av stier og strømlinjer, men de mest fragmenterte delene lenger sør er holdt utenfor avgrensningen. Skoger er til dels yngre og hele eller deler av området har tidligere vært brukt til beite.

Fremmede arter: Det er dumpet hageavfall i nordvest samt rett sør for sykehjemmet. I tilknytting til dumpingsplassene og langs etter stier er det store forekomster av fremmede arter. Vannligst er kanadagullris (SE), men det er også en stor forekomst av kjempespringfrø (SE) i et åpent fuktparti litt sørøst for sykehjemmet. Spredt i hele lokaliteten vokser rødhyll (HI).

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger innenfor en ravineavgrensning og grenser mot en flommarksskog.

Verdivurdering: Lokaliteten har variert treslags sammensetting og en eldre skog av gråor. Det finnes lokalt noe mer død ved, særlig nærmest bekkene i gråorskogen i øst. Skogen er en viktig fuglbiotop. Samlet vurderes lokaliteten til lokalt viktig (C).

Skjøtsel og hensyn: De biologiske verdiene opprettholdes og videreutvikles best ved å unngå hogst og rydding av døde trær. Det vil være gunstig å fjerne hageavfallsdumper og alle fremmede arter innenfor avgrensningen.

.....

235 Vestvollen

Ravinedal – Verdi: **C**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 5. september 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Ravinedal er vurdert som en sårbar naturtype (VU) av Artsdatabanken (Lindgaard & Henriksen 2011). Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for ravinedal 2014 (Erikstad 2014).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten utgjøres av tre parallelle sideraviner som ligger nordvest for boligfeltet Løkendalen og sør for Vestvollveien og prestegården i Skedsmo kommune. Ravinedalen har gravd seg ned i finkornete marine avsetninger. Ravinedalen er preget av fyllinger i sør og sørøst og av bakkeplanering i nord.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som en ravinedal, men utgjøres egentlig av tre parallelle sideraviner som alle tre slutter i rør under fyllmasser. Den vestligste sideravinen er mest intakt, med bratte ravinesider, to ravinearmer med åpne bekker og små utglidninger. Her er ravinedalen ca. 20-25 m dyp. Denne ravinearmen er nesten 500 m lang. Den midtre sideravinen er kort og grunn og har liten egen verdi som ravine. Den østre er 320 m lang og 15-20 m dyp og beites fortsatt, slik at ravineformene er tydelige. Denne ravinermen har tre små sideraviner nærmest prestegården. Skogen i den vestre ravinearmen er tett og løvdominert, med spredte grantrær. Gråor dominerer, men det er mye hassel, alm, lønn og ask i tresjiktet (Vestvollen II). Både grove hasselkjerr og store løvtrær viser på at det tidligere har vært mer åpent tidligere.

Under en kraftgate er skogen ung. I søndre delen av den skogkledde ravinedalen er det kildeskogskarakter (Vestvollen III). Opp mot prestegården er det en beiteravine med storfebeite (Prestegården Skedsmo kirke).

Artsmangfold: Ingen funn av rødlistearter i 2013 (unntatt alm (NT) og ask (NT)), men potensial for vedlevende arter i nordvest, kildeskogsarter i sør og kulturmarksarter i nordøst. Stor potensial for pionermoser i utgliudninger i den skogkledde delen. Det er rikt fugleliv i biotopen med arter som rosenfink (VU), munk og hagesanger (Skedsmo kommune 1995). Området fungerer også som en god viltbiotop (Skedsmo kommune 1995).

Bruk, tilstand og påvirkning: Sør og øst for avgrensningen er hele ravinesystemet ødelagt av fyllinger og bekkelukking. I skrenten nedenfor barnehagen ligger masse søppel, dette påvirker ikke de kvartærgeologiske verdiene, men virker skjemmende. Nærmest boligfeltet i øst ligger det noe fyllmasser i ravinesystemet og nedre delen av bekken fra prestegårdern ligger i rør, men vannet har spredt seg utover i et lite sumpområde.

Fremmede arter: Nærmest boligfeltet i nordvest er det dumpet hageavfall og her vokser nå både kanadagullris (SE) og hvitsteinkløver (SE). Her ligger også både gressklipp og rester av hagebusker som kan slå rot og spre seg. Spredt i skogen vokser rødhyll (HI).

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger isolert fra andre ravinesystem i Skedsmo kommune.

Verdivurdering: Den lengste ravinearmen på nesten 500 m kan i seg selv kartlegges som en lokalt viktig lokalitet. Det er valgt å inkludere de østlige delene av den opprinnelige ravinen i avgrensningen, men de sørlige delene er utelatt. Ravinen har bratte sider i nord og er 20-25 m dyp. Det er flere større utglidninger i ravinesidene. Den lengst nesten intakte ravinedalen har to sideraviner. Totalt sett vurderes lokaliteten som lokalt viktig (C).

Skjøtsel og hensyn: Ytterligere utfylling eller skredsikring vil forringe eller ødelegge de gjestående kvartærgeologiske verdiene.

.....

236 Kjushagan

Ravinedal – Verdi: **C**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt 17. oktober 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Ravinedal er vurdert som en sårbar naturtype (VU) av Artsdatabanken (Lindgaard & Henriksen 2011). Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for ravinedal 2014 (Erikstad 2014). Lokaliteten er stikkprøvemessig befart, med fokus på kvartærgeologiske verdier.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sør for Farseggen ved Kjushagan i Skedsmo kommune. Ravinedalene har gravd seg ned i finkornete marine avsetninger. Det er innblanding av silt i leiren på grunn av tilknyttingen til israndtrinet ved Berger. Dette betyr trolig at ravinedalene er mer stabile og mindre påvirket av skred enn i områder med kvikkleire (Skedsmo kommune 1995). Ravinebekkene renner østover, men hovedravinen er sterkt påvirket i østre del. Ravinen avgrenses tvert mot den påvirkede delen av en kum i bunn av ravinen og deretter en vei.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen ravinedal. Ravineavgrensningen utgjøres av et lite ravinesystem med fem sideraviner som går sammen i en ravinebekk. Den lengste intakte delen er 420 m lang. Ravinedalen er 15-20 m dyp i den dypeste delen. Det er lite leirutglidninger i befarte deler. Det er først og fremst yngre gråorskog i ravinedalene, men med innslag av gran og bjørk. Området har tidligere trolig vært åpent beite. I feltsjiktet vokser storbregner og typiske ravinearter som mjødukt og kratthumleblom.

Artsmangfold: Artsmangfoldet er ikke nøye undersøkt i biotopen i 2013. Ingen rødlistearter eller viktige naturtyper er tidligere registrert innenfor avgrensningen.

Bruk, tilstand og påvirkning: Øst for avgrensningen brukes ravinen til lagring/dumping av masser etc. og bekken er lagt i rør. Det går en vei i bunn av ravinedalen. I nordvest er det en del fyllmasser som er dumpet i øvre del av en ravinearm.

Fremmede arter: Det er et stort bestand kanadagullris (SE) rett øst for lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger isolert fra et større ravinelandskap ved Farseggen/Bøler.

Verdivurdering: Ravinedalen er relativt kompleks med fem sideraviner. Den er relativt grunn (15 m), og det opprinnelige ravinesystemet er ødelagt i østre del. Den intakte delen er derfor kun 420 m lang. Den vurderes likevel som lokalt viktig (C), dette på grunn av at den fortsatt er kompleks og lite påvirket i vestre del.

Skjøtsel og hensyn: Fler inngrep som går på tvers av ravinedalen eller som går i dalbunnen vil redusere/ødelegge de kvartærgeologiske verdiene.

.....

237 Ulvedalsbekken S

Ravinedal – Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt 9. september 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Ravinedal er vurdert som en sårbar naturtype (VU) av Artsdatabanken (Lindgaard & Henriksen 2011). Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for ravinedal 2014 (Erikstad 2014). Ravinedalen er tidligere kartlagt og beskrevet i tre lokaliteter (BN00016160, BN00016165 og BN00016166) og informasjon fra tidligere kartlegging er videreført.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten utgjøres av Ulvedalsbekken, med bredere eller smalere ravinesider. Den strekker seg fra Tærudhallen i sør og inn i Sørums i nord. Det er bakkeplanert helt ned til bekken på deler av bekkestrekningen. Ravinebekken har gravd seg ned i rike marine avsetninger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som en ravinebekk i sør som overgår i en ravinedal i nord. Lokaliteten ligger på nordsiden av et vannskille og er en av de få gjenværende i kommunen som drenerer nordover mot selve Romerikssletta. I søndre del av lokaliteten er det en åpen, noe meanderende ravinebekk. Her renner bekken gjennom et intensivt drevet jordbrukslandskap. Bekken har en smal kantsone, stedvis med et tresjikt av gråor. Fra Nordre Myrer og nordover er det ikke bakkeplanert helt ned til bekken og ravinedalen er mer intakt. Den lengste strekningen med mer intakt ravinedal er drøyt 600 m, mens total lengden av ravinebekken innenfor avgrensningen er ca 2,4 km. Ravinedalen har slake kanter. Ravinedalen har små sideraviner langs deler av strekningen, men ingen av disse er lange eller komplekse. I nordre del finnes flere steder med små utrasninger. Vegetasjonen veksler mellom beitemark, beitet gråorskog og dødvedrik eldre gråorskog. Biologiske verdier er nærmere beskrevet i BN00016026 og i lokaliteten Dalen.

Artsmangfold: Hele bekkedraget er en gunstig fuglebiotop med stort potensial for høy diversitet av fugl, både insektetere og frøspisere (Skedsmo kommune 1995). Både småsalamander (NT) og storsalamander (VU) ble i 1991 registrert i dammer ved Nordli gård, og fuktige, dødvedrike deler av ravinedalen kan brukes som helårsområde for disse. Også spissnutefrosk (NT) er registrert i området.

Bruk, tilstand og påvirkning: Store deler av det opprinnelige ravinesystemet er bakkeplanert, mens den nordre delen fortsatt har mer intakte deler. Deler av elva er kunstig rettet ut og dette har resultert i noen dammer og kroksjøer (Blindheim 2002). Deler av arealet brukes som beite. Noen veier krysser lokaliteten.

Fremmede arter: Hvitsteinkløver (SE), hagelupin (SE) og kjempebjørnekjeks (SE) finnes i enkelte veikanter. Rødhyll (HI) finnes spredt i skog og gjenvoksende beiter. I jordekanter står stedvis kanadagullris (SE).

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger som en smal grønn korridor i et intensivt drevet jordbrukslandskap.

Verdivurdering: Lokaliteten er stor, mens den intakte delen av ravinedalen er ca. 600 m. lang. Den har tydelige ravineformer som gjør området interessant fra et kvartærgeologisk synspunkt. Innenfor den mer intakte delen av ravinedalen er det kun små inngrep. Samlet vurderes ravinebekken og ravinedalen som en viktig (B) lokalitet.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for de kvartærgeologiske verdiene vil være å unngå ytterligere veier, oppfylling/skredsikring og bakkeplanering. Fjerning av fremmede arter vil begunstige de biologiske verdiene. I gjengroende beite- og/eller slåttemark innenfor avgrensningen vil gjeninnføring av riktig hevd fremme de biologiske verdiene.

.....

238 Dalen

Naturbeitemark – Svak lågurtbeiteeng Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt 9. september 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i nordre delen av ravinesystemet Ulvedalsbekken, ved gården Dalen. Løsmassene er rike marine avsetninger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturbeitemark, med delnaturtypen svak lågurtbeiteeng. Naturbeitemarken er delvis tresatt med hegg, bjørk, selje, gråor og osp, men deler av tresjiktet er nylig ryddet vekk. I feltsjiktet vokser kulturmarksarter som prestekrøge, ryllik, gulaks, markjordbær og blåkløkke. I fuktige og skyggefulle partier kommer også hestehov og skogsnelle inn. Det er ikke gressdominert og bunnen er moserik.

Artsmangfold: Engplanter gir potensial for rikt insektliv.

Bruk, tilstand og påvirkning: Området er trolig ikke gjødslet, men det kan være noe gjødselsig fra platået i øst.

Fremmede arter: Kjempebjørnekjeks (SE) står i jordekanten i sør

Del av helhetlig landskap: Inngår i et større ravinesystem.

Verdivurdering: Beitet har flere engindikatorer og bærer ikke preg av gjødsling. Området er litet, og er trolig et delvis gjenåpnet beite. Det vurderes som lokalt viktig (C).

Skjøtsel og hensyn: Lyskrevende engvegetasjon og pollinerende insekter vil begunstiges av forsatt åpning av tresjiktet, samtidig som gjødsling unngås.

.....

239 Møyen

Ravinedal – Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 17. oktober 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Ravinedal er vurdert som en sårbar naturtype (VU) av Artsdatabanken (Lindgaard & Henriksen 2011). Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for ravinedal 2014 (Erikstad 2014). Avgrensningen er stikkprøvemessig befart med fokus på kvartærgeologiske verdier.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten utgjør østre del av Tveita/Møyen-systemet nordvest for E6 i Skedsmo kommune. Ravinedalen har gravd seg ned i finkornete marine avsetninger, men disse er stedvis tynne og det forekommer fast fjell. Den strekker seg fra Gamle Trondheimsvei øst for Nedre Skolsegg i nord helt ned til Nitelva i sør. Ravinedalen grenser mot jorder i alle retninger unntatt i nordvestre del der den også grenser mot et annet ravinesystem. Dette systemet ingikk tidligere i Møyen-ravinen, men er nå skilt fra hovedsystemet ved at en kortere strekning av bekken er lagt i rør under et jorde.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen ravinedal. Ravinedalen har en hovedbekk som er 2,6 km lang og som er kompleks forgreinet, særlig i øvre halvdel. Flere ravinearmer har en høydeforskall på 20-25 meter

mellom dal og rygg, mens de øvre delene av systemet er slakere og grunnere. Det er også leirutglidninger i bratte partier av ravedalen og spor av gamle leirskredgroper (ikke avgrenset som egne naturtyper). I nord innholder ravedalen flere beiter, der noen er artsrike og avgrensede som egne naturtyper. Andre deler dekkes av plantet granskog, eldre barskog (delvis kartlagt som egen naturtype) og yngre og eldre løvskog. Tresjiktet er gråordominert i de løvskogene og grandominert i de barskoger og i plantefeltene. I den plantete granskogen er feltsjiktet klart begrenset og består først og fremst av svever som står igjen etter at området var åpent beite. I den gråordominerte skogen og den eldre granskogen vokser høystauder i ravedalens bunn og blant annet store bregner og skogstjerneblom i lisdalene. I naturbeitemarken i nordre del av avgrensningen finnes fine engsamfunn med prestekrage, ryllik, firkantperikum, hårsveve, gjeldkarve, markjordbær etc.

Artsmangfold: Området omtales som artsrikt både hva gjelder karplanter og fugl og beskrives som en viktig viltbiotop (Skedsmo kommune 1995). Ved befaringen ble ingen sjeldne arter påvist, men området ble kun stikkprøvemessig befart og det finnes potensial for sjeldne pionermoser på naken leire, spesialiserte moser og lav i flomskogspartier ved bekken og vedlevende sopp i områder med gammel skog og død ved. I fuktpartier og dammer er det god potensial for både amfibier og insekter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Innenfor den avgrensede delen av ravedalen er landformen intakt, men midt i lokaliteten ligger et jorde svært nærme hovedbekken, og systemet risikerer her et brudd hvis det gjøres en utvidelse eller skredsikring mot ravedalen.

Fremmede arter: Rødhyll (HI) spredt i busksjikt.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et større ravinesystem som ligger på grensen mot Nittedal.

Verdivurdering: Avgrensningen omfatter et både langt og komplekst ravinesystem som er lite påvirket av veier og andre tekniske inngrep. Her finnes både mindre utglidninger og rester etter gamle leirskredgroper. Ravedalen vurderes som svært viktig (A).

Skjøtsel og hensyn: Inngrep som går på tvers av ravedalen eller som går i dalbunnen vil redusere de kvartærgeologiske verdiene. For å gjenopprette de opprinnelige verdiene i Tveita/Møyen-systemet må det til en restaurering med åpning av bekken over jordet omtrent midt i avgrensningen. Da ville de to tilgrensende ravinesystemene bli et større ravinesystem igjen.

.....

240 Tveitabekken/Ringdalsbekken

Ravedal – Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 17. oktober 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Deler er også kartlagt av Asplan Viak i forbindelse med ravinekartlegging i Nittedal 2012 (BN00089206). Beskrivelse og avgrensning er basert på feltregistreringer i 2012 og 2013, tidligere undersøkelser og i noen grad geografisk analyse. Feltarbeid i Nittedal er utført av Egil Bendiksen, NINA, 28.10. 2012. Informasjon fra raverapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Ravedal er vurdert som en sårbar naturtype (VU) av Artsdatabanken (Lindgaard & Henriksen 2011). Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for ravedal 2014 (Erikstad 2014). Avgrensningen er stikkprøvemessig befart med fokus på kvartærgeologiske verdier.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Ravinesystemet ligger på grensa mellom Nittedal og Skedsmo, langs Tveitabekken. Ravedalen har gravd seg ned i finkornete marine avsetninger, men disse er stedvis tynne og det forekommer fast fjell. Den starter i nord omkring Solbergveien vest for Skedsmokorset og med Ringdalsbekken fra Romerikssåsen som hovedkilde, til bekken endrer navn til Tveitabekken. Inkludert er også en vestre grein fra Lille Huseby i vest. Mot sør strekker systemet seg ned til der ravedalen krysses av en vei mellom Ramstad og Høgtveita. Sør for dette er det kartlagt en ravedal med utløp i Nitelva. Ravedalen grenser mot jorder i alle retninger unntatt i sørøstre del der den også grenser mot et parallelt ravinesystem. Det er ikke tatt hensyn til kommunegrenser ved avgrensning av lokaliteten. Avgrensningen omfatter delvis lokalitet BN00089205 fra kartlegging i Nittedal (Wold 2014), men avgrensningen av Nittedalsravinen er gjort ved GiS-analyse og har her ikke gitt et riktig bilde av sammenhengen i ravinesystemet.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen ravedal. Ravedalen har en hovedbekk som renner uforstyrret i bunn av en ravine av variert bredde i ca. 3 km, før den krysses av en vei. Sør for veien er det kartlagt en egen lokalitet (ravedal) med en lengde på ca. 950 m. I nordre del har ravinen tre større sideraviner som hver har en til tre ravinearmer. Her er sideravinene grunne (5-15 m). Søndre del av avgrensningen er bredere og her har hovedravinen flere korte sideraviner langs etter hele strekningen. I sørøst inngår også en gammel leirskredgrop (ikke kartlagt som egen naturtype) som gjør ravedalformene uryddige. Hovedravinen har her en høydeforskell på 25-30 meter mellom dal og rygg. Det er også leirutglidninger i bratte partier av ravedalen og i små sideraviner. Skogvegetasjonen veksler fra ren lauvskog, som gråorheggeskog, til blandingsskog og grandominert barskog. Stedvis vokser hassel i busksjiktet og alm (NT) i tresjiktet. Det er partier med eldre skog og mye død ved, men mindre partier med yngre skog inngår også. Enkelte åpne partier med engvegetasjon, tidligere beitemark samt noe sump/flomvegetasjon inngår også. For detaljer henvises til beskrivelsene av de overlappende naturtypelokalitetene.

Den nordlige halvdel av den tidligere kartlagde bekken har flere strekninger med yngre suksesjonsstadier av gran (hogstklasse 3-4) helt ned til elva, men på østsida er det også eldre skog (hogstkl. 4-5), stort sett fattig lågurttype samt orekratt. Samtidig er dette også en slakere strekning med enkelte meanderende flommarkspartier, der det kommer inn flater med enedominans av strutseving, med forekomster på begge sider av bekken. I disse områdene finnes også lokalt naturlige rasområder, der det har sklidd ut leire og hvor krattvegetasjon er på vei opp.

Artsmangfold: Området omtales som artsrikt både hva gjelder karplanter og fugl og beskrives som en viktig viltbiotop (Skedsmo kommune 1995). Ved befaringen ble eggegul kjuke (*Perenniporia tenuis*), rødlistet som sårbar (VU), registrert i et område med noe dødved i midtre del av ravinen (Wold 2014). I flere små sideraviner i nordvestre del av lokaliteten ble grøftelommose

(Fissidens exilis) (NT) registrert i 2013. Lengst nordvest, i en jordekant, vokser flaggmose (NT). Det finnes også potensial for spesialiserte moser og lav i flomskogspartier ved bekken. I fuktpartier og dammer er det også god potensial for både amfibier og insekter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er foretatt bakkeplanering inn mot kantene av sideravinene i nord og der er det nå dyrket mark rundt avgrensningen. Innenfor den avgrensede delen av ravedalen er landformen intakt, men i sør er storparten av det opprinnelige ravinesystemet planert ut og ravinebekken renner i en smal stripe gjennom et jorde. Noe ungsog forekommer innenfor avgrensningen, og mindre arealer med tidligere beitemark under gjengroing er registrert. I enkelte jordekanter er det dumpet avfall ned i ravinesidene.

Fremmede arter: Rødhyll (HI) vokser spredt i busksjikt, særlig i lysninger og i jordekanter. På gjengroende beitemark ble det i nordøst observert noen planter kanadagullris (SE).

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et større ravinesystem som ligger på grensen mellom Skedsmo og Nittedal. Lokaliteten inngår som et vesentlig element i kulturlandskapet, og har sannsynligvis tidligere i større grad vært beitemark. Nå er størstedelen skograviner, Stor grad av skogdekning kan gi området (sammen med bekke drag lengre nord) en korridorfunksjon mellom skogtraktene i nord og Nitelva.

Verdivurdering: Naturtypen er oppført i rødlisten som sårbar (VU). Ravinesystemets størrelse (lengde, dybde) og utforming som del av større landskap med velutviklede ravinesystemer, flere naturtypelokaliteter med B-verdi, samt forekomst av flere rødlistearter gir høy verdi (A-lokalitet).

Skjøtsel og hensyn: Som for samtlige ravedaler er terrenginngrep i forbindelse med veibygging, utbygging, fylling av masser, sikring mot leirskred og bakkeplanering de største truslene, spesielt bakkeplanering i tilknytning til dyrket mark.

.....

241 Tærudenga

Naturbeitemark – Svak lågurtbeiteeng Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 3. september 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra raverapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger innenfor ravedalen Tærud, under kraftlinjen rett sør for Tærudenga i Skedsmo kommune. Løsmassene er marine avsetninger, i et relativt tynt lag over berggrunnen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder en naturbeitemark med delnaturtypen svak lågurtbeiteeng under gjengroing. Det er noe rosekratt, gråorkratt og hasselkratt på engen. Feltsjiktet var høyvokst ved befarig med arter som firkantperikum, gjerdevikke, ryllik, fuglevikke, skogsnelle, m.fl.

Artsmangfold: Åpne engsareal i nærheten av bekker gir potensial for rik insektsfauna.

Bruk, tilstand og påvirkning: Engen er ikke gjødslet i nyere tid og det er ikke gjødselsig fra jordbruksmark. Den er tuete og har mer sannsynlig vært brukt til beite enn slått i nyere tid.

Fremmede arter: Rødhyll (SE) forekommer spredt.

Del av helhetlig landskap: Inngår i avgrenset ravedal. Enkelte andre engareal i nærheten.

Verdivurdering: Engen er drøyt 10 daa stor. Den er preget av gjengroing, men har lite preg av gjødsling. Den grenser mot skog slik at det heller ikke er gjødselsig fra jorder. Lokaliteten ble ikke nøye undersøkt for arts- og insektsmangfold, men den er trolig artsrik. Den vurderes som lokalt viktig (C), men riktig skjøtsel vil kunne heve verdien.

Skjøtsel og hensyn: For å unngå gjengroing og for å øke de biologiske verdiene i lokaliteten bør den hevdes ved beite eller slått. Den bør deretter følges opp med skjøtelsesplan for å se på videre utvikling. For å unngå utskygging bør kratt av først og fremst gråor og rødhyll hogges og fjernes.

.....

242 Vestvollen II

Rik edellauvskog – Rasmark-almeskog Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 5. september 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra raverapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i nordøstre del av en skogkledd sideravine i Vestvollravinen ved Løken. Den grenser i øst og nord mot jordbruksmark, i vest mot gråordominert skog og i sør mot ungsog under en kraftgate. Løsmassene er finkornete marine avsetninger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Skogen er kartlagt som rik edelløvskog med delnaturtypen rasmark- og ravinealmeskog, men skogen kan også kartlegges som gammel almeskog. Tresjiktet er gråor- og almedominert med innslag av grove hasselkjerr og grov hegg. Mange av trærne måler 30-50 cm i brysthøydiameter og hasselstammer på over 20 cm finnes. Stedvis store ansamlinger død ved (>15 stokker per daa). Det er generelt dårlig utviklet felt- og bunnsjikt, på grunn av at det er lite lystilgang, men det kan være mer urterikt på våren. I små lysninger ble ormetelg, kratthumleblom, liljekonvalj, blåveis, lundrapp, trollbær og skogsvinerot funnet. Storklokke er tidligere funnet i området.

Artsmangfold: Alm (NT) og ask (NT). Potensial for arter knyttet til død ved og grove trær av edelløv. Noe potensial for markboende sopp blant annet knyttet til hassel. Rik vilt- og fuglbiotop (Skedsmo kommune 1995). I leirutglidninger er det potensial for pionermoser knyttet til naken leire.

Bruk, tilstand og påvirkning: Trolig svært gjengrodd tidligere spredt tresatt beitemark. Skogen har vært hogd, men kun gamle stubber.

Fremmede arter: Rødhyll (HI) finnes spredt i lysninger.

Del av helhetlig landskap: Inngår i ravedalen Vestvollen og ligger nært opp til en kildepreget skog sør for kraftlinjen.

Verdivurdering: Lokaliteten er ca. 7 daa stor og det er forekomst av flere typiske høgstauder. Potensial for rødlistearter av markboende sopp, vedboende sopp og evt. pionermoser. Alm (NT) og ask (NT) til stede. Det er spredt med rødhyll (HI) i biotopen. Lokaliteten vurderes på grunnlag av faktaarkutkast for rik edelløvskog (Miljødirektoratet 2014) til viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: Skjøtsel med mål å bevare og framelske store gamle trær med et lavere sjikt av hassel kan vurderes. Fjerning av unge grantrær vil være positivt for de biologiske verdiene. Eventuell skjøtsel bør ikke gå på bekostning av død ved i skogen.

.....

243 Vestvollen III

Rik sump- og kildeskog – Boreal kildeskog Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 5. september 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra raverapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i søndre delen av en skogkledd sideravine i Vestvollenravinen ved Løken. Den grenser i øst og vest mot tørrere ravineskog, i nord mot en kraftgate med ungskog og i sør mot fyllmasser. Løsmassene er finkornete marine avsetninger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Skogen er kartlagt som rikere sump- og kildeskog med delnaturtypen boreal kildeskog. Kildeskogen opptrer i den nedre delen av ravinesiden. På de flate partiene nærmest bekken er det også flommarksskog med gråor. Skogen er rotete, med både eldre trær og stående og liggende død ved. Gråor dominerer tresjiktet, men det er innslag av både hegg og gran. I feltsjiktet vokser mjørdurt, springfrø, sumphaukeskjegg, korsknapp og skogsvinerot. I de fuktigste partiene med kildesig er bakken nesten bunnløs. Nede i flommarksskogen er det tidligere registrert humle og strutseving (Skedsmo kommune 1995). Fagermoser, blant annet krusfagermose, finnes i bunnsjiktet.

Artsmangfold: Typisk vegetasjon for kildepreget skog med mye springfrø og mjørdurt. Store utglidninger i nordre del av biotop med potensial for pionermoser. Den fuktige skogen har høy produksjon av moser og er en rik fuglelokalitet. Hele ravinen er en viktig viltlokalitet, særlig for rådyr (Skedsmo kommune 1995).

Bruk, tilstand og påvirkning: Midt i biotopen er flere gråortrær ringbarket, eller førsøkt ringbarket. Det er derfor mer død ved og ung skog i denne delen enn ellers i lokaliteten.

Fremmede arter: Rødhyll (HI) finnes spredt i skogen. Nederst mot fyllingen kommer det inn fremmede arter som pryðstrandvind (SE), hagelupin (SE), kanadagullris (SE). På fyllingen vokser også alaskakornell (SE) og spireor som på sikt kan spre seg inn i lokaliteten. Av de registrerte fremmede artene utgjør alaskakornell, pryðstrandvind og spireor den største trusselen da disse kan danne tette bestander i fuktig skog.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i Vestvollenravinen og ligger nært opp til en rik edelløvskog med alm og gråor i nord (Vestvollen II).

Verdivurdering: Lokaliteten er 7 daa, derav ca. 3,5 daa kildeskog. Det er stor dekning av særpregete sump- og kildearter (>75 %). Både død ved, rotvelt og enkelte eldre trær er tilstede (2-5 per daa). Lokaliteten er ikke grøftet, men det forekommer spredt med svartlistearter innenfor avgrensningen. Samlet vurderes lokaliteten som viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: De biologiske verdiene vil kraftig reduseres ved ytterligere fyllinger eller bekkelukking innenfor avgrensningen. Verdiene utvikles best ved fri utvikling av tresjiktet. Svartlistearter truer på sikt mangfoldet i naturtypelokaliteten og fjerning av fremmede arter innenfor avgrensningen bør kompletteres med storskala bekjempelse sør for avgrensningen. Det området har ingen kvartærgeologiske eller biologiske verdier og fungerer per i dag som et skroteområde dominert av fremmede arter. For å sikre de biologiske verdiene i inntilliggende biologisk viktige områder bør hele dette arealet plenklippes eller på annen måte holde svartlisteartene nede.

.....

244 Prestegården Skedsmo kirke

Naturbeitemark – Svak lågurtbeiteeng Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 5. september 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra raverapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i nordøstre del av den østre sideravinen i Vestvollenravinen ved Løken. Den grenser i nord mot Skedsmo kirke prestegård, i vest og øst mot jorder og i sør mot fyllmasser og et boligfelt. En kraftgate krysser lokaliteten i søndre del. Løsmassene er finkornete marine avsetninger og strandavsetninger (lengst nord).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturbeitemark med delnaturtypen svak lågurtbeiteeng. Beitemarken er gressdominert med innslag av urter som blåklokke, prestekegler, skogkløver, hvitmaure og markjordbær. Engknoppurt og engtjæreblom vokste på ravinerygger i 1995. Stedvis er det kildesig i beitemarken. Der engen er påvirket av gjødselsig er den artsfattig og dominert av hundekjeks. I bunnen av ravedalen vokser mjørdurt. Det er også mye knappsiv som står igjen etter beitet. Spredt med rosekratt.

Artsmangfold: Relativt artsrik engvegetasjon på ravinerygger og områder som ikke påvirkes av gjødselsig. Potensial for insekter da det både er lysåpent, stedvis blomsterrikt og tilgang til fuktpartier. Ingen sjeldne arter ble registrert, men befaringen var ikke grundig.

Bruk, tilstand og påvirkning: Beitemarken beites per i dag av storfe. Gjødselepåvirkning i ravinedaler og fra jorder på vest- og østsiden. Minst påvirkning på ravineåser. Beitetrykket er svakt og arealer som allerede i 1995 var einstapedominert har trolig blitt utvidet. I søndre del gror naturbeitemarken igjen med gråor. I sørøst er ravineformen noe forstyrret av fyllmasser fra boligbebyggelse.

Fremmede arter: Stor risiko for innspredning av fremmede arter, som kanadagullris (SE) og hagelupin (SE) m.fl., fra store områder med fyllmasser i sør og hager i sørøst.

Del av helhetlig landskap: Lokliteten ligger innenfor et ravinesystem (Vestvollen) og ravineformene er tydelige fordi området holdes åpent.

Verdivurdering: Lokaliteten er ca. 2,5 daa stor og har tydelig framtreddende ravineformer. Den er gjødselepåvirket og har svakt beitetrykk, men det finnes fortsatt viktige kulturmarksarter, særlig på rygger. Lokaliteten vurderes som lokalt viktig (C), men verdiene vil kunne heves ved riktig skjøtsel.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for de biologiske verdiene vil være å unngå gjødsling både i lokaliteten, men også de nærmeste metrene på de tilgrensende jordene for å minimere gjødslings. En utvidet kantsone langs etter åkerkanten der det ikke pløjes vil være gunstig for mangfoldet i lokaliteten. Det vil også være gunstig å slå einstape og rydde gråor og buskas som gror opp i beitemarken. Beitetrykket bør økes. Større hasselkjerr og enkeltstående edelløvtrær kan vurderes sparet.

.....

245 Ris

Rik blandingsskog i lavlandet – Sørboreal blandingsskog Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 5. september 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i en østvendt ravineside, øst for Prost Petersens vei ved Ris i Skedsmo kommune. Lokaliteten inkluderer en åpen bekk nedenfor ravinebakken. Skogen grenser i vest mot boligfelt, i sør mot åkermark og i øst og nord mot ungsog. Løsmassene er finkornete marine avsetninger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Skogen er kartlagt som blandingsskog i lavlandet med delnaturtypen ravineblandingsskog. I tresjiktet vokser gran, gråor, bjørk og hegg med innslag av ask og hassel. Også osp og selje er representert. Løvtrærne måler som mest 40 cm, mens flere grantrær måler 50-60 cm i brysthøydiameter. I feltsjiktet vokser typiske ravineskogsarter som kratthumleblom, firblad, ormetelg, skogsvinerot og trollbær, men også litt lijekonvall. Mengden død ved er generelt lavere enn 2-5 per daa, men det finnes flere mindre ansamlinger.

Artsmangfold: Ask (NT). Noe potensial for markboende sopp, blant annet knyttet til hassel.

Bruk, tilstand og påvirkning: Privat dump av hageavfall i nordvestre del av skogen. Trolig tidligere spredt tresatt beitemark som nå er svært gjengrodd. Skogen har vært hogd, men det er kun gamle stubber.

Fremmede arter: Rødhyll (HI) finnes spredt i lysninger.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i søndre delen av et fragmentert ravinesystem. I nordlige delen av ravinesystemet finnes en lignende skog med mye edelløvtrær.

Verdivurdering: Lokaliteten oppfyller såvidt minstekravene for skogtilstand, uten nyere hogstingrep. Ask (NT) vokser i skogen som også er rik. Den vurderes som lokalt viktig (C).

Skjøtsel og hensyn: De biologiske verdiene vil utvikles best ved å unngå hogst i skogen. Fjerning av fremmede arter og rydding av hageavfall vil være positivt.

.....

246 Bøler III

Ravinedal – Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt 18. september 2014 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Ravinedal er vurdert som en sårbar naturtype (VU) av Artsdatabanken (Lindgaard & Henriksen 2011). Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for ravinedal 2014 (Erikstad 2014). Lokaliteten er stikkprøvemessig befart, med fokus på kvartærgeologiske verdier.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nord for Bøler, øst for industriområdet ved E6 og vestnordvest for Enger gård. Ravinedalen følger bekken østover mot Leira og grenser i nord mot en vei og i sør mot en ravineegg/ravineplatå. Ravinedalen har gravd seg ned i finkornete marine avsetninger. Det er innblanding av silt i leiren på grunn av tilknyttingen til israndtrinet ved Berger. Dette betyr trolig at ravinedalene er mer stabile og mindre påvirket av skred enn i områder med kvikkleire (Skedsmo kommune 1995).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen ravinedal. Ravineavgrensningen utgjøres av en ravinebekk og dess ravinesider. I østre del går en vei helt nede ved bekken og kun den søndre ravinesiden som har kontakt med bekken er inkludert i avgrensningen. Lokaliteten grenser i øst mot en fyllplass. Det er lite leirutglidninger i befarte deler. Ravinebekken er innenfor avgrensningen ca. 650 meter lang. Ravinen har ingen større sideraviner og er lite kompleks. Den har en relativt bred bunn med forsumpet flommark. Ravinedalen er ca. 20 m dyp i den dypeste delen. Hele ravinen er igjenplantet med gran, og var trolig åpen beitemark tidligere. Ingen biologisk viktige naturtyper er kartlagt innenfor avgrensningen. I den tette granskogen i ravinesidene er det svært lite feltsjikt, men det som finnes er svever. I ravinebunnen er vegetasjonen frodig langs etter den åpne og noe meanderende bekken. Her er lokalklimaet svært fuktig og det vokser mose

høyt opp på stammer og greiner på grantrærne. I feltsjiktet finnes arter som hestehov, krypsoleie, mjødurt, firblad, skogsnelle, korsknapp, skogsvinerot og store bregner. Nærmest bekken vokser bekkedarse. I lysninger vokser også kulturarter som hundekjeks, brennesle og sølvbunke.

Artsmangfold: Artsmangfoldet er ikke nøye undersøkt i biotopen i 2013-2014. Ingen rødlistearter er tidligere registrert innenfor avgrensningen.

Bruk, tilstand og påvirkning: Ravinedalen påvirkes negativt av at det i østre del av avgrensningen går en vei rett nord for bekken. Ravinedalen er kunstig avgrenset i øst av en fyllplass og ravinebekken går ikke uforstyrret ned til hovedbekken i Bølersystemet på grunn av dette.

Fremmede arter: Røghyll (HI) står i lysninger spredt langs etter bekken.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større ravinelandskap ved Bøler.

Verdivurdering: Lokaliteten er 650 m lang og lite kompleks. Den påvirkes negativt av vei og fyllplass i østre del. Den er en liten del av det store ravinesystemet nord for Bøler. Samlet vurderes lokaliteten som lokalt viktig (C).

Skjøtsel og hensyn: Ytterligere inngrep som går på tvers av ravinedalen eller som går i dalbunnen vil redusere de kvartærgeologiske verdiene.

.....

247 Bøler IV

Ravinedal – Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt 18. september 2014 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Ravinedal er vurdert som en sårbar naturtype (VU) av Artsdatabanken (Lindgaard & Henriksen 2011). Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for ravinedal 2014 (Erikstad 2014). Lokaliteten er stikkprøvemessig befart, med fokus på kvartærgeologiske verdier.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten er den nordligste av ravinedalene i Bølersystemet som ligger helt i Skedsmo kommune. Ravinedalen følger bekkene øst- og sørøstover mot hovedravinen vest for Enger gård. Den avgrenses kunstig mot jorder i vest og avsluttes kunstig ved en fyllplass i sørøst. Ravinedalene har gravd seg ned i finkornete marine avsetninger. Det er innblanding av silt i leiren på grunn av tilknytningen til israndtrinet ved Berger. Dette betyr trolig at ravinedalene er mer stabile og mindre påvirket av skred enn i områder med kvikkleire (Skedsmo kommune 1995).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen ravinedal. Ravineavgrensningen er relativt kompleks og utgjøres av fire større ravinebekker som går sammen til en, og av ravinesider og ravineegger som hører sammen med bekkene. Det er lite leirutglidninger i befarte deler. Den lengste av de fire ravinebekkene er over 1 km lang. Ravinedalen er 20-25 m dyp i de dypeste delene. Langs etter hovedbekken har ravinedalen en bred bunn med flom- og sumpvegetasjon. Det er flere hogstflater innenfor avgrensningen, men også plantet, eldre granskog og noe naturlig løvskog, men ingen biologisk viktige naturtyper er kartlagt. Lengst sørøst er det gjengroende beitemark. I lisdene med tett plantet granskog (trolig på gammelt beite) er det svært lite vegetasjon, men nærmest bekkene er vegetasjonen frodig. Her vokser mjødurt og krypsoleie i mengder. Også sløke, enghumleblom, skogburkne, skogsivaks er vanlige. Kulturmarksarter som sølvbunke og hundekjeks finnes i dalbunnen.

Artsmangfold: Artsmangfoldet er ikke nøye undersøkt i biotopen i 2013-2014. Ingen rødlistearter er tidligere registrert innenfor avgrensningen. Nye spor av elg og rådyr.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det går en liten kjerrevei gjennom ravinedalen, men den vurderes å ha liten påvirkning på systemet i dag. Det ligger rester av ror der kjerreveien krysser ravinebekken. En restaurering av veien vil påvirke systemet svært negativt da den går langs etter hovedbekken i systemet. Utenfor avgrensningen, i vestre del, er ravinesystemet påvirket negativt av bakkeplanering og i sørøst når ravinebekken ikke ned til hovedbekken i Bølersystemet på grunn av en fyllplass.

Fremmede arter: Rødhyll (HI) finnes spredt i lokaliteten, men er spesielt vanlig på hogstflater.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større ravinelandskap ved Bøler.

Verdivurdering: Ravinedalen har fire store sideraviner og flere mindre ravinearmene. Den lengste ravinen er over 1 km lang. Ravinedalen er påvirket både oppstrøms og nedstrøms, men påvirkningen innenfor avgrensningen vurderes som liten. Kompleksitet og størrelse gir lokaliteten verdi som svært viktig (A).

Skjøtsel og hensyn: Inngrep som går på tvers av ravinedalen eller som går i dalbunnen vil redusere de kvartærgeologiske verdiene. Særlig følsom er ravinedalen for inngrep i vestre del og for evt. utbedring av kjerrevei da denne går langs etter hovedbekken.

.....

248 Enger

Ravinedal – Verdi: **C**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt 18. oktober 2013 og den 18 september 2014 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo og Sørum kommuner 2013-2014. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Ravinedal er vurdert som en sårbar naturtype (VU) av Artsdatabanken (Lindgaard & Henriksen 2011). Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for ravinedal 2014 (Erikstad 2014). Lokaliteten er stikkprøvemessig befart, med fokus på kvartærgeologiske verdier.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter hovedbekken i Bølersystemet og ligger vest for Enger gård. Ravinen går i nord-sydlig retning og avgrensningen ligger både i Sørums kommun og i Skedsmo kommune. Avgrensningen starter ved en vei i nord og går sørover langs hovedbekken helt ned til veikrysset ved Lysverksbakken. Ravinedalen har gravd seg ned i finkornete marine avsetninger. Det er innblanding av silt i leiren på grunn av tilknytningen til israndtrinnene ved Berger. Dette betyr trolig at ravinedalene er mer stabile og mindre påvirket av skred enn i områder med kvikkleire (Skedsmo kommune 1995).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen ravinedal. Ravineavgrensningen utgjøres av hovedbekken i Bølersystemet og består av en bred dal med beitemark i søndre del og skog i nordre del. Det er lite leirutglidninger i befarte deler. Ravinebekken innenfor avgrensningen er ca. 1,5 km lang, men den krysses flere steder av veier og den lengste intakte deler er derfor kun ca. 570 m lang. Ravinedalen er ca. 20 meter dyp og har slake kanter. Søndre del av ravinedalen (i Skedsmo) brukes til hestebeite og er gjødslet, mens ravinebekken i nord (i Sørums kommun) renner gjennom en ravineskog med både gran og gråor. Det er hovedsakelig gran i tresjiktet, mens gråor er vanligere nærmest bekken. Bekken er en drøy meter bred og meandrerer noe. I feltsjiktet i skogen finnes mjørdurt, skogstjerneblom, maiblom, bringebær og store bregner. Nordligste del av avgrensningen overlapper med en tidligere kartlagt naturtype med biologiske verdier (BN00076925) og delvis med en MiS-figur (liggende død ved). Her ble det registrert grove graner i sammenbrudd og en god del død ved (lokalt over 5 læger per daa). Her er det ung rogn i busksjikt og nedre tresjikt, og skogsallat, trollbær, bringebær og gaukesyre samt svever og skogburkne i feltsjiktet.

Artsmangfold: Artsmangfoldet er ikke nøye undersøkt i biotopen i 2013-2014. Ingen rødlistearter er tidligere registrert innenfor avgrensningen. Det er mye fugl i nordre del av lokaliteten.

Bruk, tilstand og påvirkning: De opprinnelige sideravinene fra Bøler når ikke lenger ned til hoveddravinen på grunn av veier og fyllplasser, derfor har denne ravinedalen ingen sideraviner. Aller lengst sør går ravinebekken mellom en vei og et boligområde.

Fremmede arter: Kanadagullris (SE) i veikant nord i lokaliteten. Rødhyll (HI) står spredt i lokaliteten, særlig i lysninger i skog og i kanten av beitemarken.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større ravinelandskap ved Bøler.

Verdivurdering: Lokaliteten oppfyller minstekriteriene for avgrensning, men når på grunn av sterk påvirkning ikke opp til mer en C-verdi (lokalt viktig). Den utgjør hovedbekken i det opprinnelige store Bøler-systemet.

Skjøtsel og hensyn: Ytterligere inngrep som går på tvers av ravinedalen eller som går i dalbunnen vil redusere de kvartærgeologiske verdiene. For å gjenopprette de opprinnelige verdiene i Bølersystemet må det til en omfattende restaurering inkludert fjerning av veier, fyllplasser etc. som går på tvers av ravinebekkene.

.....

249 Kjøshagan II

Ravinedal – Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Ravinedal er vurdert som en sårbar naturtype (VU) av Artsdatabanken (Lindgaard & Henriksen 2011). Lokaliteten er vurdert etter faktaarkutkast for ravinedal 2014 (Erikstad 2014). Lokaliteten er ikke feltbefart, men er vurdert på grunnlag av vurdering på avstand og flybildetolkning med fokus på kvartærgeologiske verdier.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sør for Farseggen og Dammensetta i Skedsmo kommune. Ravinedalene har gravd seg ned i finkornete marine avsetninger. Det er innblanding av silt i leiren på grunn av tilknytningen til israndtrinnene ved Berger. Dette betyr trolig at ravinedalene er mer stabile og mindre påvirket av skred enn i områder med kvikkleire (Skedsmo kommune 1995). Ravinebekken renner østover. Avgrensningen er fullstendig omgjerdet av jorder.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen ravinedal. Ravineavgrensningen utgjøres av en ravinebekk med två korte sideraviner. Den lengste intakte delen er 520 m lang. Ravinedalen er 15-20 m dyp i den dypeste delen. En stor kraftlinje krysser lokaliteten og under den dominerer ung løvskog. En ravineside er plantet igjen med granskog, mens andre deler er dominert av gråorskog. Området har tidligere trolig vært åpent beite.

Artsmangfold: Artsmangfoldet er ikke undersøkt i 2013. Ingen rødlistearter eller viktige naturtyper er tidligere registrert innenfor avgrensningen.

Bruk, tilstand og påvirkning: Ravinedalen er helt inngjerdet av jorder og bekken er lagt i rør både vest og øst for lokaliteten.

Fremmede arter: Dette ble ikke undersøkt.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger isolert fra et større ravinelandskap ved Farseggen/Bøler.

Verdivurdering: Ravinedalen oppfyller såvidt kriteriene for naturtypen ravinedal (over 500 m lang), og vurderes som lokalt viktig (C).

Skjøtsel og hensyn: Ytterligere inngrep som går på tvers av ravinedalen eller som går i dalbunnen vil redusere de kvartærgeologiske verdiene.

.....

250 Nedre Skolsegg SV

Ravinedal – Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 17. oktober 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Ravinedal er vurdert som en sårbar naturtype (VU) av Artsdatabanken (Lindgaard & Henriksen 2011). Lokaliteten er vurdert

etter faktaarkutkast for ravinedal 2014 (Erikstad 2014). Avgrensningen er stikkprøvemessig befart med fokus på kvartærgeologiske verdier.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten utgjør midtre del av Tveita/Møyen-systemet nordvest for E6 i Skedsmo kommune. Ravinedalen har gravd seg ned i finkornete marine avsetninger, men disse er stedvis tynne og det forekommer fast fjell. Den strekker seg fra Solbergveien ved Nedre Tærud og ned til jordekanten nordøst for Høgtveita. Vest for Nedre Skolsegg krysses ravinedalen av en liten vei. Nordre del av ravinen grenser mot jorder i alle retninger, mens søndre del grenser mot de andre ravinedalene i Tveita/Møyen-systemet. Den avgrensede ravinedalen ingikk tidligere i Møyen-ravinen, men er nå skilt fra hovedsystemet ved at en kortere strekning av beken er lagt i rør under et jorde.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen ravinedal. Ravinedalen har en hovedbekk som er 1,2 km lang nord for veikrysset ved Nedre Skolsegg og 1,2 km lang nedenfor. Nordre del består av grunne raviner og ravineformene er utydelige på grunn av gamle leirskredgroper (ikke avgrenset) og et tynt leirlag over grunnfjellet. I nordre del har ravinedalen fire noe større sideraviner og et fåtall mindre. Den søndre delen av ravinedalen er dypere og mer kompleks med to hovedsaklige ravinearmer og flere små sideraviner langs etter hovedbekken og den største sideravinen. Bekken meandrerer noe i bunn. Ravinedalens søndre del har en høydeforskell på 20-30 meter mellom dal og rygg, mens de nordlige delene av systemet er slakere og grunnere (5-15 m dype). Det er leirutglidninger i bratte partier av ravinedalen og spor av mindre leirskredgroper. Den nordre delen av ravinesystemet brukes i stor grad som beitemark (med gjødselpreg), men det er også store areal med gjengroende beitemark og tilplantet beitemark. Søndre del er stort sett skogkledd, blant annet finnes her to tidligere avgrensede biologisk viktige naturtyper (en ospeskog, BN00016089 og en granskog, BN00016091). I ospesholtet er det en del leirutglidninger med potensial for sjeldne moser. I de åpne og halvåpne delene av avgrensningen er det mye gress i feltsjiktet, stedvis med innslag av ryllik og karve. Det finnes også artsrike beiter med engknoppurt, firkantperikum, engkvein, gjerdevikke, karve, markjordbær, nyseryllik, gjeldkarve, hårsveve, prestekrage og marinøkbleblom. Nærmest bekkene er skogen oftest gråordominert, men det er også partier med gran og med løvtrær som osp, hassel, bjørk, rogn etc.

Artsmangfold: Flaggmose (NT-2010) ble registrert i en jordekant rett sør for den kryssende veien midt i ravinesystemet. Området Tveita/Møyen omtales som artsrikt både hva gjelder karplanter og fugl og beskrives som en viktig viltbiotop (Skedsmo kommune 1995). Ved befaringen ble ellers ingen sjeldne arter påvist, men området ble kun stikkprøvemessig befart og det finnes potensial for sjeldne pionermoser på naken leire, spesialiserte moser og lav i flomskogspartier ved beken og kjuker i områder med gammel skog og død ved. I fuktpartier og dammer er det også god potensial for både amfibier og insekter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Innenfor den avgrensede delen av ravinedalen er landformen intakt, unntatt at en mindre vei krysser lokaliteten omtrent halvveis ned langs etter hovedbekken. I sør avgrenses lokaliteten mot et jorde og her er beken lagt i rør. Dette jordet skiller ravinedalen fra det store systemet i øst.

Fremmede arter: Rødhyll (H1) finnes spredt i busksjikt.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et større ravinesystem som ligger på grensen mot Nittedal.

Verdivurdering: Lokaliteten vurderes som svært viktig (A), på grunnlag av lengde, kompleksitet og at det er få tekniske inngrep innenfor avgrensningen. Verdien hadde vært enda sterkere hvis lokaliteten ikke var krysset av vei og satt sammen med den store Møyen-ravinen.

Skjøtsel og hensyn: Inngrep som går på tvers av ravinedalen eller som går i dalbunnen vil redusere de kvartærgeologiske verdiene. For å gjenopprette de opprinnelige verdiene i Tveita/Møyen-systemet må det til en restaurering med åpning av beken over jordet i sørkant av avgrensningen. Da ville de to tilgrensende ravinesystemene bli et større ravinesystem igjen.

.....

251 Nedre Skolsegg SV II

Slåtteområde – Svak lågurtslåtteeng Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt 17. oktober 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på en ravinerygg sørvest for Nedre Skolsegg i den midtre ravinedalen i Tveita/Møyen-systemet. Den grenser i nord mot åkermark og i sør, øst og vest mot gjengrodd beitemark og ung skog. Løsmassene er finkornige marine avsetninger (leire).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder slåtteområde med delnaturtypen svak lågurtslåtteeng. Slåtteområdet er i dag ikke i hevd eller i svak hevd, og har trolig vært brukt som beitemark for hest den siste perioden. Det er gressdominert (mye engkvein og lite sølvbunke), men med et stort innslag av urter som engknoppurt, prestekrage, ryllik, firkantperikum, gjerdevikke, karve, markjordbær, nyseryllik, gjeldkarve, marianøkbleblom og hårsveve.

Artsmangfold: Artsrik engvegetasjon på ravinerygger og i lisider. Potensial for insekter da det både er lysåpent, stedvis blomsterrikt og tilgang til fuktpartier. Ingen sjeldne arter ble registrert, men befaringen var ikke gjort på et optimalt tidspunkt for insekter og karplanter. Potensial for beitemarkssopp.

Bruk, tilstand og påvirkning: Slåtteområdet beites per i dag av hest med svakt beitetrykk. Det gror igjen fra dalbunnen og oppover lisidene. Det er svakt gjødselsig fra jorde i nord.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble observert innenfor avgrensningen. .

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger innenfor et ravinesystem (Tveita/Møyen).

Verdivurdering: Lokaliteten er urterik med innslag av mer krevende urter som marianøkbleblom og engknoppurt. Det er ingen observasjoner av svartlistearter. Området vil trolig gro sakte igjen hvis ikke hevdens intensifiseres.

Skjøtsel og hensyn: Å gjenoppta slått vil trolig gi det største mangfoldet på lokaliteten, men bruk som beitemark (uten gjødsling) med økt beitetrykk kan også vurderes.

252 Tveitabekken S

Viktig bekke­drag – Ravinebe­kk Verdi: B

Innledning: Kartleggingen er gjort i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging av Nittedal 2011 og ravinekartlegging i Skedsmo 2013. Lokaliteten omfatter en bekke­ravine på kommunegrensa mellom Nittedal og Skedsmo. Kantsonen mot bekken på Skedsmosiden er kartlagt tidligere (Blindheim og Løv­dal 2002), mens Nittedalsiden er inventert av Egil Bendiksen 28.10.2012 (Wold 2014). Avgrensningen er revidert av BioFokus ved Ulrika Jansson i 2013, på bakgrunn av feltobservasjoner 17.10.2013 og flybildetolkning. Lokaliteten er nederste og sørligste del av et lengre ravinesystem, Tveita/Møyen (Skedsmo kommune 1995).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten er sørligste del av et stort ravinesystem, som starter i nord omkring Solbergveien vest for Skedsmokorset og med Ringdalsbekken fra Romerik­såsen som hovedkilde til det som lenger ned heter Tveitabekken. Avgrensningen gjelder den sørligste delen av systemet, sør for en kryssende vei. Lokaliteten er skilt ut som egen lokalitet da den opprinnelige ravinedalen her er planert på begge sider slik at kun en smalere stripe med kantvegetasjon langs bekken gjenstår. Jordene går over noen strekninger nesten helt ut til bekkeløpet. Bekken har gravd seg ned i marin leire over grunnfjellsbergarter.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder en ravinebe­kk med kantsoner sør for der veien krysser ravinebekken mellom Ramstad og Høgtveita. Tveitabekken renner her i et noe ravinert, svakt meanderende bekkeløp på i underkant av 1 km ned til samløpet med Nitelva. Ravinen har ca 10 m dybde på denne siste strekningen og har en kantsone på 5-35 m på begge sider av bekken. I sidene vokser mye selje og bjørk fra åkerkanten og ned i øvre del av lia, mens gråor med fortsatt sett slanke stammer tar over i nedre del. Særlig i nedre halvdel er det et jevnt innslag av enkeltgraner, ofte relativt kraftige. I partier inngår grupper med osp og enkelte unge spisslønn. I feltsjiktet vokser i de veldrenerte partiene blant andre hundekjeks, stornesle, kratthumleblom, bringebær, broddtelg, rød jonsokblom og ormetelg. Arter som storkransmose (*Rhytidadelphus triquetrus*), lundveikmose (*Cirriphyllum piliferum*) og skogfagermose (*Plagiomnium affine*) er viktige i bunnsjiktet. Liene har også partier med høgstaude- til kildemarkpreget vegetasjon. På noen lokale flater i bekk­ekanten er det åpne sump/flompartier. Fuktige liområder utvikler seg mot høgstaudegranskog og grankildeskog, mens flatene nærmest elva vil utvikles til mer modne flommarksskoger av typen gråor-heggeskog. Skedsmosida har elementer av samme typer der åkrene ikke går helt ut.

Artsmangfold: Liene har dominans av blant annet skogstjerneblom. I åpne sumppartier er det dominans av henholdsvis skogsivaks, skogørkvein og mjøddurt.

Bruk, tilstand og påvirkning: Deler av den opprinnelige ravinedalen er planert ut slik at kun den avgrensede bekken med relativ smale kantsoner gjenstår. Hele området bærer preg av å ligge i et aktivt drevet jordbrukslandskap med mye påvirkning. Lisidene antas å være yngre suksesjonsstadier mot lågurtgranskog på storparten av arealet. Bortsett fra enkelttrær er storparten av grana ensaldret og av hogstklasse 3 eller 4. Gråorpartiene er også for en stor del unge, men på noen av de utvidete flatene der bekken meanderer, har trærne et klart eldre preg, med stammediametre opp i ca 25 cm. Enkelte gamle graner nær bekken når opp i en brysthøydiameter på 50 cm. Dødvved forekommer bare sparsomt med enkelte tilfeldige, grovere læger (gran, selje).

Fremmede arter: Rødhyll (HI) vokser i øvre del av liene fra åkerkantene.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten utgjør søndre del av et større ravinesystem (Tveitabekken/Ringdalsbekken), kun skilt av en vei.

253 Ringnes S

Naturbeitemark – Svak lågurtbeiteeng Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt 17. oktober 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Den ble også registrert i forbindelse med naturtypekartlegging i 2001 og informasjon fra den registreringen er videreført (Blindheim og Løv­dal, 2002).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten utgjøres av beitemark på en ravinerygg og i et fuktparti langs etter en ravinebe­kk. Beitemarken ligger sør for Ringnes, litt sørvest for Solbergsveien, i ravinesystemet Tveita/Møyen. Den grenser i nord mot åkermark og i sør, øst og vest mot skog i ravinen. Løsmassene er finkornige marine avsetninger (leire).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturbeitemark med delnaturtypen svak lågurtbeiteeng. Det er gressdominert (mye engkvein og gulaks og lite sølvbunke), men med et stort innslag av urter som blåkoll, prestekrage, skogstorkenebb, prikkperikum, sølv­mure, nyseryllik og markjordbær. De botanisk sett mest interessante områdene er pekt ut til å befinne seg i de sentrale og vestre delene av beitemarka (Skedsmo kommune 1995). Beiteområdet er blant de høyest prioriterte i ravinerapporten.

Artsmangfold: Den sjeldne og rødlistede arten enghaukeskjegg er tidligere funnet i den nordvestre delen av dette beiteområdet, like i kanten mot et felt med gammel granskog (Skedsmo kommune 1995). Den er ikke gjenfunnet i 2001 eller 2013, men registreringstidspunktet var ikke optimalt i 2013. Lokaliteten har artsrik engvegetasjon, særlig på ravineryggen. Det er potensial for insekter da det både er lysåpent, stedvis blomsterrikt og tilgang til fuktpartier. Potensial for beitemarkssopp. Viktig viltkorridor, ledevei og skjul for hjortevilt og spurvefugler. Del av større viltområde.

Bruk, tilstand og påvirkning: Beitemarken har i dag godt beite­trykk og beites av hest. Den har svært lite gjødsels­preg. Det gror igjen med gråor langs bekken og fra dalbunnen og oppover lisidene.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble observert innenfor avgrensningen.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger innenfor et ravinesystem (Tveita/Møyen).

Verdivurdering: Engen er i god hevd og relativt artsrik hva gjelder karplanter. Tidligere funn av enghaukeskjegg. Det er lite preg av gjødsling og lokaliteten er forholdsvis stor. Den vurderes som viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: De biologiske verdiene i lokaliteten vil trolig beholdes ved dagens hevd, men slått kan også være en gunstig hevdform. Tunge dyr som trækker marken i stykker bør unngås hvis de biologiske verdiene ikke skal forringes. Rydding av kratt i dalbunnen vil øke det hevdete arealet.

.....

254 Nedre Ringnes V

Gammel granskog – Gammel lavlandsgranskog Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt 17. oktober 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Den ble også registrert i forbindelse med naturtypekartlegging i 2001 og informasjon fra den registreringen er videreført (Blindheim og Løvdaal 2002).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Skogen vokser i en av de nordligste ravinearmene i ravinesystemet Tveita/Møyen, mellom gården Solberg i vest og Nedre Ringnes i øst. Skogen vokser både på rike marine avsetninger i lisidene og på underliggende morene i bunn av rivedalen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Skogen er kartlagt som gammel granskog med delnaturtypen gammel lavlandsgranskog sammen med flomskogspartier med gråor i bunn av dalen. Det renner en større bekk gjennom lokaliteten. Dalen er grandominert, men med et forholdsvis stort innslag av løv, særlig i kantene og i flompartiene. Vegetasjonen er rik og frodig, med skogburkne, sauetelg, mjøddurt og stedvis med store mengder strutseving. I de tørrere sidene finnes store bregner og gaukesyre. Granskogen er grov (mange stammer er 55 cm i brysthøydiameter) og i sammenbrudd med både gadd og læger og partier med rotvelt. Det er samlet ca. 5 gammelskogselementer per daa (gamle trær/gadd/læger/rotvelt). Luftfuktigheten er høy og stabil i dalbunnen. Storparten av lokaliteten overlapper med en MiS-figur.

Artsmangfold: Potensial for kjuker på gadd og læger, men dette ble ikke godt undersøkt i 2001 eller 2013. I flomskogspartiet er det potensial for spesialiserte moser og lav. Viktig viltlokalitet (Blindheim og Løvdaal 2002)

Bruk, tilstand og påvirkning: En kraftgate krysser lokaliteten i nord og her er det bare avgrenset en smal stripe langs etter bekken, da skogen er hogd under kraftlinjen. Granskogen er trolig til dels plantet.

Fremmede arter: Rødhyll (HI) vokser spredt under kraftlinjen.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i de store ravinesystemene ved Tveita/Møyen.

Verdivurdering: Skogen er i aldersfase og har begynnende gammelskogskvaliteter. Skogen har høy luftfuktighet og har partier med både flomskog og storbregneskog. Lokaliteten vurderes som lokalt viktig (C).

Skjøtsel og hensyn: De biologiske verdiene opprettholdes og utvikles best ved å unngå uttak av levende og døde trær.

.....

255 Haug V

Naturbeitemark – Svak lågurtbeiteeng Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt 17. oktober 2013 av Ulrika Jansson, BioFokus, i forbindelse med ravinekartlegging i Skedsmo kommune 2013. Informasjon fra ravinerapporten fra 1995 (Skedsmo kommune 1995) er videreført og oppdatert. Den ble også befart i 2001 i forbindelse med naturtypekartlegging i kommunen og informasjon fra den kartleggingen er også videreført, men med en oppdatert avgrensning (Blindheim og Løvdaal 2002).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i en ravineside med både mindre rygger og daler vest for Haug og sør for Nedre Skolsegg i den østre rivedalen i Tveita/Møyen-systemet. Den grenser i nord mot åkermark og i sør mot gjengroingsskog langs etter bekken. Løsmassene er finkornete marine avsetninger (leire).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturbeitemark med delnaturtypen svak lågurtbeiteeng. Beitet er gressdominert med variert innslag av urter. Prestekrage, ryllik, firkantperikum, gjerdevikke, marikåpe sp. hårsveve og markjordbær vokser i beitemarka, stedvis i rikelige forekomster. De artsrikeste partiene forekommer på konvekse ås- og ryggpartier. Det er tidligere funnet bakketimian (som ikke er vanlig på Romerrike) og marianøkleblom innenfor avgrensningen.

Artsmangfold: Relativt artsrik engvegetasjon på ravinerygger og i lisider. Potensial for insekter da det både er lysåpent, sørvendt, stedvis blomsterrikt og tilgang til fuktpartier i umiddelbar nærhet til avgrensningen. Ingen sjeldne arter ble registrert i 2013, men befaringen var ikke gjort på et optimalt tidspunkt for insekter og karplanter. Potensial for beitemarkssopp. Lokaliteten er tidligere beskrevet antakelig å være blant de mest interessante kulturmarkene i ravinene i Skedsmo (Skedsmo kommune 1995).

Bruk, tilstand og påvirkning: Naturbeitemarken oppgis i ravinerapporten (1995) å være "eng som for det meste er tidligere beite- eller slåtteeng" og arealet kan tidligere like gjerne ha vært brukt som slåtteeng som beitemark. Naturbeitemarken gror igjen fra dalbunnen og oppover lisidene. Det er noe gjødselsig fra jorderne i nord.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble observert innenfor avgrensningen.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger innenfor et ravinesystem (Tveita/Møyen).

Verdivurdering: Beitemarken er lite preget av gjødselsig og den er forholdsvis urterik. Den ligger sørvendt og er trolig viktig også for insekter. Det er potensial for beitemarkssopp. Lokaliteten har svakt beitepress, men er stor og vurderes som viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: De biologiske verdiene i lokaliteten vil begunstiges av sterkere hevd i form av beite eller slått. Tunge dyr som trækker marken i i stykker bør unngås hvis de biologiske verdiene ikke skal forringes. Gjødelsig fra jorder truer mangfoldet, og mindre gjødsling på jordene i nord vil være positivt for engen.

.....

Vedlegg 2. Faktaarkutkast for ravinedal 2014

Ravinedal

Lars Erikstad 2013. Revidert av Lars Erikstad og Ulrika Jansson 13. mai 2014

Definisjon: Ravinedal er en mindre dalgang som er gravd ut ved vannerosjon i løsmasser.

Grenseverdien for vurdering er raviner med samlet lengde på mer enn 500 m og som ikke er totalt dominert av bakkeplanering, større veier/jernbaner og andre fyllinger, det vil si at dalformen er intakt og kunstmark (inkludert fulldyrket mark) ikke overstiger 50%. Områdene verdisettes for intakte systemer men kan slås sammen til felles forvaltningsområder i kartleggingsprosessen. Ravinedaler i morene inkluderes ikke i håndboka.

Hvorfor er naturtypen viktig: Ravinedaler er særlig vanlige i områder med marine leirer som er hevet opp over havnivå ved landhevning etter siste istid. Dette er også viktige jordbruksområder og gjennom perioden 1960-1990 har svært store områder med ravinedaler blitt omformet ved bakkeplanering og nydyrking (Erikstad 1992). Naturtypen er oppført i rødlisten som sårbar (VU). Avgrensning og verdsetting av typen er viktig for å ivareta en truet landskapsform og en karakteristisk landskapstype. Forekomst av kilder med kildevegetasjon er også et viktig element i ravinedalene. Naturtypen huser også et rikt mangfold av arter. Vilt oppholder seg gjerne i naturtypen og den mangfoldige og tallrike insektsfaunan legger grunnen til en rikt fuglfauna. Det er flere arter som er knyttet til erosjonsflater (bare leirflater), slik som pionermoser. Det er imidlertid behov for mer artskunnskap om slike artsspesialister samt om insektfaunaen i naturtypen.

Utbredelse: Marine leirer er vanlig i Norge særlig på Østlandet og i Trøndelag, men uvanlig internasjonalt, begrenset til kystområder eller lavereliggende områder som har hatt sterk nedising og landhevning slik at tidligere marine områder har blitt terrestriske. Vestkysten av Sverige, Kanada og Alaska er slike områder der naturtypen kan finnes.

Raviner i bresjømateriale er også begrenset i omfang og kompleksitet først og fremst fordi bresjøsedimenter ikke er så vanlige med tilstrekkelig mektighet for å danne kompliserte ravinedalmønstre. De mest omfattende utformingene finnes i det indre av Østlandet der det fantes store bredemte sjøer på slutten av istiden.

Naturfaglig beskrivelse: Naturtypen (landskapsdel 10, Ravinedal (NiN 1.0)) er knyttet til tykke lag av kvartære løsmasser og finnes i hovedsak knyttet til tre typer løsmasser: marine leirer, morene og bresjømateriale. De best utviklede ravinene med til dels store og sammensatte systemer av ravinedaler finnes i marine leirer. De marine leirene finnes langs hele kysten under marin grense som når opp til rundt 200 m i på de indre delene av Østlandet og Trøndelag. Nærmere kysten synker den marine grensen. Ravinedalene er et viktig landskapselement i jordbrukslandskapet på marine leirer og er særlig dominerende i Trøndelag og på Østlandet. De marine leirene er næringsrike og områdene med ravinedaler i marin leire er frodige. Her vokser skog svært raskt.

Raviner med kildeutspring finnes ofte i kontakt med større breelvavsetninger. Her vil breelvavsetningene som består av silt, sand og grov grus med stein i veksling med leir lag fungere som grunnvannsmagasin og lagdeling av avsetningen vil kunne styre grunnvannstrømmen i soner som danner grunnlag for kildehorisonter. Slike kilder vil gi grunnlag for ravinedannelse. Kildene kan ha svært ulik intensitet fra kraftige kilder som danner permanente bekker til ganske svake kildeutslag som allikevel er tilstrekkelig til å styre erosjonen i disse erosjonsvake løsmassene.

Ravinedaler i marin leire finnes normalt sammen med gamle leirskredgroper og en viktig del av utformingen av ravinedaler i marin leire er jordsig og leirutglidninger i de bratte sidene. Ofte vil også større trær som vindfelles bidra i denne prosessen.

Raviner i bresjøsedimenter har mye til felles med raviner i marine leirer. Jordsmonnet er imidlertid ikke så næringsrikt og ravinesystemen er normalt mindre på grunn av mer begrenset størrelse på løsmasseavsetningene. Bare et fåtall av disse ravinene vil være over størrelsesgrensen for raviner som skal inkluderes i håndboken

Raviner i morene er ofte bratte og skogdekte. De er gjerne korte og enkle i formen. De fleste av disse ravinene vil falle under størrelsesgrensen for raviner som skal inkluderes og ravinetypen holdes generelt utenfor områder som skal registreres..

Delnaturtyper:

Det finnes tre typer ravinedaler

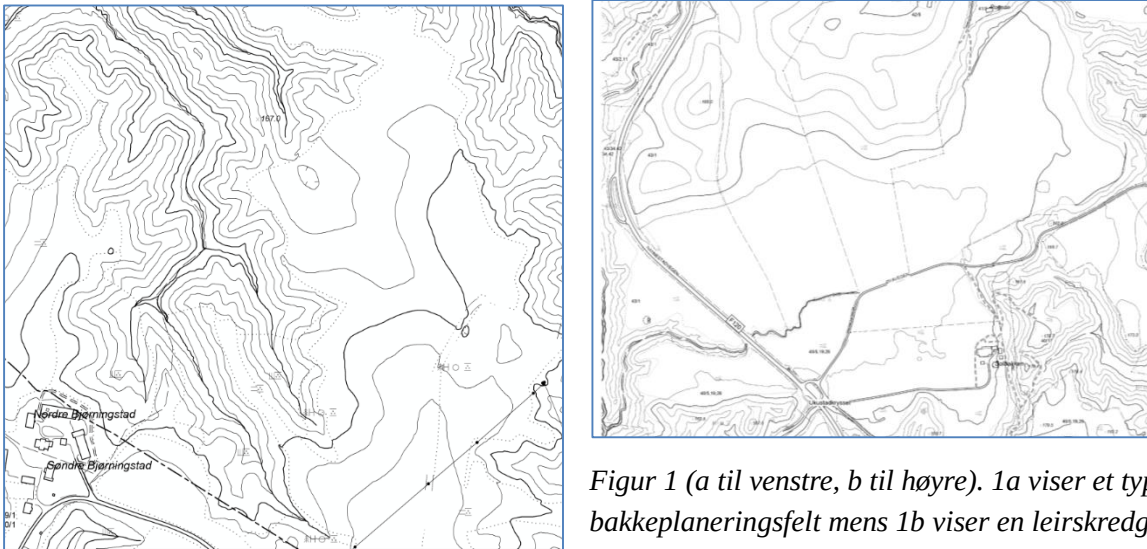
- Ravinedaler i marin leire
- Ravinedaler i bresjøsedimenter
- Ravinedaler i morene

Ravinedaler varierer i forhold til om de er dannet i marin leire, i bresjøsedimenter eller i morene. NiN skiller mellom ravinedal uten kildeframspring, svakkilderavinedal og sterkkilderavinedal. Her er det naturlig å kombinere de to kilderavinetypene. Kildepreget identifiseres i ravinedalroten og påvirker resten av ravinedalen ved at den har en bekk med permanent vannføring og normalt høyere erosjonspåvirkning (inkludert jordsetninger og småras enn raviner uten kildeframspring. I tillegg finnes raviner med gjennomløpende permanent bekk.

Følgende delnaturtyper skal vurderes:

- 1) Ravinedal i marin leire uten kildeframspring: kildeframspring er ikke synlig i felt.
- 2) Ravinedal i marin leire med kildeframspring: Kildeframspring er klart synlig og gir opphav til permanent bekk som er grunnvannsdominert. Indre deler av kilderaviner (synlige kildeframspring innerst i ravinen som ikke gir opphav til permanent bekk) oppfattes som kilderavine, mens så snart kildepåvirkningen ikke er synlig som ravine uten kildeframspring.
- 3) Ravinedal i marin leire med gjennomgående bekk
- 4) Ravinedal i bresjøsedimenter: Ravineområder i finkornede sedimenter over marin grense. Sjekk kvartærgeologisk kart for sedimenttype.

Ved kartlegging av raviner er det viktig å kunne identifisere intakte ravinedaler og bakkeplanerte områder. På kart ses de bakkeplanerte områdene gjerne som jevne, ofte lett skrånende åkerområder med en utjevnet dalform som en fortsettelse av raviner. De representerer et klart brudd i ravinelandskapet (se figur 1a). Naturlige områder som kan ligne er skredgroper (figur 1b). Disse fremstår normalt som flate områder med bratt kant i bakkant opp mot ravinelandskapet eller åkerområder over. Gropene er normalt oppdyrket. I felt er dreneringssystemer og en bratt fyllingsfot mot ravinen under et sikkert tegn på bakkeplanering. Skarpe kanter opp mot sideterreng er et tilsvarende tegn som kan anvendes i felt.

Figur 1 (a til venstre, b til høyre). 1a viser et typisk bakkeplaneringsfelt mens 1b viser en leirskredgrop i økonomisk kartverk med 5m koter oppdatert til etter at

bakkeplanering er foretatt.

Avgrensning mot andre naturtyper:

- Ravinedal er en egen landskapsdel i NiN (1.0). Som landskapsdel kan ravinedalene bestå av en serie med naturtyper både knyttet til kunst- kultur- og naturmark. Kunstmark: Ravinedaler forekommer ofte i mosaikk med kunstmark, gjerne som daler som skiller mer eller mindre store områder med fulldyrket mark. I tilfeller ravinedalen ikke bare grenser inn til kunstmark men kunstmarka strekker seg ned i ravinedalen er det snakk om en kombinasjon (overlapp), ikke en avgrensning mellom naturtyper. Kulturmark: Ravinedaler har tradisjonelt vært utnyttet til beite og åpne beiteraviner er et karaktertrekk for jordbrukslandskapet i områder med marin leire. Det vil derfor her normalt være overlapp mellom naturtypene. Skogsmark: Raviner finnes også i skogsmark der forholdene ikke har ligget til rette for beiting, der beiting har opphørt og gjengroingen har kommet langt og i områder tilplantet med skog. Her er det også snakk om et overlapp.

Ravinedal forekommer ofte i kontakt med eller nær landskapsdelen leirskredgrop.

- Mot leirskredgrop: Ravinedaler i marin leire forekommer ofte i mosaikk med leirskredgroper av ulik størrelse. Mindre utglidninger i sidene på ravinene bidrar aktivt til erosjonen som danner ravinedalene. Slike små utglidningsgroper som bare omfatter de øvre lagene av jorddekket og sjelden går dypt ned i leirmassene klassifiseres ikke som leirskredgrop og inkluderes i ravinedalbegrepet. Leirskredgroper som skal kartlegges som dette, har normalt et tydelig rotasjonsbevegelse der en ser at underliggende leirmasser har blitt flytende og rast ut i lavereliggende terreng. Toppjordlaget er ofte forflyttet og brukket opp og ligger over de utflytende leirmassene i mer eller mindre kaotiske former. Ferske ras demmer ofte opp bekker og danner dammer som kan være mer eller mindre kortlivet etter hvordan forholdene er og størrelsen på raset og størrelsen på elva. De er normalt større enn 500 m² og raset har ødelagt tidlegere landformer.

Påvirkning/bruk:

Ravinedaler, særlig i marine leirer, ligger i de mest intensivt dyrkede områdene i Norge. Her er den tradisjonelle arealbruken fulldyrking på flatene (gammel sjøbunn) mellom ravinedalene og beite (evt. skogsbruk) i ravinedalene. Ravinedaler har tidligere ikke vært mulig å fulldyrke pga. av topografien, men er blitt brukt til hogst og beite. På 1960-tallet ble det vanlig å planere ut ravinedalene for å øke jordbruksarealet og gjøre det mere lettdrevet. Denne bakkeplaneringen har stedvis vært svært omfattende og det er i dag vanskelig å finne helt intakte større ravinesystemer igjen i de sentrale ravineområdene våre. Ofte finnes mindre rester av ravinedaler som isolerte øyer i et fulldyrket og planert landskap. Bakkeplaneringene er avhengig av et kunstig dreneringssystem for å kontrollere erosjonen. Hvis dette ikke vedlikeholdes vil ny ravinedannelse oppstå. Selv om tilskuddene til bakkeplanering og nydyrking nå er redusert, er restarealene med ravinedaler i de største områdene med marine leirer utsatt i forbindelse med veibygging, utbygging, fylling av masser, sikring mot leirskred og anlegg av dammer etc. De fleste beiteravinene er i dag under gjengroing pga. av opphørt eller redusert beite. Tilplantet med skog forekommer også.

Påvirkningsgraden er avgjørende for en vurdering av i hvilken grad ravinen er intakt. For en prosessvurdering (geomorfologi) kan tabell 1 brukes for å skille mellom inngrepsstatus bra og inngrepsstatus dårlig.

Tabell 1. ulike former for inngrep av særlig betydning i ravinedaler

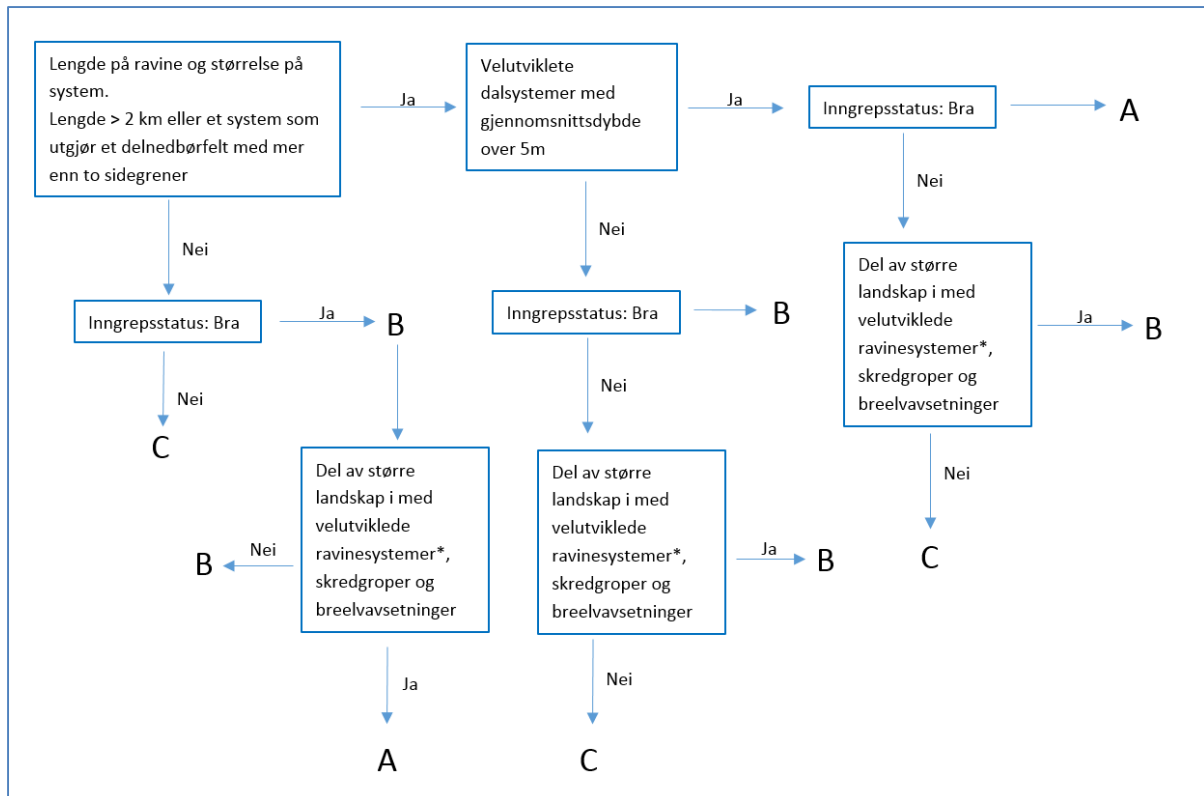
Type påvirkning	Omfang	Vurdering
Bakkeplanering	Hele eller store deler av sideraviner eller øvre del av ravinesystemer	Avgjørende negativ effekt. Ravinen opphører å være en ravindal som skal avgrenses. Vurdering for system: Mindre enn 10 % av sideravinene bakkeplanert – systemet kan fortsatt vurderes som system med verdi Inngrepsstatus: Bra. Mer enn 10% av sideravinene bakkeplanert eller bakkeplanering bryter gjennom hovedravinen – Inngrepsstatus: Dårlig. Systemet bør deles for individuelle vurderinger.
Mindre fyllinger (stein, halm, kvist og søppel)	Øvre del av ravinesystem (både hovedravine og sideravine). Vanlig i omfang 3-20 meters lengde	Slike fyllinger er vanlige og uheldige, men vil normalt sett ikke ha vesentlig betydning for verdivurderingen. Restaurering mulig. Inngrepsstatus: Bra.
Veier (og jernbane) og større fyllinger inkl. skredsikring i ravinedalbunnen (gjerne i form av steinfyllinger)	Avhengig av størrelsen på veien og omfanget av inngrepet.	Bilveier, jernbane og større fyllinger i dalbunnen har stor effekt. Inngrepsstatus: Dårlig.

		Begrensede veianlegg som traktorvei etc. vil normalt ha begrenset effekt. Inngrepsstatus: Bra.
Veier (og jernbane) på tvers av ravinesystemet	I tillegg til størrelsen på veien som beskrevet ovenfor er det avgjørende om veien går på fylling eller fri bro.	Fylling på tvers av ravinen bryter de geologiske prosessene. Inngrepsstatus: Dårlig. Ravinen bør vurderes separat oppstrøms og nedstrøms fyllingen. Enkel vei i brokryssing: Inngrepsstatus bra
Plantefelt av gran	Påvirker bunnvegetasjonen og kan påvirke erosjonshastigheten	Ravinen som system forblir intakt. Effekten er i hovedsak økologisk. Inngrepsstatus: Bra.

Verdisetting:

Naturtypen er generelt ganske vanlig i områder med mye marin leire. De fleste ravinesystemene er imidlertid påvirket av bakkeplanering eller andre inngrep. Gjenværende ravinedaler og ravinedalsystemer har betydning både knyttet til biologisk og geologisk mangfold og som viktige landskapselementer knyttet særlig til kulturlandskapet. Særlig større raviner med intakte erosjonsprosesser og ravinesystemer har høy verdi i denne sammenheng.

Flytdiagrammet under med tilleggskriterier gir grunnlag for verdisseting av ravinedaler og ravinedalsystemer. Grenseverdien for vurdering er raviner med samlet lengde på mer enn 500 m (langs dalbunnen og som ikke er totalt dominert av bakkeplanering, større veier/jernbaner og andre fyllinger, det vil si at dalformen er intakt og kunstmark (inkludert fulldyrket mark) ikke overstiger 50%. Områdene verdisettes for intakte systemer men kan slås sammen til felles forvaltningsområder i kartleggingsprosessen.

**System: Et ravinesystem er et hydrologisk system som viser avrenningsmønster i et lite nedbørfelt. Et helhetlig system omfatter typisk en hovedravine og flere sideraviner. Hvis disse er intakt så er systemet intakt helt ned (nedover i nedbørfeltet) til man møter større inngrep. Er det inngrep i øvre del av systemet påvirker dette prosessene lenger ned i systemet. Mindre inngrep i sideravinene er vanlig i de aller fleste ravinesystemene som ligger i jordbrukslandskap så kriteriet bør ikke brukes absolutt. Helhetlig system kan da leses som: rimelig fritt for større inngrep. Et helhetlig system vil ofte fremstå som et objekt, men kommunegrenser, større inngrep eller naturlige bergknauser eller større leirskredgroper kan dele opp et ravinesystem i naturlige enheter. Disse kan ses samlet som del av et større helhetlige system eller i en større landskapsmessig sammenheng.*

Tilleggskriterier:

1. Velutviklet kulturlandskap (beiteraviner) har samme effekt som ravinesystemer, skredgroper og breelvavsetninger i skjemaet og fører vurderingen fra B til A. I tilfeller der inngrep er så omfattende at ravinen ikke verdisettes eller får verdien C bør kulturlandskapselementer vurderes som egen naturtype etter aktuelt faktaark.
2. Viktige forekomster av rødlistearter, viktige forekomster av habitatspesialister (moser evt. innsekter) og naturtyper (som f.eks. kilder, eller rødlistede naturtyper) gir samme effekt som tilleggskriterie 1.

Råd om skjøtsel: Naturtypen er ikke avhengig av skjøtsel, men kulturlandskapselementet med beiteraviner er avhengig av beite og eventuelt rydding av skog og busk

Råd om hensyn: Terrenginngrep er den største trusselen mot forekomstene. Alle inngrep som utgraving, endring av arealbruk, bekkelukking og utfylling (inkludert skredsikring) vil påvirke dynamikken i systemet og bidra til at naturverdien minsker (se tabell 1).

Kunnskapsnivå og viktige kilder: Kunnskapen om ravinedaler er generelt god, men naturtypen er ikke tidligere kartlagt etter DN Håndbok 13 slik at lokal kunnskapen om forekomstene og deres verdi er svært begrenset. Det finnes ikke en nylig gjennomgang på landsbasis om tilstanden til ravinedalene i ulike deler av landet. Kunnskap om forholdet mellom geodiversitet og biodiversitet innen ravinedalsystemet er mer begrenset.

Kilder:

Erikstad, L. 1992. Recent changes in the landscape of the marine clays, Østfold, southeast Norway. - Norsk geogr. Tidsskr. 46: 19-28.

Jansson, U & Høitomt, T 2013. Ravinekartlegging i Nannestad kommune 2012. BioFokus-rapport 2013-15.

Stiftelsen BioFokus. Oslo.

Jansson, U. og Laugsand, A. E. 2014. Ravinekartlegging i Nannestad kommune 2013. BioFokus-rapport 2014-5. Stiftelsen BioFokus. Oslo

Lindgaard, A. og Henriksen, S. (red.) 2011. Norsk rødliste for naturtyper 2011. Artsdatabanken, Trondheim.

Annet:

Kvikkleire er en viktig geofare i dette landskapet og ofte kan sikring mot leirskred føre til omfattende inngrep i raviner. Det er behov for utvikling av metoder for god avveining av sikringsbehov og naturverdier i leirlandskapet. Det er også behov for utvikling av mest mulig skånsomme sikringsmetoder.

Figur 2, 3 og 4 er tatt med for praktiske eksempler for hjelp til tolkning av ravinelandskapet.

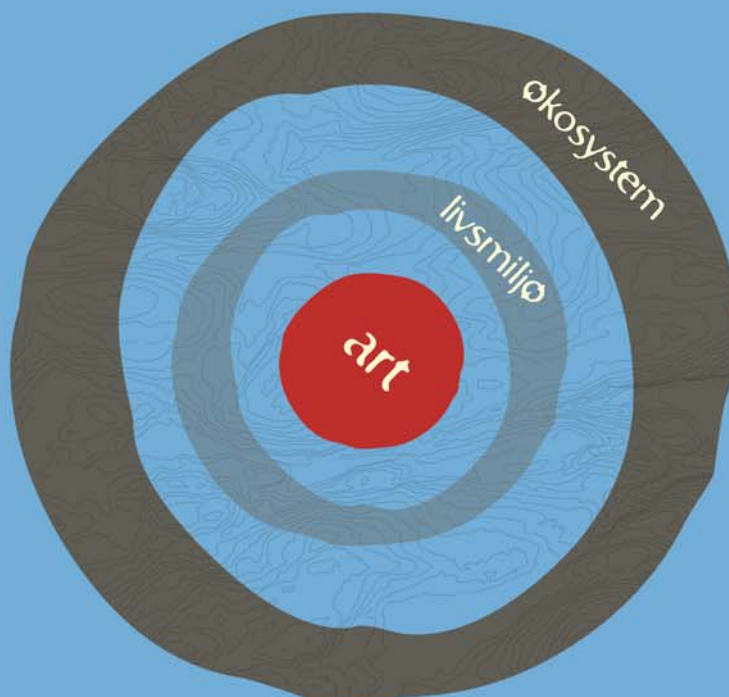
Figur 2 a og b. Til venstre beiteraviner i Nesåas nedbørfelt, Nord-Trøndelag, til høyre ravine under aktiv tilbakerykking (graving) inn på sandurflaten i breelvdelta (Gardermoen, Akershus)

Figur 3. Beiteraviner i Østfold som krysses av nydyrking knyttet til bakkeplanering. Øvre del av ravinen bør vurderes separat.

Figur 4. Ravineområde omkranset av inngrep, bakkeplanering i hele den venstre delen av området, vei til høyre. Nesten alle sideravinene er bakkeplanert og verdikriteriene tilsier dermed en verdi c, maksimum b i forhold til verdisettingsskjemaet avhengig av lokale forhold som ikke uten videre kan ses av flyfotoet.

BioFokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. BioFokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. BioFokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetting av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. BioFokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir to digitale rapportserier som heter BioFokus-rapport og BioFokus notat,
<http://www.biofokus.no/Publikasjoner/publikasjoner.htm>